

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
СЛІДСТВА ТА КРИМІНАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ОЧИМА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

**Тези доповідей підсумкової науково-теоретичної
конференції наукового товариства курсантів
(Київ, 4 березня 2014 року)**

Частина II

Київ 2014

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Навчально-науковий інститут
підготовки фахівців для підрозділів слідства та кримінальної
міліції

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА ОЧИМА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Тези доповідей підсумкової науково-теоретичної
конференції наукового товариства курсантів
(Київ, 4 березня 2014 року)

Частина II

Київ 2014

Редакційна колегія:

Алексійчук М. М., кандидат юридичних наук (голова),
доцент;

Кравець В. М., кандидат юридичних наук, доцент
(заступник голови);

Цюприк Н. О., (відповідальний секретар);

Василинчук В. І., доктор юридичних наук, професор

*Рекомендовано вченою радою навчально-наукового
інституту підготовки кадрів кримінальної міліції Національної
академії внутрішніх справ 20 лютого 2014 року (протокол №6)*

Тези доповідей подано в авторській редакції

58 **Актуальні проблеми очима молодих учених** [Текст] /
[тези доп. Підсумкової наук.-теорет. конф. (Київ, 4 берез. 2014
р.)]. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. – 233.с.

ББК Х 623

ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ ЗБИТКОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Здобувач кафедри економічної безпеки ННПФПСКМ НАВС
Найдьон Є.М.

Дестабілізації обстановки в Україні сприяють факти ухилення від сплати податків у різних напрямках економічної діяльності. Одним із таких напрямів ухилення від сплати податків та інших обов'язкових платежів є діяльність кримінальних структур, що досягають своєї злочинної мети шляхом створення штучної збитковості підприємств. Цій проблемі і присвячена дана стаття. Основна її ідея – дати поняття організації оперативного супроводження діяльності збиткових підприємств та в межах можливого розкрити методику боротьби на даному напрямі роботи оперативних підрозділів податкової служби України.

Оцінка діяльності «тіньового» сектора свідчить про те, що бюджет щорічно втрачає значні суми коштів, що обертаються поза полем зору держави та відповідних контролюючих органів. Зусилля держави та її уряду, направлені на збільшення доходів державного бюджету шляхом мобілізації коштів „тіньового” сектора економіки, передбачають переорієнтацію роботи податкових органів на легалізацію „тіньової” економіки.

Одним із проявів „тіньової” економіки на сучасному етапі є незаконна мінімізація податкових зобов'язань шляхом штучного завищення витратної частини, підвищення собівартості продукції, робіт та послуг, приховування частини доходів, і, як наслідок – утворення штучної збитковості або малоприбутковості підприємств, насамперед, великих платників податків, які працюють у базових галузях економіки, виробляють високоліквідну продукцію, підприємств-монополістів тощо.

З метою встановлення належного контролю та дієвої протидії подальшому розповсюдженню зазначеного явища,

зменшення кількості збиткових та малоприбуткових підприємств виникає необхідність у постійному оперативному супроводженні з боку податкової міліції діяльності суб'єктів господарювання, які за наслідками своєї фінансово-господарської діяльності звітують про відсутність прибутку або незначні прибутки.

Що ж таке оперативне супроводження? Під оперативним супроводженням збиткових підприємств, на нашу думку, необхідно розуміти діяльність оперативних підрозділів або окремих працівників з відслідковування за допомогою гласних і негласних сил, засобів і методів процесів, пов'язаних з господарською діяльністю конкретних юридичних осіб, їх керівного і фінансово-господарського складу з метою запобігання та виявлення правопорушень у сфері оподаткування та інших порушень чинного законодавства.

Ця діяльність є підзаконною і впливає з вимог статті 67 Конституції України, де зазначено, що „кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом”, а також із положень Законів України „Про оперативно-розшукову діяльність”, „Податкового кодексу України”, тощо.

Оперативне супроводження повинне здійснюватись на основі систематичного спостереження, збору та обробки інформації про товарні та грошові потоки збиткових (малоприбуткових) підприємств, а також вжиття своєчасних заходів щодо профілактики та припинення порушень чинного податкового законодавства, пов'язаних зі штучним завищенням валових витрат. Зазначена функція покладена на підрозділи з оперативного супроводження збиткових підприємств, які є однією з ланок у складі Головного управління податкової міліції України Міністерства доходів та зборів України.

Основними завданнями і функціями даних підрозділів є:

– запобігання та виявлення фактів ухилення від сплати податків та інших обов'язкових платежів суб'єктами підприємницької діяльності, які мають від'ємне значення об'єктів оподаткування податком на прибуток;

- організація проведення негласних розшукових заходів щодо виявлення збиткових підприємств, запобігання та виявлення фактів ухилення від сплати податків та інших обов'язкових платежів суб'єктами підприємницької діяльності, які мають від'ємне значення об'єктів оподаткування податком на прибуток;

- організація перевірок підозрілих юридичних осіб і відстеження їх фінансово-господарської діяльності;

- організація проведення регіональними підрозділами податкової міліції о заходів, направлених на виявлення та припинення злочинних дій у сфері оподаткування;

- вжиття заходів для забезпечення відшкодування збитків по справах кримінального впровадження;

- виявлення схем ухилення від оподаткування, усунення обставин, що їх породжують;

- оперативне супроводження та ведення профілактичної роботи серед суб'єктів підприємницької діяльності у найбільш пріоритетних сферах економіки;

- розробка методики та організація стягнення податкової заборгованості та інші.

Збитковість або малоприбутковість підприємств може мати об'єктивний характер, тобто бути пов'язаною з певними обставинами непереборної сили, здатними впливати на результати фінансово-господарської діяльності суб'єкта, специфікою галузі, у якій працює підприємство, та іншими факторами.

Але разом з тим у ряді випадків збитковість або малоприбутковість може утворюватись штучно з метою ухилення від сплати або мінімізації платежів до бюджету. При цьому недобросовісні керівники, засновники та власники високоприбуткових, рентабельних підприємств, які випускають конкурентоспроможну, високоліквідну продукцію, застосовують різні схеми господарських операцій та розрахунків, направлені на збільшення валових витрат, зменшення валових доходів, утворення штучної збитковості.

НЕОБЕРЕЖНІСТЬ У ТЕОРІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Курсант 2-го курсу **Нагорна І.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права,
кандидат юридичних наук **Шуляк Ю.Л.**

Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека – зазначено в статті 3 Конституції України – визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст та спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Сутність вини, як важливої складової суб'єктивної сторони складу злочину розкривається через дослідження її форм - умислу і необережності, їх співвідношення між собою.

Необережні злочини відрізняються від умисних перш за все за формою вини, з якою вони здійснюються. В силу цього, психологічний механізм цих злочинів відрізняється від психологічного механізму умисних злочинів перш за все по відношенню суб'єкта до суспільно небезпечного наслідку.

Законодавець, як і при описі самовпевненості, не вказує при недбалості на психічне ставлення суб'єкта злочину до своєї дії або бездіяльності, а лише говорить у ч. 3 ст. 25 КК про не передбачення особою настання суспільно небезпечних наслідків при наявності обов'язку та можливості такого передбачення. Це, однак, не означає, що тим самим у особи відсутнє взагалі будь-яке психічне ставлення до діяння, яке викликало суспільно небезпечні наслідки. У працях з психології та юриспруденції відзначається, що не передбачення наслідків свого діяння при наявності обов'язку і можливості їх передбачити — це наслідок певного психічного процесу, який відбувається у свідомості особи. Займаючи пануюче становище, він нейтралізує (пригнічує) обов'язок і можливість передбачення суспільно небезпечних наслідків.

Злочинна самовпевненість має місце тоді, коли особа, яка вчинила суспільно небезпечне діяння:

а) усвідомлювала фактичні ознаки скоєної нею дії або бездіяльності і мала можливість і обов'язок усвідомлювати його суспільно небезпечний характер;

б) передбачала можливість настання суспільно небезпечних наслідків своєї дії або бездіяльності;

в) розраховувала на запобігання цих наслідків;

г) розрахунок цей носив легковажний характер, в силу чого з'явилися наслідки.

Злочинна недбалість характеризується тим, що особа не передбачає настання суспільно небезпечних наслідків, хоча могла і повинна була б їх передбачити. Тобто вона характеризується трьома ознаками:

а) непередбачені особою можливості настання суспільно небезпечних наслідків своєї дії або бездіяльності;

б) обов'язок особи передбачити ці наслідки;

в) можливість особи їх передбачити.

При визначенні загального поняття провини було встановлено, що вина - це психічне ставлення особи до суспільно небезпечного діяння, що оцінюється моральністю і правом як лайливе і засуджуване. Отже, для того щоб обґрунтувати в понятті злочинної недбалості момент провини, необхідно вказати на наявність в ній психічного ставлення до суспільно небезпечного діяння, яке заслуговує несхвальної морально-правової оцінки.

Сьогодні проблема вини в кримінальному праві лишається актуальною, суперечливою та до кінця не вивченою. Все це дає поштовх для розробки даної проблематики, пошук рішень для вирішення неузгоджених питань.

ТЕХНІКА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ

Слухач магістратури НАВС **Новицька М.А.**

Науковий керівник: доцент кафедри управління в ОВС та роботи з персоналом, кандидат психологічних наук **Лигун Н.В.**

Тривалий час вважалося, що виховання особистості майбутніх педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНЗ України в процесі його професійного навчання забезпечується засвоєнням системи педагогічних знань. І чим більшою була інформаційна насиченість такого навчання, тим кращою здавалася підготовка науково-педагогічних працівників. Але практика засвідчила хибність такого підходу. Реальне життя ставить у такі ситуації, коли самих теоретичних знань замало, потрібні практичні вміння й навички. Крім того, молодий науково-педагогічний працівник починає усвідомлювати, що саме він, його особистість, є своєрідним «інструментом» організації взаємодії із студентами. Так виникає не передбачена попереднім досвідом навчання проблема вивчення і вдосконалення власної психотехніки, мовлення, невербальної поведінки.

Так, виникла ідея професійного навчання майбутнього науково-педагогічного працівника, зорієнтованого на його особистісний розвиток.

Таким чином, ми бачимо, що актуально є проблема педагогічної творчості та майстерності викладача вищого навчального закладу. Оскільки сучасна реформа освіти стосується всіх вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації, то ми вважаємо доцільним дослідити особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу МВС України. Діяльність викладача вказаного ВНЗ підпорядковується загальним закономірностям розвитку творчості та майстерності педагогічної діяльності та має свої особливості у розвитку, притаманні їй через специфіку підготовки студентів.

В зв'язку із зростаючим значення освіти в житті суспільства повинна збільшуватися роль педагога, викладача, який готує майбутніх професіоналів. Тому так гостро стоїть питання про удосконалення педагогічної діяльності викладачів вищих навчальних закладів. З кожним днем змінюється навантаження на педагогів, і тепер викладачі ВНЗ мають в своєму арсеналі набір із виконання навчальної, виховної, методичної, організаційної, дослідницької, наукової та інших функцій. Визначними рисами педагогічної діяльності викладача ВНЗ є творчість та майстерність. Педагогічна майстерність визначається ступенем самореалізації в професії. Вона є своєрідним підсумком розвитку людини, досягнення нею повноти професійної якості.

Суспільні тенденції гуманізації змісту, методів і форм педагогічного процесу, орієнтація на вияв індивідуальності кожного студента ставлять високі вимоги до особистості науково-педагогічного працівника, розвитку його творчого потенціалу. Одним із можливих шляхів реалізації цього підходу є курс «Педагогічна майстерність».

Загальновідомо, що освітня галузь – одна з найбільш консервативних сфер людської діяльності, її працівники вирізняються відданістю схемам і технологіям, які вони засвоїли, до яких звикли, стійкістю несприйняття нового, стереотипністю мислення і дій. Стрімко змінюються часи, студенти, а значна частина викладачів вищої школи керується параметрами тієї системи координат, яка їх сформувала. Як і раніше найвагомішими якостями студента вважаються дисциплінованість, слухняність, наслідування пропонованих викладачем зразків, тобто конформізм. Не приймається дисидентність студента: оригінальність мислення й поведінки, самостійність думок, суджень, вимога поваги до себе як до особистості й партнера в спільній справі.

До найважливіших якостей викладача, що сприяють успішному виконанню ним своїх функцій, належить педагогічна комунікативність. Багато труднощів і невдач у педагогічній

діяльності зумовлено саме недоліками сфери професійно-педагогічного спілкування.

Важливе місце у навчально-виховному процесі вищої школи належить особистості викладача, його комунікативним умінням, здатності встановлювати діалог зі студентом, розуміти й адекватно сприймати світ іншого – не підлеглого, а рівноправного партнера, колеги в складному мистецтві навчання.

Особливе значення в педагогічній практиці, успішній життєдіяльності освітньої установи має встановлення контактів викладачів із колегами, студентами та їх батьками.

Можна запобігти багатьох конфліктів, якщо без амбіцій, уважно та всесторонньо розглянути ту чи іншу ситуацію, критично поставитись до власних учинків і рішень відповідно до педагогічних ситуацій.

Усе це й визначає стиль і техніку педагогічного спілкування.

При організації спілкування перед викладачем постають цілі: формування компетентностей спільної діяльності, створення позитивної мотивації сприйняття й розуміння оточуючих людей, забезпечення сприятливої атмосфери навчання, розвитку й виховання. Знання закономірностей спілкування, розвиток навичок і комунікативних здібностей дуже важливі для викладача: тільки в цьому випадку педагогу викладачу вдасться включити вихованців у спільну з ним діяльність, налагодити взаємодію та взаєморозуміння, тобто здійснювати повноцінне педагогічне спілкування.

Метою дослідження є формування в педагогічних працівників прийомів педагогічної техніки в роботі із студентами.

Такі цілі реалізуються через здійснення низки **задач**:

– підвищення теоретичних і практичних знань із психології спілкування викладачів;

– розвиток у них комунікативних, емпатичних компетентностей (тобто таких, що відзначаються особливою емоційною виразністю) і здібностей;

– формування тактовного й уважного ставлення до студентів, уміння безконфліктно виходити зі складних ситуацій;

– удосконалювання психологічних умінь спілкування викладачів..

Методолого-теоретичними засадами дослідження є положення сучасної психології та педагогіки про особистісно зорієнтоване виховання й навчання, культурологічний та особистісно-діяльнісний підхід до освіти, гуманізацію міжособистісних відносин, професійної самореалізації викладача.

КОНСЮМЕРИЗМ І ЗЛОЧИННІСТЬ: ТОЧКИ ДОТИКУ

Курсант ІКВС **Обжелянська Н.В.**

Науковий керівник: старший викладач ІКВС, кандидат політичних наук **Косьмій О.М.**

В умовах глобалізації економіки та різкої поляризації суспільства постає гостра потреба в науковому осмисленні проблем становлення вітчизняного консюмеризму, формування ціннісних установок у громадян на організацію структур захисту своїх споживчих інтересів.

Вплив консюмеризму на соціально-економічні процеси проявляється насамперед у стимулюванні ділової активності: дедалі більше підприємців усвідомлюють, що лідерами на ринку стають ті, що найактивніше задовольняють вимоги споживачів, а перспективи росту має передусім соціально-відповідальний бізнес. Сприяючи забезпеченню споживання населенням якісних благ, консюмеризм впливає на ріст життєвого рівня населення, виступає двигуном соціального розвитку.

Різноманітним аспектам консюмеризму були присвячені праці таких зарубіжних вчених, як Ф. Котлер, П. Друкер, Дж. Хірст, Л. Розенберг, Дж. Гобсон, В. Мандибур, О. Язвінська, С. Герасимова та ін.

Консюмеризм є системним явищем. Систему консюмеризму визначено як сукупність взаємопов'язаних елементів, якими виступають інститути консюмеризму, норми захисту прав споживачів, споживчі традиції, ідеологія, свідомість, погляди, культура тощо. Відповідно, елементами системи консюмеризму є: інституційна – підсистема, яка визначає суб'єктний склад та організаційну структуру консюмеризму; нормативна – сукупність правових норм, що регулюють сферу захисту прав споживачів; ідеологічна – споживча ідеологія, свідомість, культура, довіра, погляди, традиції споживання та неписані правила поведінки, що склалися у суспільстві; комунікативна – сукупність інтегративних зв'язків між елементами системи консюмеризму.

В історичному аспекті складається така ситуація, що поряд з розвитком суспільства на Землі розвивалась його протилежна сторона — злочинність, про яку немало написано праць. Девіантологія традиційно вивчає широкий спектр негативних девіацій в різних аспектах соціального неблагополуччя (злочинність, наркотизм, алкоголізм, проституція тощо). У їхньому ряду найбільш складну і гостру соціальну проблему представляє злочинність у всіх її проявах.

З одного боку, злочинність релятивна і конвенційна, оскільки є продуктом соціального конструювання. З іншого боку, вона частина соціальної реальності, оскільки проявляється в поведінкових практиках, які відбуваються в соціальному оточенні, детерміновані культурними, економічними, політичними, технологічними та іншими факторами. Я.І.Гілінський з соціологічної позиції визначає злочинність як «відносно поширене (масове), статистично стійке соціальне явище, різновид (одна з форм) девіантності, яка визначається закономірним в кримінальному законі». Як і суспільство, злочинність мінлива і адаптивна. Її існуючі моделі постійно видозмінюються і удосконалюються в результаті швидких соціальних і технологічних змін, характерних для сучасного постіндустріального капіталізму. Інновації створюють не тільки

прогресивні зміни, породжуючи новий тип суспільства, але і продукують нові технологічно детерміновані форми злочинності.

Злочинність, як слушно зазначається у багатьох літературних джерелах, є побічним продуктом цивілізації, щоб пояснити її природу, необхідно мати уявлення як безпосередньо про поведінку людини, так і про сили, що підтримують порядок у суспільстві.

Протягом тривалого часу представники соціальних наук підтримували думку про те, що злочинність є нормальною функцією суспільства. Ф. Таненбаум ще у 1943 р. зазначав: "Злочинність вічна як суспільство... Чим складнішою воно стає, тим важче у ньому індивідові і тим частіше його зриви. Дуже велика кількість санкцій і законів, яких потрібно дотримуватися, лише збільшують зло".

Злочинність виникає тоді, коли суспільство є дезорганізованим і конвульсує у лещатах соціальних та економічних суперечностей. В основі, будь-якого тлумачення поняття злочинності має бути усвідомлення та розуміння поведінки особи, розвитку суспільства і системи кримінального правосуддя, що забезпечують контроль над анти-суспільною поведінкою.

Масове споживання товарів і послуг в постіндустріальному світі породило повсякденну філософію консюмеризму як систему домінуючих ідей і цінностей споживчої поведінки. Однак ці зміни сформували не тільки нові цінності та норми споживання, але релятивізували і транспонували деякі цінності індустріальної епохи. У «суспільстві споживання» стало вітатися те, що засуджувалося в пору індустріального капіталізму, відбулася певна нормалізація девіантності.

Саме споживачі і їхні об'єднання формують основу і становлять рушійну силу консюмеристського руху в країнах з розвинутою економікою. Громадяни прагнуть якомога швидше і легше задовольнити свої потреби. А враховуючи легко доступність товарів часто вони це роблять незаконно і залишаються без наказаних. Суспільство деградує, усе зводиться до задоволення елементарних фізіологічних потреб і забувається про вищі моральні у духовні цінності. Консюмеризм

в цьому випадку можна назвати кризою духовності сучасного суспільства [2, с.12]. Тому враховуючи легкодоступність всіх товарів на сучасному ринку, підприємці самі підштовхують людей до вчинення злочинів.

Сьогоднішній економічний стан у нашій країні починає набирати обертів глобальності, нічим не відстаючи від країн Заходу і особливо США, де це явище є аж занадто поширеним. Але не потрібно забувати про те, що вічного збільшення приросту не буде. Рано чи пізно ми дійдемо до пікової вершини і все в здобує в два рази швидше полетить до низу.

У підсумку можна сказати, що ми самі забуваємо про те, що реальним виходом із ситуації гіперспоживання є передусім індивідуальне переосмислення власного ставлення до споживацтва. Зрозуміло, що виробники й рекламники не відмовляться тиражувати товари, збільшувати їх обсяги та просувати їх на ринках. Єдиним, хто може зламати, змінити і трансформувати ситуацію – сам споживач. Лише йому вирішувати питання про рівень своєї культурності, що нині означає рівень, частоту, інтенсивність споживання. Тільки людина, яка прагне зберегти свою індивідуальність, спроможна якщо не відмовитися від тотального гіперспоживання, то, принаймні, обмежити його.

Література

1. Гилинский Я.И. Криминология. Курс лекций. – СПб. : Питер, 2002. – 384с.

2. Девиантность, преступность, социальный контроль: Избранные статьи. — СПб.: Юридический центр Пресс, 2004. — 322 с.

3. Ефремов В.С. Консьюмеризм // Менеджмент в России и за рубежом. – 2008. – № 2. – С.5-6.

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ВЧИНЕНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Студент юридико–психологічного факультету навчально - наукового інституту заочного навчання НАВС **Олексюк М.В.**
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС **Комаринська Ю.Б.**

На сьогоднішній день в Україні існує широке впровадження сучасних систем управління економікою, культурою, освітою, наукою, медициною, поширення телекомунікаційної мережі, впровадження системи електронних платежів, використання комп'ютерів у діяльності правоохоронних органів та у військовій справі породили таке негативне явище, як комп'ютерна злочинність різних видів.

Термін “комп'ютерна злочинність” вперше з'явився в американській, а потім і в іншій зарубіжній пресі на початку 60-х років, коли були виявлені перші випадки злочинів, вчинених з використанням комп'ютерів. Це явище посилюється не тільки в локальному, національному, а й в глобальному масштабі. На думку українських кримінологів, уже зараз комп'ютери є багатообіцяючим знаряддям вчинення корисливих злочинів

Вказана тенденція привела до збільшення кількості злочинів, що становлять загрозу демократичним перетворенням в Україні та її безпеці. Ст. 17 Конституції України [1] проголошує, що забезпечення економічної та інформаційної безпеки України є однією з найважливіших функцій держави. Ст. 1 Закону України „Про боротьбу з тероризмом” від 20.04.2003 р.[3] передбачає серед інших видів технологічний тероризм як злочин, що здійснюється з терористичною метою із застосуванням комп'ютерних систем та комунікаційних мереж, які створюють умови для аварій і катастроф техногенного характеру. У ст. 7 Закону України „Про основи національної безпеки України” від 19.06.2003 р. [2]. Серед загроз національним інтересам і національній безпеці в інформаційній сфері йдеться про комп'ютерну злочинність та комп'ютерний тероризм.

Водночас, злочинці для вчинення інших злочинів, почали використовувати комп'ютерні технології, що знизило рівень їх розкриття та підвищило рівень латентності. Внаслідок цього, виникла необхідність у підготовці фахівців відповідного профілю, а також у запозиченні знань з технічних наук, що б допомогло при виявленні та розслідуванні злочинів. Виникає декілька питань про те, які саме знання необхідні для розкриття комп'ютерних злочинів, хто може їх використовувати, яка їх мета та чи будуть вони ефективними. Усі ці питання потребують з'ясування для того, щоб експертиза, як форма застосування спеціальних знань, роз'яснювала найбільш ефективний результат при розслідуванні комп'ютерних злочинів і злочинів, де комп'ютер виступає засобом вчинення злочину.

Проблема розслідування злочинів, вчинених із застосуванням комп'ютерних технологій, обумовлена в першу чергу необхідністю використання спеціальних знань, засобів, методів збирання та дослідження слідів, що утворюються безпосередньо в електронних засобах та їх системах, на носіях інформації, у віртуальному середовищі. Теоретичні та практичні основи використання спеціальних знань при розслідуванні злочинів, вчинених із застосуванням комп'ютерних технологій тощо.

Злочинність в галузі комп'ютерних технологій - це суспільно небезпечна діяльність чи бездіяльність, що здійснюється з використанням засобів обчислювальної техніки з метою спричинення майнового або суспільного збитку інтересам держави, підприємств, організацій, відомств, громадських формувань та громадян, а також правам особистості. При цьому комп'ютери можуть виступати як об'єкт, а також як знаряддя вчинення злочинів.

Водночас, криміналістична характеристика такого виду злочинів відрізняється від відомих криміналістичній науці злочинних посягань певною специфікою. В першу чергу, до неї повинні входити криміналістично значимі відомості про особу правопорушника, мотивації та цілі його злочинної поведінки, типових способах, предметах і місцях посягань, а також відомості про потерпілу сторону.

Як свідчить практика, комп'ютерна техніка може використовуватися у таких типових злочинних цілях:

розкрадання коштів з грошових фондів, фальсифікація платіжних документів; отримання фальшивих документів, підробка рахунків та платіжних відомостей, приписка надурочних годин роботи, фіктивне підвищення по службі, переведення грошей на фіктивні рахунки, впровадження комп'ютерних вірусів з метою вимагання і т. п.

Найважливішим й визначальним елементом криміналістичної характеристики будь-якого злочину є спосіб його скоєння. Він складається з комплексу специфічних дій правопорушника щодо підготовки, скоєння та маскування злочину. Ці дії являють собою певну систему, в результаті у зовнішній обстановці утворюються відповідні відображення, які в інформаційному плані є своєрідною моделлю злочину.

Стосовно злочинів, що вчиняються в галузі комп'ютерних технологій, найбільший інтерес являють сліди, що вказують на те, яким чином злочинець потрапив та зник з місця події, подолав перешкоди, використав своє службове становище, виконав поставлену злочинну мету, які знання, навички та фізичні зусилля використав, чи спробував скрити сліди своїх дій. Суттєві також сліди, що свідчать про характер зв'язку злочинця з предметом злочинного посягання і т. п.

Відомо, що спосіб вчинення злочину є у ряді складів необхідним елементом об'єктивної сторони злочину та входить до його кримінально-правової характеристики, а іноді служить й кваліфікуючою обставиною.

Однак, в кримінально-правовій характеристиці спосіб вчинення злочину подано у загальному вигляді (наприклад, спосіб відкритого або таємного розкрадання, проникнення у приміщення і т. ін.), для неї байдужі прийоми таємного розкрадання, конкретні способи проникнення, засоби, що використовуються при цьому, джерела їх отримання і т. д. В цьому випадку застосовується криміналістична характеристика способу вчинення злочину.

Якщо за основу класифікації покласти метод, що використовувався злочинцем для отримання доступу до засобів обчислювальної техніки, можна виділити такі п'ять основних груп: 1) вилучення засобів комп'ютерної техніки; 2) перехоплення інформації; 3) несанкціонований доступ;

- 4) маніпулювання даними та керуючими командами;
- 5) комплексні методи.

Отже, "комп'ютерна злочинність", особлива її транснаціональна складова, стала однією з міжнародних проблем, що зумовлено широким впровадженням глобальних інформаційних мереж, насамперед мережі Internet яка вже об'єднує більшість країн земної кулі і її використання поширюється далі. В розвинутих країнах цей вид злочинності завдає величезних збитків власникам і користувачам, змушує їх витратити значні кошти на розробку і впровадження програмних, технічних та інших засобів захисту від несанкціонованого доступу до інформації, її перекидання чи знищення тощо.

Список використаних джерел:

1. Конституція України прийнята Верховною Радою України 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України „Про боротьбу з тероризмом” від 20.03.2003 р.
3. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV// Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 39. – Ст. 351. 4.

ДІТИ-СОЛДАТИ CHILDREN IN ARMED FORCES

Курсант 207 навчальної групи **Онищенко О. О.**

Науковий керівник: старший викладач кафедри іноземних мов **НАВС Марченко І.В.**

Trafficking of children, or the sale of children, is a form of human trafficking and is defined as the "recruitment, transportation, transfer, harbouring, and/or receipt" of a child for the purpose of exploitation. Though statistics regarding the magnitude of child trafficking are difficult to obtain, the International Labour

Organization estimates that 1.2 million children are trafficked each year. The trafficking of children has been internationally recognized as a major human rights violation, one that exists in every region of the world.

The Optional Protocol on the Involvement of Children in Armed Conflict is formally adopted by the United Nations in 2000. Essentially, the protocol states that while volunteers below the age of 18 can voluntarily join the armed forces, they cannot be conscripted. As the Protocol reads, "State parties shall take all feasible measures to ensure that member of their armed forces who have not attained the age of 18 years do not take a direct part in hostilities." Despite this, the International Labour Organization estimates that "tens of thousands" of girls and boys are currently forcibly enlisted in the armed forces in at least 17 countries around the world. Children conscripted into the armed forces can then be used in three distinct ways: direct roles in hostilities (combat roles), supporting roles (such as messengers or spies), for political advantage (such as for propaganda purposes)

Recent research conducted by the Coalition to Stop the Use of Child Soldiers has also noted that girl soldiers must be uniquely recognized, in that they are especially vulnerable to acts of sexual violence. Around the world, thousands of boys and girls are recruited into government armed forces and rebel groups to serve as combatants, cooks, porters, messengers or in other roles. Girls are also recruited for sexual purposes or forced marriage. Many have been recruited by force, though some may have joined as a result of economic, social or security pressures. Situations of displacement and poverty make children even more vulnerable to recruitment.

As emphasized in the United Nations report on the impact of armed conflict on children, children associated with armed forces or armed groups are exposed to tremendous violence – often forced both to witness and commit violence, while themselves being abused, exploited, injured or even killed as a result. Their condition deprives them of their rights, often with severe physical and emotional consequences.

UNICEF works to release children from armed forces and armed groups as soon as possible even during armed conflict, and help them return to their families. In doing so, UNICEF supports services that care for the physical and mental health and well-being of such children, provide them with life skills and engage them in positive activities towards their future, including education, vocational skills and livelihoods training. A community-oriented approach is adopted that includes support to other vulnerable children who have also been severely affected by the conflict so as to promote reconciliation and avoid discrimination. These actions require a long-term perspective and long-term commitment to these children and to the conflict affected communities into which they return. Since the mid-1980s, UNICEF and its partners have advocated for, and secured the release of children from armed forces in conflict-affected countries including Afghanistan, Angola, Burundi, Central African Republic, Colombia, Cote d'Ivoire, the Democratic Republic of the Congo, Guinea-Bissau, Liberia, Mozambique, Nepal, Rwanda, Sierra Leone, Somalia, Sri Lanka, Sudan and Uganda. UNICEF also promotes the legal and normative framework that underpins prohibitions against the recruitment and use of children by armed forces and armed groups, notably through ratification and implementation of the Optional protocol to the Convention on the rights of the child on the involvement of children in armed conflict, and endorsement of the principles and guidelines on children associated with armed forces or armed groups and the commitments to protect children from unlawful recruitment or use by armed forces or armed groups.

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИМИРЕННЯМ ВИННОГО З ПОТЕРПІЛИМ

Курсант 2-го курсу **Остапенко А.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права,
кандидат юридичних наук **Шуляк Ю.Л.**

В теорії кримінального права існує позиція, згідно якої під звільненням від кримінальної відповідальності, розуміють незастосування по відношенню до особи, винної у вчиненні суспільно небезпечного діяння, негативних правових наслідків, передбачених законом за його вчинення, в силу відпадання чи суттєвого зниження суспільної небезпечності злочинного діяння чи особи, яка його вчинила. А також звільнення винної особи від винесення негативної оцінки її поведінки у формі обвинувального вироку.

Так, Баулін Ю.В. під звільненням від кримінальної відповідальності розуміє передбачену законом відмову держави від застосування до особи, яка вчинила злочин, обмежень її певних прав і свобод, визначених Кримінальним кодексом України. На думку Келіної С. підставою звільнення від кримінальної відповідальності є одночасно наявність двох обставин: по-перше, невеликий ступінь суспільної небезпеки вчинення злочину, по-друге невеликий ступінь суспільної небезпеки особи винного.

У зв'язку з примиренням винного з потерпілим існує безліч проблемних питань. Зокрема, відповідно до ст. 46 КК України особа, яка вперше вчинила злочин невеликої тяжкості, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо вона примирилася з потерпілим та відшкодувала завдані нею збитки або усунула заподіяну шкоду. Одразу ж зауважимо, що недоречно вести мову про те, що особа «вчинила злочин». Аналізуючи статтю 46 КК України, можна зробити висновок, що вказане звільнення від кримінальної відповідальності

належить до імперативного, оскільки особа «звільняється від кримінальної відповідальності», тобто суд за наявних умов та підстав, визначених в ст. 46 КК України, зобов'язаний звільнити цю особу від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності за ст. 46 КК України обмежується і коло їх суб'єктів. Так, зазначає Баулін Ю., навдяр чи є такою передумовою вчинення функцій публічної влади, наприклад, при зловживанні владою, якщо це спричинило істотну шкоду охоронюваним законом прав, свобод, та інтересам окремих громадян (ч.1 ст. 364 КК України).

Виникає питання й про те, хто може бути особа яка звільняється від кримінальної відповідальності. Такою особою може бути обвинувачений та підсудний. Вважаємо що до такої особи підозрюваним як зазначають Маляренко В.Т. та Гончаренко В.Г. наявні дані (докази) дають підстави для обґрунтованого припущення про вчинення нею злочину. Однак, визначення підозрілого «особа, яка звільняється від кримінальної відповідальності» спрямована в першу чергу на надання права на примирення суб'єктам, стосовно яких ведеться кримінальне переслідування на початкових стадіях процесу і, як наслідок, накладання обов'язку на суб'єкта, який веде кримінальний процес створити умови для реалізації такого права. Запропоноване нами положення надасть можливість не лише потерпілому ініціювати процес примирення, а й особам, стосовно яких ведеться кримінальне переслідування.

Так, Барабаш А.С. стверджує, що під підставою звільнення від кримінальної відповідальності слід розуміти висновок про можливість виправлення і перевиховування особи без застосування кримінальної відповідальності. Можливість суспільства виправити й перевиховувати особу без застосування засобів кримінальної відповідальності.

Отже, на даний час це питання є доволі актуальним і проблематичним, існує багато суперечливих питань, які на сьогодні не є повністю дослідженими у теорії і практиці

застосування інституту звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.

ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ДІЯННЯ НЕОСУДНИХ ОСІБ

Курсант 2 курсу **Остапчук Д.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального процесу НАВС, кандидат юридичних наук, доцент **Мельник О.В.**

Однією з актуальних проблем кримінального процесуального судочинства є питання доказування у кримінальних провадженнях про суспільно небезпечні діяння неосудних осіб. У провадженнях цієї категорії компетентні правоохоронні органи, повинні провести швидке та всебічне дослідження всіх обставин, звернувши увагу на забезпечення охорони конституційних прав і законних інтересів цих осіб, які скоїли кримінальні правопорушення. Внаслідок свого психічного стану ці особи позбавлені можливості подбати про це.

В роботі приділено увагу питанню, пов'язаному з кримінальним судочинством у провадженнях про діяння неосудних осіб і про застосування до них примусових заходів медичного характеру. Відповідно до положень нового КПК дана тема є не у достатній мірі дослідженою.

Ми вважаємо, що під час провадження досудового розслідування і розгляду в суді кримінальних проваджень про діяння неосудних осіб повинні бути з'ясовані такі обставини:

1. Подія суспільно небезпечного діяння (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення суспільно небезпечного діяння або кримінального правопорушення).

2. Вчинення цього суспільно небезпечного діяння або кримінального правопорушення цією особою.

3. Обставини, які характеризують особу та її психічне захворювання (наявність у цієї особи розладу психічної діяльності в минулому, ступінь і характер розладу психічної діяльності чи психічної хвороби на час вчинення суспільно

небезпечного діяння або кримінального правопорушення чи на час досудового розслідування; поведінка особи до вчинення суспільно небезпечного діяння або кримінального правопорушення і після нього; небезпечність особи внаслідок її психічного стану для самої себе та інших осіб, а також можливість спричинення іншої істотної шкоди такою особою).

4. Обставини, які характеризують наслідки діяння неосудної особи (характер і розмір шкоди, завданої суспільно небезпечним діянням або кримінальним правопорушенням).

5. Причини й умови, які сприяли вчиненню суспільно небезпечного діяння неосудною особою.

Видається, що під час розслідування кримінальних проваджень про діяння неосудних осіб вкрай необхідно першочергово встановити причини й умови, які сприяли вчиненню суспільно небезпечного діяння неосудною особою. У таких провадженнях серед обставин, які сприяють вчиненню суспільно небезпечних діянь, можуть бути наступні: неналежне диспансерне спостереження за хворими; помилки в діагнозі психічної хвороби; недостатність лікувальних заходів; недотримання правил обліку хворих, які створюють за своїм психічним станом суспільну небезпеку; передчасне звільнення хворого з лікувальної установи; неналежне виконання опікунами своїх обов'язків; поведінка потерпілого, яка провокує особу тощо. Доказування обставин, які сприяли вчиненню суспільно небезпечного діяння, дозволяє, зокрема, виявити і усунути недоліки в роботі з психічно хворими особами і, таким чином, запобігти вчиненню ними нових протиправних діянь.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНОГО МАЙНА

**Здобувач кафедри адміністративного права і процесу НАВС
Паламарчук І.В**

**Науковий керівник: професор кафедри адміністративного права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
доктор юридичних наук, професор Бевзенко В.М.**

На сьогоднішній день у вітчизняному адміністративному праві відсутнє чітке тлумачення поняття «публічного майна», яке перейшло до нас із адміністративного права Німеччини.

Так як адміністративне право Німеччини є своєрідним еталоном, на базі якого будувалося та будується адміністративне право не тільки окремих європейських країн, в тому числі й України, а й Європейського Союзу в цілому [1, 49]. У зв'язку з чим можна стверджувати про не досліджений напрямок даної галузі права.

Якщо виходити із положень вітчизняного цивільного права то чітко встановлено, що основним і найпоширенішим об'єктом цивільних прав виступають речі.

Відповідно до положень ст. 179 Цивільного кодексу України, де встановлено, що речі є предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки. Також слід зазначити, що відповідно до ст. 190 Цивільного кодексу України окрім поняття речей у цивільному праві вирізняють окреме поняття майно. Поняття «майно» ширше ніж поняття річ, оскільки включає в себе: а) окрему річ; б) сукупність речей; в) майнові права та обов'язки [3].

Отже, таким чином доцільно розкрити поняття речі для більш точної характеристики теми дослідження.

В класичний період у римському праві з'явилося поняття речей у широкому значенні. Цим широким поняттям охоплювались не тільки речі у звичайному сенсі матеріальних предметів зовнішнього світу, але також і юридичні взаємовідносини та права [2, 79].

Ширшу характеристику поняття «речей» та класифікацію дає вітчизняний цивіліст Ю.О. Заїка, який стверджує, що юридичне значення відіграють лише ті речі, які мають корисні

властивості, що дозволяє їх експлуатувати. Саме речі є предметом (об'єктом) таких договорів як купівля-продаж, поставка, контракція, міна, дарування, найм та інші. Класифікація речей проводиться за різними підставами і має не лише теоретичне, а й важливе практичне значення. Правовий режим речей – це встановлений у законодавстві порядок набуття, користування та відчуження речей як об'єктів цивільного права [4, 73].

Однак в рамках нашого дослідження цікавим було розглянути класифікацію речей за оборотоздатністю, що поділяють речі на: речі, які вилучені з обігу; речі, які обмежені в обігу та речі, які вільно перебувають в обігу.

Цікавими для нашого дослідження є такі види речей, як *речі, що вилучені з обігу* та *речі, що обмежені в обігу*. Цивіліст Заїка Ю.О. відзначає, що такі речі, які вилучені з обігу – відчуження таких речей, за загальним правилом, не дозволяється. Вони не можуть виступати предметом цивільно-правових правочинів. Наприклад, зброя стратегічного призначення, порнографічні видання, підроблені грошові знаки, об'єкти державної власності, що знаходяться у громадському користуванні – шляхи, річки, національні бібліотеки тощо. Також речі, що обмежені в обігу – вони можуть належати і набуватися лише певними учасниками цивільного обороту і їх перебування в обороті регламентується спеціальними правилами. Обмеження в обігу таких речей пов'язане, як правило, з міркуваннями державної чи суспільної безпеки. Так, встановлено спеціальний правовий режим щодо вогнепальної мисливської зброї, газової зброї, сильнодіючих отрут тощо [4, 77].

Таким чином, речі, які вилучені з обігу або обмежені в обігу – не можуть бути предметом або об'єктом цивільно-правових правочинів, а якщо і можуть належати і набувати то лише окремою категорією осіб, лише у випадках які регламентуються спеціальними правилами.

У римському приватному праві речі поділяли на такі, які належать до певних правових режимів. Зокрема виділяли речі, які належать до речей людського права, що поділялися на публічні та приватні. Публічними у свою чергу визнавалися ті, які належать римському народу. Вони також поділяються на

кілька груп: а) речі, котрі знаходяться в громадському користуванні (публічні), якими користувалися члени суспільства як громадяни – ріки, порти, театри, стадіони тощо; б) речі, що служать спеціальним призначенням держави і вилучені з безпосереднього користування громадян – скарбниця, військове спорядження і т. ін.; в) речі, які були об'єктом комерційної діяльності держави (але не громадян) – земельний публічний фонд. При цьому відомий римський юрист Марціан поділяв речі за суб'єктним складом. Він писав, що деякі з них є загальними для всіх завдяки природному праву, окремі – належать сукупності (людей), деякі – не належать нікому. За названим правом, безперечно, є загальними для всіх такі речі: повітря, проточна вода і море, отже, й береги моря (Д.1.8.2). Інший юрист Флорентин додає: камінці, перлини тощо, що ми знаходимо на березі, негайно стають нашими внаслідок природного права [5, 151-152].

Тобто призначення публічних речей – це речі, якими користується суспільство.

Подібного висновку у своїх дослідження на початку ХХ століття дійшов і радянський адміністративіст М.П. Карадже-Ісров, який стверджував, що призначення публічних речей – служіння публічному користуванню, яке у свою чергу поділяється на загальне користування та користування державою (як приклад приводив користування фортецями), та допускав випадки користування публічними речами окремих осіб [7, 64].

На думку таких науковців як Харитонов Є.О. і Старцев О.В. публічні речі мають такі ознаки: 1) ці речі мають специфічний зв'язок з державою або іншими соціально-публічними утвореннями; 2) вони призначені для публічного користування. Держава, представляючи суспільство, має право власності на публічні речі, основним призначенням останніх є служіння громаді, суспільству. При цьому держава має право власності не лише на речі, що вилучені із цивільного обігу, але й на такі, що знаходяться у цивільному обігу. Правовий режим публічного майна складностей не викликає: воно не відчужується, виведене з цивільного обігу, не може бути обмежене сервітутами, на нього не поширюються правила про давність. Надання його приватним особам допускається лише на

певний час. Право на таке майно, що належить юридичним особам публічного права, не є правом власності у тому сенсі, у якому його розуміє Цивільний кодекс України [6, 258].

Отже, публічне майно – це окрема річ, сукупність речей або майнові права та обов'язки на речі, які призначені для громадського користування, однак вилучені з обігу або обмежені в ньому, хоча держава в особі державних органів та інших соціально-публічних утворень представляючи суспільство, має право власності на дані речі.

Список використаних джерел:

1. Мельник Р. Система адміністративного права Німеччини (загальнотеоретичний аналіз) Публічне право № 3 (2011) С. 49
2. Римское частное право: Учебник / Под ред. проф. И.Б. Новицкого и проф. И.С. Перетерского. - М.: Юриспруденция, 2000. - 448 с.
3. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40-44, ст. 356.
4. Українське цивільне право: Навчальний посібник. – 2-е вид. змін. і доп. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 368 с.
5. Римське приватне право: Підручник для студентів юрид. спец. вищих навч. закладів: Вид. 3-є, перероб. та доп. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2001. – 440 с.
6. Харитонов Є.О., Старцев О.В. Цивільне право України: Підручник. — Вид. 2, перероб. і доп. — К.: Істина, 2007. — 816
7. Карадже-Искров Н.П. Публичные вещи. Выпуск первый. Издание Иркутской Секции Научных Работников. Иркутск. 1927. VII – 80 стр.

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НЕЗАКОННІ ЗАВОЛОДІННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

Курсант 201 навчального взводу **Панащук Н.В.**

Науковий керівник: старший науковий співробітник наукової лабораторії проблем досудового розслідування кандидат юридичних наук **Брисковська О.М.**

Незаконне заволодіння автотранспортними засобами, як різновид кримінального бізнесу завдяки своїй прибутковості є надзвичайно привабливим для злочинців. Вжиті правоохоронними органами України, заходи щодо забезпечення розслідування таких кримінальних проступків, залишаються недостатньо ефективними. Криміногенна обстановка у великих містах (Київ, Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Одеса, Львів), у яких сконцентровано значну кількість автомобілів, дедалі загострюється; попит на них залишається високим [1, с. 3]. Найчастіше ці злочини вчиняють організовані злочинні групи, учасники яких діють з розподілом ролей та високим рівнем спеціалізації, використовуючи найсучасніші досягнення науки і техніки, постійно вдосконалюють способи незаконних заволодінь автотранспортних засобів.

Як свідчить слідча практика, характер злочину обумовлений специфічними рисами *особи злочинця* (стать, вік, психічні властивості, спеціальність, вміння та навички, а також досвід вчинення злочинів) [2, с. 41-48].

Відповідно до морально-психологічних особливостей особи злочинця, яка незаконно заволоділа автотранспортним засобом, слід особливу увагу приділяти мотиву посягання, який тісно пов'язаний з характеристикою особи злочинця. Для осіб, які мають намір вчинити незаконне заволодіння, щоб покататися немає різниці, який транспорт викрадати: мотоцикл, легковий або вантажний автомобіль. Вирішальним моментом при цьому залишається безпека та простота заволодіння транспортним засобом.

Якщо автотранспортним засобом незаконно заволодівають з метою реалізації, то за даними його характеристики можна припустити яким способом його

реалізують. Ми виділяємо три способи реалізації автотранспорту: 1) оплатне повернення власнику автомобіля; 2) продаж автотранспортного засобу; 3) його розукомплектування з метою продажу на запасні частини. Якщо автотранспортний засіб до трьох років в експлуатації з незначним ступенем зношеності то його, як правило переправляють та продають в інших регіонах держави або країнах ближнього зарубіжжя. У тих випадках коли автотранспортні засоби середнього класу та більше трьох років експлуатації, їх реалізують шляхом розукомплектування на запасні частини.

Відповідно до способу вчинення злочину, зберігання та характеристики автотранспортного засобу яким незаконно заволоділи, ми виділяємо два типи злочинців *ситуаційні і підготовлені*. Прикладом першого типу злочинців є неповнолітні, які у більшості випадків досягають злочинної мети без попередньої підготовки в силу сприятливої ситуації, яка виникла випадково, (наприклад, коли на вулиці залишився без нагляду автомобіль). Неповнолітні в більшості випадків досягають злочинної мети без попередньої підготовки в силу сприятливої ситуації, яка виникла випадково, (покататися, доїхати до певного місця тощо наприклад, коли на вулиці залишився без догляду автомобіль).

Прикладом другого типу злочинців є злочинці старшої вікової категорії, які заздалегідь підготовлені, знайомі з сучасними технологіями протиугінних систем, мають необхідне технічне спорядження подолання систем захисту автомобіля, не зловживають спиртним і наркотиками, працюють у групі, їм притаманна чітка дисципліна. Важливою ознакою, за допомогою якої можна встановити злочинців є їхній вік. Вік злочинців у значній мірі визначає вибір автотранспортних засобів та способи їх заволодіння. Нині вікова категорія осіб, які вчиняють незаконні заволодіння автотранспортом, становить від 24 до 35 років (близько 48 %). Набагато менше вчиняються такі злочини одноосібно неповнолітніми від 13 до 15 років (5,3 %). Практика свідчить, що особи, приміром вікової групи 16-24 років (близько 45 %) частіш за все незаконно заволодівають автотранспортними засобами, які знаходяться на відкритих (тимчасових) неохоронюваних стоянках і дуже рідко

викрадають автотранспорт з платних стоянок, а також із гаражів. Характерно, що неповнолітні до 16 років самостійно не вчиняють зазначених злочинів, а після 40 років злочинці вчиняють посягання виключно самостійно.

Проводячи дослідження не було виявлено вчинення вищеназваних злочинів жінками самостійно, такі злочини вчиняють лише в групі з чоловіками – 95,5%, і частіше виступають підбурювачами та пособниками у цих злочинах. Взагалі, у складі групи вчиняються 70 % таких злочинів, що є їх найбільш характерною особливістю. До їх складу часто входять особи, які перебувають у відносинах споріднення, близького знайомства або знайомства один одного до спільної злочинної діяльності. До цих груп, входить значна частина осіб, які раніше засуджені (практично кожний другий), за вчинення корисливих злочинів, крадіжок і незаконних заволодінь автотранспортними засобами, також викрадень автозапчастин, такі особи володіють досить високим злочинним професіоналізмом.

У той же час, специфікою типологічних особливостей членів зазначених груп є і те, що поряд з кримінальним професіоналізмом вони у своїй злочинній діяльності використовують колишній службово-посадовий професіоналізм і свої спеціально-професійні знання [3, с. 10].

За результатами дослідження встановлено, що серед осіб, які притягалися до кримінальної відповідальності за посягання на власність, предметом яких є автотранспортні засоби, раніше вчиняли злочини (40,6 %), з них (40 %) – однорідні. Більша третина злочинців вчиняють такі злочини повторно.

На нашу думку однозначно існує зв'язок між особою злочинця і способом вчинення злочину. Тому, аналізуючи інформацію про спосіб вчинення незаконних заволодінь автотранспортними засобами, їх марки, моделі, терміну експлуатації, можна встановити: цілі, які поставили перед собою суб'єкти злочину, їх професійні навички, технічну оснащеність, вікову категорію та кількість осіб, які приймали участь у вчиненні протиправного діяння. А також окреслити ймовірні місця знаходження викраденого автотранспорту або його частин та визначити напрямки розслідування таких злочинів.

Список використаних джерел:

1. Взаємодія підрозділів карного розшуку та інших служб ОВС у розкритті незаконного заволодіння автотранспортом [Текст] : метод. рек. / [С. С. Чернявський, О. М. Брисковська, А. В. Канашук та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2011. – 80 с.
2. Лушечкина М. А. О направлениях, задачах и понятии криминалистического изучения личности / М. А. Лушечкина // Вестник МГУ. Серия 11. Право. — 1999. — № 3. — С. 41—49.
3. Стрельченко Д. В. Основи виявлення та розслідування незаконних заволодінь транспортними засобами, учиненого організованими злочинними групами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза” / Д. В. Стрельченко. — К., 2008. — 19 с

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОВС З ГРОМАДСЬКІСТЮ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Слухач магістратури **Панченко Є.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри управління та роботи з персоналом НАВС **Хотінь І.В.**

Неодмінно, за часів кризи в політичному, соціальному і правовому полі, за умов нівелювання правових традицій і заборон суспільством, а також низького рівня правосвідомості громадян першозавданням держави і її владних структур має стати забезпечення прав і законних інтересів громадян. Присутнє напруження у відносинах держави і суспільства, суспільних груп і державних структур має направити зусилля на врегулювання наявних конфліктів. З урахуванням сучасних умов вирішення будь-яких конфліктів має відбуватися в дусі співпраці, високих правових ідеалів, усталеної практики та відкритості. В свою чергу взаємодія органів держави (у т.ч.

ОВС) з громадськістю вирішує більшість наведених завдань з дотриманням необхідних принципів.

Згідно з положеннями нормативно-правових актів вбачаємо наступні рівні взаємодії в ОВС: всередині структури апарату ОВС (підрозділи слідства з кримінальним розшуком щодо кримінального провадження); в середині державного апарату (районне управління внутрішніх справ з управлінням юстиції; на рівні юридичних осіб юстиції (районне управління внутрішніх справ з підприємством, організацією; на рівні фізичних осіб і громадських організацій організацією (зацікавлена служба районного управління внутрішніх справ з громадським формуванням по ОГП, оперативний працівник з інформатором тощо.

У нашому випадку необхідно звернути увагу на останні два випадки взаємодії.

З огляду на сучасну теорію та практику взаємодії ОВС з громадськістю, більшість вчених трактує взаємодію – як погоджену за метою, місцем і часом спільна діяльність суб'єктів при виконанні покладених на них завдань у сфері охорони громадського порядку, запобігання злочинності, попередження і припинення правопорушень на певній території.

А ось форми взаємодії, є напрацюваннями суто практичної діяльності підрозділів у певних регіонах і відбувається така взаємодія здебільшого не системно, можливо через низьку регламентованість такої діяльності ОВС. Так, взаємодія ОВС з громадськістю передбачена лише як принцип діяльності міліції у статті 3 Закону України «Про міліцію», а також у статті 12 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону». В свою чергу низький рівень регламентованості взаємодії ОВС з громадським суспільством є однією з причин низького рівня поваги до діяльності міліції з боку населення, адже коли громадяни прийматимуть участь (оплачувану, як в розвинутих країнах Європи) у допомозі ОВС, більшість з людей почне

розуміти та бути ближчими до правоохоронної діяльності, проблем її здійснення.

Таким чином, ефективність взаємодії ОВС з громадянським суспільством не може бути досягнута лише зусиллями емпіричних пошуків найбільш результативних її форм, але роль практики в цьому питанні неможливо недооцінювати. Тому постає необхідність ширшого залучення громадськості до взаємодії з ОВС, що має стати запорукою підвищення рівню авторитету міліції перед обличчями населення України та світу.

ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 272 КК УКРАЇНИ

Здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування **Панчишин М.Я.**

У останні роки проблеми забезпечення безпеки життя і здоров'я людини у процесі трудової діяльності набувають все більшого значення у зв'язку із стрімким розвитком економіки нашої держави.

Сучасний стан виробництва характеризується постійним удосконаленням як самого процесу виробництва, так і потребою у постійному підвищенні вимог до кваліфікаційного рівня працівників. Використання нового обладнання та оновлення існуючого, ускладнення виробничих процесів, потреба у кваліфікованих фахівцях – усе це вимагає особливої уваги до забезпечення безпеки виробництва.

Незважаючи на позитивні тенденції, ситуація у зазначеній галузі залишається надзвичайно складною. Продовжують мати місце аварії на шахтах, техногенні катастрофи, інші випадки заподіяння шкоди життю та здоров'ю працівників. Серед причин незадовільного стану безпеки виробництва можна зазначити наступні: зношення основних виробничих фондів, скорочення об'ємів капітального та профілактичного ремонтів,

промислових будівель, машин та устаткування, обмеження інвестицій, направлених на створення нової, більш безпечної техніки, технологій, технологічного оновлення виробництва, послаблення контролю за технікою безпеки на виробництві, руйнування галузевої системи охороною праці, скорочення служб охорони праці на підприємствах, послаблення відповідальності роботодавців та керівників виробництв за станом умов праці та техніки безпеки, погіршення виробничої та технологічної дисципліни та ін.

Спостерігається зростання смертельного травматизму у гірничорудній та нерудній галузях, у будівництві, машинобудуванні – тобто тих галузях, де частіше за інші виникає потреба у виконанні робіт з підвищеною небезпекою. На відшкодування шкоди, заподіяної працівникам, як зазнали ушкоджень здоров'ю або внаслідок смерті, громадянам протягом 2012-2013 рр. сплачено понад 2,4 млн. грн. Абсолютні цифри потерпілих на виробництві залишаються невинновато високими. На підприємствах усіх форм власності в середньому кожні півтори години гине одна людина. За день 4-5 осіб. За тиждень 25-26.

Правова охорона прав осіб, які працюють на безпечні умови праці в нашій державі здійснюється за допомогою різних норм права, найбільш дієвими з яких, як відомо, є кримінально-правові. Незважаючи на той факт, що охорона прав і свобод людини та громадянина є одним із завдань кримінального законодавства, його застосування щодо порушень у галузі безпеки виробництва загалом і порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою зокрема залишається вкрай незадовільним.

Це становище зумовлене причинами, переважно пов'язаними зі складністю розслідування цих злочинів, недостатнім рівнем забезпеченості органів розслідування необхідними методичними рекомендаціями та відсутністю досвіду розслідування цих злочинів адже, до підслідності ОВС розслідування злочинів, передбачених ст. 271-275 КК України віднесено у 2012 році, а до того часу ці злочини розслідували слідчі прокуратури.

Наразі не відбувається адекватного реагування правоохоронних органів на реальну ситуацію з виробничим

травматизмом, незважаючи на новий процесуальний порядок початку досудового розслідування, який суттєво обмежив можливості приховування заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення від реєстрації з метою уникнути подальшого розслідування. Не у останню чергу це зумовлено сталою практикою приховування, не повідомлення правоохоронним органам інформації про нещасні випадки, аварії на виробництві керівниками підприємств, а нерідко і самими потерпілими.

Аналіз статистичних та аналітичних даних Держгірпромнагляду України свідчить також, що результати перевірок, що проводились уповноваженими органами державної виконавчої влади фіксують, що при укладанні трудових договорів керівництво окремих підприємств не ознайомлює працівників з умовами праці, з інформацією щодо наявності на робочих місцях небезпечних та шкідливих виробничих факторів, а також з правами на відповідні пільги та компенсації. Непоодинокі випадки, коли керівники підприємств не тільки не припиняють порушення відповідних правил з боку підлеглих, але й самі умисно примушують їх скоювати та приховують випадки виробничих травм від обліку. Ускладнює ситуацію і те, що попри невиконання керівниками підприємств вимог нормативних актів з охорони праці і безпеки виробництва, адекватні заходи органами нагляду і контролю за додержанням вимог законодавства про охорону праці не вживаються. При виявленні суттєвих порушень державні інспектори всупереч ст. 39 Закону України „Про охорону праці” принципово не реагують стосовно винних посадових осіб. Ці обставини кожна окремо та у своїй сукупності по-перше, унеможливають чітко визначити реальну ситуацію зі станом безпеки виробництва, по-друге, ускладнюють роботу слідчих при розслідуванні злочинів проти безпеки виробництва загалом і порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою зокрема.

Вивчення матеріалів кримінальних справ та кримінальних проваджень за ст. 272 КК України свідчить, що слідчі нерідко втрачають велику кількість доказового матеріалу через несвоєчасність або взагалі ігнорування необхідних слідчих (розшукових) дій, неправильне визначення кола обставин, що підлягають доказуванню без урахування при цьому специфіки

злочинів, передбачених ст. 272 КК України, також існують труднощі з визначенням виду експертних досліджень та формулюванням питань для експертного дослідження, неповним з'ясуванням та правильним визначенням обставин порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою та ін.

Вкладене діє підстави для визначення проблеми розслідування порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою як актуальної, а отже, і такої, що потребує ретельного вивчення та визначення шляхів вирішення.

На нашу думку, послідовне та ефективне вирішення проблем розслідування згаданої категорії злочинів потребує ґрунтовного дослідження низки нагальних питань, пов'язаних з розкриттям найважливіших елементів криміналістичної характеристики порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (до них належать: спосіб вчинення злочину, особа злочинця, особа потерпілого, обстановка вчинення злочину); встановленням особливостей виявлення порушень правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою та організацією початкового етапу розслідування цих злочинів; визначенням типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування; деталізацією обставини, що підлягають доказуванню; з'ясуванням особливостей проведення окремих слідчих (розшукових) дій; специфікою призначення та проведення окремих видів судових експертиз.

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ, ЩО СПРИЯЮТЬ СКОЄННЮ ЗЛОЧИНІВ У ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Курсант 408 навчальної групи **Пархоменко А.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки,
кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Ефективна боротьба з злочинністю в паливно-енергетичному комплексі залежить від організації оперативного обслуговування суб'єктів господарювання в ПЕК не залежно від форм власності. Практика іде по шляху оперативного обслуговування об'єктів ПЕК по об'єктивно-галузевому принципу. В зв'язку з тим, що паливно-енергетичний комплекс включає в себе ряд міністерств, корпорацій, концернів, об'єднань, які займаються добуванням, заготівлею та реалізацією палива, оперативне обслуговування об'єктів цієї галузі ускладнюється, у зв'язку з тим, що ці об'єкти обслуговуються різними підрозділами МВС України (ДДСБЕЗ, УБОЗ, відділи міліції на транспорті). Тому, з метою ефективного оперативного обслуговування паливно-енергетичного комплексу, необхідна координація діяльності співробітників всіх підрозділів ОВС, які обслуговують цю галузь. Об'єкти де створюються та розкрадаються надлишки паливно-енергетичних ресурсів і об'єкти що реалізують ці надлишки можуть знаходитись на значній відстані один від одного, що потребує чіткої організації оперативного обслуговування об'єктів і постійної взаємодії як між оперативними працівниками, так і між підрозділами ОВС різних регіонів.

З метою визначення основних напрямків діяльності підрозділів ДСБЕЗ по попередженню злочинів необхідно чітко визначити причини та умови, що сприяють вчиненню злочинів.

До них відносяться :

1. Відсутність науково-обґрунтованих норм витрат електроенергії на виробництво одиниці продукції, чи фактичних затрат вугілля на власні витрати на окремих підприємствах (металургійні комбінати, ТЕЦ);

2. Оцінка економії ресурсів не стимулює виробництво знижувати норми витрат;

3. Відсутність точного обліку палива на підприємствах-споживачах;

4. Безнарядний відпуск паливно-енергетичних ресурсів, які були заощадженні виробництвом;

5. Заниження перевідних коефіцієнтів при перерахуванні палива із фізичних тон в умовні;

6. Відсутність у абонентів приладів обліку тепла, електроенергії;

7. Порушення порядку обліку надання тепла;

8. Заниження даних про фактичні затрати в мережах;

9. Відпуск вугілля приватним особам на виробництвах вугледобувної галузі, шляхом визначення середньої ваги вантажу в автомобілях зайнятих на перевезенні палива;

10. Недосконалі заміри залишків вугілля на складах (незалежно від обсягу і геометричних фігур), рулеточним способом;

11. Наявність в лісних районах дрібних лісозаготівельних організацій, з поганою організацією контролю;

12. Недоліки в обліку дров при лісорозробках транспортуванні та прийомі;

13. Незадовільний контроль зі сторони адміністрації лісозаготівельних підприємств;

14. Незадовільний контроль за діяльністю матеріально-відповідальних осіб, бухгалтерськими працівниками;

15. Недоліки в постановці відомчої ревізійної роботи;

16. Недоліки в розстановці кадрів, в першу чергу керівних і матеріально-відповідальних;

17. Зберігання палива на непідготовлених майданчиках без огорожі, без охорони.

Враховуючи великий об'єм злочинів, що вчиняються у сфері ПЕК ми зупинимось на попередженні та розкритті злочинів на одному напрямку у галузі паливно-мастильних матеріалів.

Виходячи з прийнятої в літературі класифікації умови, що створюють сприятливу обстановку для здійснення розкрадань у сфері обігу ПММ поділяються на три групи:

1. Що знаходяться в сфері організаційно-господарської й управлінської діяльності

2. Що відносяться до сфери соціально-виховної діяльності.

3. Що знаходяться в сфері організації боротьби зі злочинністю.

До першої групи можна віднести наступні умови:

1. Недотримання діючих нормативних актів, що регламентують порядок реалізації ПММ.

2. Недосконалість організації постачання ПММ власникам індивідуального транспорту.

3. Недосконалість технічного і метрологічного устаткування АЗС і нафтобаз.

Перевірка здійснена МВС України показала, що з 3 тис. масло роздавальних колонок 570, тобто 19% виявилися непридатними для експлуатації. Крім того, через конструктивні недоліки паливно-розподільних пристроїв працівники АЗС мають можливість проникати до лічильно-дозуючі механізми і регулювати їхню роботу у бік недоливу, а також змінювати фактичні показання лічильника.

До другої групи слід віднести:

1. Обстановка безвідповідальності, кругової поруки, порушення принципу підбору кадрів, що існує на багатьох АЗС та нафтобазах;

2. Наявність серед заправників АЗС значної кількості осіб з вищою і середньою спеціальною освітою.

До третьої групи варто віднести:

1. Слабке інформаційне забезпечення оперативного обслуговування нафтопостачальних об'єктів.

2. Більшість апаратів ДСБЕЗ не приділяють значної уваги даним об'єктам.

3. Літерні справи в ряді випадків на нафтогазових об'єктах ведуться формально.

У справах бухгалтерського обліку на підприємствах відсутні зведення про товаропровідну мережу ПММ, джерелах одержання і способах доставки ПММ. Відсутність зведень про нестачі, розтрата, розкрадання допущених на зазначених підприємствах, а також умовах, що створюють сприятливу обставину для здійснення злочинів. Відсутні списки

інформаторів, майже у всіх справах - відсутні про агентурні можливості інших оперативних служб у сфері збуту ПММ.

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗГВАЛТУВАНЬ

Курсант 301 навчальної групи **Пергат В.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

Використання наукових методів криміналістики, підвищення професіоналізму слідчих і інших працівників правоохоронних органів визначає ефективність розслідування і розкриття злочинів. На сьогоднішній день експертами і криміналістами розроблено багато нових концепцій і підходів до рішення завдань боротьби із злочинністю. Питання специфіки розслідування злочинів проти моральності, у тому числі і згвалтування, потребує постійного вдосконалення, вивчення та аналізу, так як зміни, що відбуваються у суспільстві, в тому числі низький моральний чинник, неповага до людей, пропаганда насильства та сексуальних збочень та інші фактори впливають і на обрання злочинцями нових способів вчинення злочину, способів їх приховування, впливають механізм вчинення злочину, тощо [1].

Згвалтування - одне з найбільш поширених і тяжких статевих злочинів. Як слушно йдеться у юридичній літературі, «його суспільна небезпека окреслюється винятково важливістю об'єкта, - громадські відносин, які забезпечують статеву недоторканність і статеву свободу, які є частиною гарантованих Конституцією України права і свободи особистості, і фізичними, психічними, моральними наслідками цього злочину для потерпілого». А.В. Дідо, вірно конкретизує, що такий злочин створює не лише небезпеку, а й тягне за собою тяжкі наслідки, шкідливо «б'є» по психіці і душевному здоров'ю потерпілої особи, негативно впливає на демографічний стан, нерідко призводить до розірвання шлюбів, сприяє поширенню розпусти, знижує культурний рівень суспільства [2].

Багато потерпілих й осіб, котрим стало відомо про зґвалтування, по допомогу до міліції чи прокуратури не звертаються, а тому інші злочини переходять у латентну тінь і відсутні за рамками правового впливу. Важливим фактором того, що зґвалтування часто стають латентними злочинами є страх потерпілої особи помсти за подачу заяви до правоохоронних органів, і навіть прямі погрози розправи над потерпілими з боку злочинців.

Виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню зґвалтувань, вжиття заходів для їх усунення — найважливіше завдання досудового розслідування. Профілактична робота слідчого у провадженнях про зґвалтування має свою специфіку, оскільки стосується інтимних сторін життя потерпілих, більшість з яких прагне до того, щоб цей випадок не був розголошений навіть серед близьких .

Діяльність слідчого при встановленні причин та умов, що сприяли вчиненню зґвалтування, та вжиття заходів для їх усунення — це комплекс процесуальних та організаційно-виховних заходів, що здійснюються під час розслідування конкретного злочину чи взаємопов'язаних злочинів (наприклад, зґвалтування та хуліганства, вбивства та ін.) [1].

Основні завдання профілактичних, процесуальних та організаційно-виховних дій слідчого полягають у виявленні причин та умов вчинення злочину, вжитті необхідних заходів (через державні органи та громадські організації) для їх усунення, а також припинення аналогічних злочинів на території обслуговування [2].

Література:

1. Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів / Алексеев О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. – К. : Центр учбової літератури. 2013. – 278 с.

2. Поняття фізичного насильства при зґвалтуванні[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrref.com.ua/index.php?id=MTM4MDc=&g=2>

3. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація.– Вид. третє, переробл та доповн. – Х.:ТОВ «Одісей», 2006. –1184 с.

ПРОБЛЕМА ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ

Курсант 3-го курсу **Петінов М.М.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативного-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

Актуальністю наукової роботи є те, що на сьогодні в Україні спостерігається тенденція до збільшення кількості транспортних засобів на одиницю населення, відбувається інтенсивний розвиток транспорту, підвищується динамічність його використання. Враховуючи, що транспортні засоби є джерелом підвищеної небезпеки для оточуючих, забезпечення безпеки їх використання є одним із важливих завдань в країні. Незаконне заволодіння транспортними засобами позбавляє їх власників можливості реалізовувати свої права відносно них, в результаті чого завдається суттєва шкода відносинам власності, безпеці руху та експлуатації джерела підвищеної небезпеки, створюється загроза життю та здоров'ю громадян, що обумовлює високу суспільну небезпечність цих діянь. За останні роки реально змінилась тенденція до зменшення незаконного заволодіння транспортними засобами, але дана обставина не знижує актуальності та суспільної небезпеки цього виду злочинів, тому що їх кількість залишається досить високою.

Так, у 2013 році було вчинено 5184 незаконних заволодінь транспортними засобами. За цей же період розслідувано 3464 таких злочинів. Загалом у розшуку перебуває понад 6,5 тис. Транспортних засобів, а частка розкритих злочинів даного виду становить близько 52% від всіх вчинених.

Аналіз статистичних даних щодо розслідуваних за останні п'ять років кримінальних справ свідчить, що більш ніж четверта частина незаконних заволодінь транспортними засобами вчинена групою осіб; більше 20% — неповнолітніми; близько

30% — особами в стані сп'яніння; більше 21% — особами, які раніше були засуджені.

Нерідко незаконне заволодіння транспортними засобами є способом вчинення інших злочинів. Такі діяння призводять до дорожньо-транспортних пригод, вчинюються особами, які перебувають у стані сп'яніння, були позбавлені або взагалі не мали права на керування транспортними засобами, а також неповнолітніми. Як правило, такі особи не здатні виконувати в сфері дорожнього руху необхідні функції керування, що може бути особливо небезпечно у складній дорожній обстановці. Крім того, транспортні засоби мають значну вартість і в результаті незаконного заволодіння ними потерпілому, як правило, завдається шкода у дуже великих розмірах. Результати вивчення кримінальних проваджень, опитування працівників органів внутрішніх справ свідчать, що попередження та розкриття вказаних злочинів ще перебувають не на належному рівні. У практичній діяльності підрозділів ОВС щодо попередження та розкриття незаконного заволодіння транспортними засобами існує коло питань, що потребують наукового вивчення.

Питаннями теорії та практики протидії незаконному заволодінню транспортними засобами приділялась певна увага у наукових дослідженнях та спеціальній літературі з кримінології, криміналістики, оперативно-розшукової діяльності. Метою і завданням наукової роботи є комплексна розробка теоретичних і практичних питань запобігання незаконному заволодінню транспортними засобами, вивчення сучасних проблем протидії цим злочинам на підставі вивчення, аналізу та узагальнення правозастосовної практики та статистичних даних, формулювання пропозицій щодо вдосконалення законодавства та діяльності ОВС у зазначеній сфері.

ПРОСТОРОВА ЮРИСДИКЦІЯ ЗАКОНУ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Курсант 205 навчальної групи **Петренко Ю.Ю.**

Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права
Олійник О.С

Проблема закону про кримінальну відповідальність розглядалася багатьма визнаними вченими в галузі науки кримінального права. Серед них слід відзначити таких науковців як: Орлов С.О., Бажанов М.І., Криваченко Л.Н., Баулін Ю.В., Осадчий В.І., Мельник В.А., Тацій В.Я., Сташис В.В., Борисов В.І. Ще за радянських часів в юридичній літературі точились дискусії щодо значення кримінального закону, його завдань, видів, тлумачень та юрисдикції.

Кримінальний закон діє у відповідній системі просторово-часових координат і поширює свою силу на відповідну сукупність злочинних діянь залежно від їх вчинення відповідними категоріями осіб. У теорії кримінального права це визначається як принципи чинності кримінального закону в просторі, часі, національний принцип та універсальний принцип.

Просторова юрисдикція закону про кримінальну відповідальність — це поширення його дії на відповідну територію країни. Просторова юрисдикція закону про кримінальну відповідальність ґрунтується на чотирьох основних принципах: територіальному, громадянства, універсальному та реальному.

Територіальний принцип (ч. 1 ст. 6) регламентує чинність кримінального закону на території України. Виятком із територіального принципу є принцип дипломатичного імунітету (ч. 4 ст. 6). Він передбачає, що кримінально-правова юрисдикція України не поширюється на осіб, які мають дипломатичний імунітет, але зберігається щодо вчинених ними в Україні злочинів. Тому до відповідальності за ці злочини вони притягаються в державі, яка є акредитуючою.

Національний принцип (принцип громадянства), який передбачено ст. 7, регламентує чинність кримінального закону щодо діянь, вчинених за межами України її громадянами та

особами без громадянства, що постійно проживають в Україні. На тих самих підставах несуть за даний злочин відповідальність і особи, які мають подвійне громадянство - України та іншої держави, якщо в останній ця особа не понесла відповідальності за вчинене. На підставі ч. 1 ст. 7 КК мають відповідати дані особи і за злочин, вчинений на території іншої держави, громадянами якої вони також є, якщо інше не передбачено договором між Україною і цією державою.

Універсальний та реальний принципи (ст. 8) передбачають поширення чинності кримінального закону України щодо діянь, вчинених за межами України іноземними громадянами та особами без громадянства, що не проживають постійно в Україні, у випадках, передбачених міжнародними договорами, або якщо вони вчинили передбачені КК України особливо тяжкі злочини проти інтересів України та її громадян. Особлива частина КК України визначає, зокрема, діяння, криміналізація яких відбулася на підставі укладених і ратифікованих Україною міжнародних договорів щодо боротьби зі злочинами проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Просторові принципи визначаються, як правило, нормами кримінального закону України. Однак за сучасної світової спільноти просторові принципи корелюються певною мірою міжнародними угодами. Це стосується ч. 4 ст. 6 - про коло осіб, які не підлягають юрисдикції кримінального закону України, та ст. 8 КК, відповідно до якої, як вже зазначалося, іноземці та особи без громадянства, що не проживають постійно в Україні, які вчинили злочин за її межами, підлягають в Україні відповідальності за кримінальним кодексом або якщо вони вчинили передбачені КК України особливо тяжкі злочини проти прав і свобод громадян України або інтересів України.

Найбільш яскравим прикладом є приєднання України до Європейських конвенцій. Ці конвенції суттєво корелюють зміст територіального та національного принципів просторової чинності кримінального закону України.

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПИСІВ

Курсант 3-го курсу **Петрик Л.А.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

Враховуючи науково-технічний прогрес, використання в діловодстві комп'ютерної техніки, та збільшення у зв'язку з цим кількості підписів, що надходять на дослідження в експертні підрозділи, стає зрозумілим актуальність продовження вивчення підписів, способів його підробки та подальше дослідження його ознак з метою вироблення новітніх методів дослідження підписів, вирішення ідентифікаційних та неідентифікаційних завдань дослідження підписів та вироблення визначення підпису, яке буде однаково сприйматися в науковій літературі всіма криміналістами.

Висновок експерта, що містить фактичні дані, є важливим джерелом доказів у кримінальному провадженні (ст. 101 КПК України). Найбільш поширеним видом криміналістичної експертизи є почеркознавча експертиза. Вона призначається в процесі розслідування і судового розгляду різних кримінальних проваджень і цивільних справ, коли виникає необхідність у дослідженні справжності того чи іншого документа. Об'єктами її дослідження є рукописні тексти, цифрові записи і підписи. Підпис виступає одним з основних реквізитів документа, що надають йому юридичної сили.

Для успішної ідентифікації особи за підписом у кожному конкретному дослідженні експерт повинен мати знання про побудову підпису, умови його виконання та почерк виконавця, щоб у процесі дослідження встановити індивідуально-характерну сукупність ознак, притаманних підпису конкретної особи. Кожна з ознак, що входить до цієї сукупності, повинна бути оцінена експертом з точки зору не тільки її стійкості, але й індивідуальності, частоти зустрічаємості в підписах конкретної особи.

Для успішного експертного дослідження слід знати чітку класифікацію підписів, виконаних у різних умовах, зміну ознак цих підписів залежно від умов виконання і врахування їх

експертом у методиці дослідження. Інакше методика дослідження таких підписів є недосконалою.

Виходячи з тверджень про те, що а) підпис повинен виконуватися власноручно та б) в підписі може відображатися будь-яка інформація, а не тільки прізвище виконавця, можна дійти висновку про те, що в підписі відображаються окремі ознаки письмово-рухової навички особи, що його виконала. Саме завдяки цим ознакам можна проводити ідентифікаційні дослідження підписів та відповідати на питання, що поставлені перед експертами в постановах про призначення експертизи слідчими органами.

Підпис як об'єкт судово-почеркознавчої експертизи – це особливий вид рукопису, що базується на динамічному стереотипі і часових зв'язках та ілюструє прізвище конкретної особи у вигляді літер або умовних письмових знаків, виконаних цією особою власноручно із засвідчувальною метою на певному матеріальному носії.

Специфіка порівняльного дослідження особливих ознак у недійсному підписі й у зразках імовірного виконавця полягає в тому, що найбільш інформативними вважаються ті ознаки, що відрізняються в зразках особи, від імені якої підпис виконаний. Оскільки несправжні підписи виконуються, зазвичай, з урахуванням особливостей рухів в оригіналі, то встановлених ознак може виявитися недостатньо для індивідуальної сукупності, яка характеризує властивості рухової навички виконавця. Тому дуже важливо провести ретельне порівняльне дослідження наявних ознак у межах окремих елементів букви та букв у цілому, встановити співвідношення ознак із наступними елементами підпису.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ТАКТИКА БОРОТЬБИ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ НЕЗАКОННО ВВЕЗЕНОГО АВТОТРАНСПОРТУ НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

Курсант 3-го курсу **Петрович Д. Е.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

Останнім часом надзвичайно актуальним і перспективним стало питання інтеграції України в європейську спільноту, надання їй статусу повноцінного члена Євросоюзу. Але омріяне членство України в європейському співтоваристві може й надалі залишатись тільки мрією. Такий результат нас чекає, якщо на державному рівні не вирішувати поставлені перед Україною завдання з приведення у відповідність до європейських норм національного законодавства та проведення у життя низки економічних, соціальних і політичних реформ, спрямованих на підвищення життєвого рівня населення, створення відчуття захищеності громадян від порушення їхніх прав і законних інтересів. Особливо гостро у цьому контексті постає проблема боротьби зі злочинністю, що має міжнародний, транснаціональний характер. Україна має чимало причин, які зумовлюють стрімке зростання рівня незаконного переміщення товарів через митний кордон України, що по своїй суті являється контрабандою. Та особливо стали виділятися з поміж низки інших контрабандних товарів як предмет незаконного переміщення через митний кордон України автотранспортні засоби, витісняючи при цьому побутову техніку, антикваріат, предмети широкого вжитку тощо. У зв'язку з цим виникає необхідність проаналізувати причини такої переорієнтації контрабандних потоків для більш повного розуміння та об'єктивної оцінки негативних процесів, що відбуваються на митному кордоні. Проте, на наш погляд, незаконне переміщення автотранспортних засобів охоплює не лише їх контрабанду, а й інші склади правопорушень, визначених різними законодавчими актами.

На жаль, призвели до появи таких негативних процесів у національній економіці, тінізації окремих її секторів та,

зрештою, зумовили великомасштабну криміналізацію сфери обігу автомобільного транспорту непродумана державна політика та недалекоглядні управлінські рішення, що проводились в Україні під гаслами захисту національного товаровиробника. Звичайно до них можна приписати й високу корумпованість керівників різних рівнів та органів держави, як контролюючих так і правоохоронних.

Для реалізації своєї незаконної діяльності, контрабандисти дуже віртуозно, грамотно та, навіть, з творчістю створюють все нові й нові схеми переміщення автомобілів через кордон, оминаючи усі перешкоди, створені законодавством та державою, на своєму шляху до збагачення, економічної вигоди не в користь держави.

Актуальність даної роботи полягає у тому, щоб розкрити поняття незаконної легалізації ввезеного автотранспорту, показати найпоширеніші схеми такої діяльності. Та, можливо, знайти шляхи виходу із даної ситуації, протидії проявам незаконному ввезенню та легалізації іноземних автомобілів на території України. Також, здійснення пошуку причин та умов виникнення такого явища, яке негативно впливає на кримінологічну ситуацію в країні та різні сфери діяльності держави.

Щодо шляхів вирішення даної проблеми, то, враховуючи те, що незаконне переміщення автотранспортних засобів через митний кордон України здійснюється з метою уникнення сплати високих податків і мита, очевидним є той факт, що повністю припинити таке контрабандне ввезення автомобілів у нашу державу можна лише зробивши цей “промисел” економічно не вигідним за рахунок зниження ставок податків і ввізного мита на дану категорію товарів. Звичайно, цими заходами неможливо досягнути сто відсоткового результату, адже людей на вчинення злочину спонукає не лише висока ставка податків чи ввізного мита, а й багато інших соціальних факторів як безробіття, низький рівень життя, соціальна незабезпеченість населення. Державі потрібно кардинально братись за вирішення подібних питань, якщо вона прагне увійти в європейську спільноту та стати повноцінним членом Євросоюзу.

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ

Курсантка 2 курсу юридичного факультету Інституту кримінально-виконавчої служби НАВС **Пилипенко А.В.**
Науковий керівник: старший викладач кафедри загально-юридичних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат юридичних наук, доцент **Сергєєва С.М.**

В умовах ринкової економіки договір купівлі-продажу є найбільш розповсюдженим. Одним з різновидів договору купівлі-продажу є договір на відчуження чи придбання нерухомого майна.

Слушним буде вказати, що саме розуміється під терміном «нерухоме майно». Статтею 181 Цивільного кодексу України (далі ЦК) від 16.01.2003 року встановлено, що до нерухомих речей (нерухоме майно, нерухомість) належать земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Зауважимо, що саме фізична прив'язка об'єктів, розташованих на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їхнього знецінення та зміни їхнього призначення, є основним критерієм віднесення речей до нерухомих.

Визначення нерухомого майна міститься і в наказі Державного комітету статистики України «Про затвердження методологічних роз'яснень щодо порядку ведення обліку нерухомого майна нерезидентів у рамках статистичного спостереження за інвестиціями зовнішньоекономічної діяльності» від 01.04.2009 № 110. Відповідно до розділу 1 методологічних роз'яснень нерухоме майно (нерухомість) - об'єкти майна, які розташовуються на землі і не можуть бути переміщені в інше місце без втрати їх якісних або функціональних характеристик (властивостей), а також земля.

Отже, нерухоме майно (нерухомість) - це земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і

невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Нерухомість може бути предметом різноманітних договорів. Це залежить від мети, що ставлять перед собою учасники відносин, правового режиму нерухомості. Підкреслимо, що розвиток ринку нерухомості є гарантією реалізації основного конституційного права громадян – права приватної власності, права мати майно у власності: володіти, користуватися і розпоряджатися ним на свій розсуд.

Специфічний правовий режим зумовлює потребу в спеціальному правовому регулюванні особливостей купівлі-продажу нерухомості. Багато вчених дотримуються позиції про складний предмет договору. Предметом договору купівлі-продажу нерухомого майна – є нерухомість.

Стаття 657 ЦК України, встановлює вимоги щодо форми окремих видів договорів купівлі продажу, вказано що «Договір купівлі-продажу земельної ділянки, єдиного майнового комплексу, житлового будинку (квартири) або іншого нерухомого майна укладається у письмовій формі і підлягає нотаріальному посвідченню та державній реєстрації».

Важливим є посилання на ч. 1 ст. 79 Земельного кодексу України. Земельна ділянка - це частина земної поверхні з установленними межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами.

Також, з ч. 1 та 2 ст. 191 ЦК впливає, що єдиним майновим комплексом, що використовується для здійснення підприємницької діяльності, є підприємство. До складу підприємства як єдиного майнового комплексу входять усі види майна, призначені для його діяльності, включаючи земельні ділянки, будівлі, споруди, устаткування, інвентар, сировину, продукцію, права вимоги, борги, а також право на торговельну марку або інше позначення та інші права, якщо інше не встановлено договором або законом.

Відповідно до статті 380 ЦК житловим будинком є будівля капітального типу, споруджена з дотриманням вимог, встановлених законом, іншими нормативно-правовими актами, і призначена для постійного у ній проживання.

Згідно з ч. 1 ст. 382 ЦК квартирою є ізольоване помешкання в житловому будинку, призначене та придатне для постійного у ньому проживання.

Статтею 181 ЦК України вказує, що договори купівлі-продажу предметом яких є вказані речі, укладаються у письмовій формі, підлягають нотаріальному посвідченню та державній реєстрації.

Як продавцями, так і покупцями нерухомості в Україні, можуть бути фізичні та юридичні особи. При цьому вони можуть бути як резидентами України (громадяни і юридичні особи, створені громадянами України), так і нерезидентами (іноземцями). Обмеження щодо придбання об'єктів нерухомого майна щодо іноземних громадян та осіб без громадянства поширюються тільки на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

Порядок нотаріального посвідчення таких договорів визначається Законом України "Про нотаріат" та Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України. Нотаріуси та посадові особи органів місцевого самоврядування, які вчиняють нотаріальні дії, посвідчують угоди, щодо яких законодавством встановлено обов'язкову нотаріальну форму, а також за бажанням сторін й інші угоди.

Дохід від продажу об'єкта нерухомості визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу, але не нижче оціночної вартості такого об'єкта, розрахованої органом, уповноваженим здійснювати таку оцінку відповідно до закону.

Державна реєстрація прав на нерухоме майно здійснюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 року, «Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень» і «Порядку надання інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно», який затверджений постановою КМУ від від 22 червня 2011 № 703. Є два способи реєстрації права власності на нерухоме майно: у нотаріуса під час оформлення договору купівлі-продажу; реєстрація в Державній реєстраційній службі.

На жаль, виникають проблеми при складанні договору купівлі-продажу на нерухомість, адже у ЦК України відсутні особливості купівлі-продажу окремих видів нерухомості. Слід

погодитися з думкою науковців, що саме для чіткої регламентації відносин з передання права власності на об'єкти нерухомості необхідно передбачити в Цивільному кодексі України спеціальні норми, які б враховували особливості договору купівлі-продажу нерухомості. Чинні положення, що стосуються договору купівлі-продажу, не відображають повною мірою специфіки відносин, предметом яких є об'єкти нерухомості. Особливість правового режиму диктується необхідністю встановлення спеціальних положень, які б стосувалися динаміки передання прав власності на об'єкти нерухомості за договором купівлі-продажу.

СПИСОК ВИКОРИСТАННИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс] – режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Закон України "Про нотаріат" від 02.09.1993 N 342 [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 №1952-IV [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 № 296/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Правила ведення нотаріального діловодства, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 22.12.2010 № 3253/5 [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Порядок державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень від 22.06.2011 № 703 [Електронний ресурс] – Режим доступу // <http://zakon.rada.gov.ua>

ПРОТИДІЯ ВУЛИЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ COUNTERACTING STREET CRIME IN GREAT BRITAIN

Курсант 207 навчальної групи **Поліщук А.С.**

Науковий керівник: консультант з мови, старший викладач кафедри іноземних мов НАВС **Марченко І.В.**

In the United Kingdom, street crime is an offense that takes place in a public place. This usually refers to: dealing drugs, prostitution, vandalism and robbery.

The Illegal drug trade is a global black market that is dedicated to the cultivation, manufacturing, distribution, and sale of drugs that are subject to drug prohibition laws. Prostitution itself (the exchange of sexual services for money) is legal, but a number of related activities, including soliciting in a public place, curb crawling, owning or managing a brothel, pimping and pandering, are crimes. Vandalism is the intentional and malicious destruction of or damage to the property of another. Robbery means taking of money or goods in the possession of another, from his or her person or immediate presence, by force or intimidation.

In England and Wales, there were launched street level crime maps in January 2011. Any citizen can enter his/her postcode, town, village or street into the search box below, and get instant access to street-level crime maps and data, as well as details of their local policing team and beat meetings.

Latest statistics show that crime is continuing to fall in England and Wales. Both key, independent measures of crime – police recorded crime and the Crime Survey for England and Wales – show crimes against households and adults fell by 10% in the year to September 2013. The Crime Survey of England and Wales (CSEW) shows overall crime fell to the lowest level since the survey began in 1981. The survey shows a 13% fall in violence, household theft is down 19% and vandalism has dropped by 8%. Crime Prevention Minister Norman Baker said that England and Wales are safer than they have been for decades with crime now at its lowest level since the survey began in 1981.

The National Policing Improvement Agency for the Home Office has developed a website which brings together the individually published crime figures from all police forces in England and Wales over a three-month period against the same period for the previous year. Many police forces provide online forms and information about alternative contact methods (like text messaging or email) on their individual websites.

Street crimes are crimes that often involve violence or threats. While the likelihood of this happening is small, the citizens should be aware of what they can do to keep themselves and their property safe. Here they are:

- If you have to walk alone at night take extra care. Stay on roads that are well lit and relatively busy, plan your route in advance.
- Be careful with your electronics; talking on a mobile phone, listening to an MP3 player or carrying a laptop bag shows thieves that you have something to steal.
- If you are travelling by yourself and you know how to get home, using public transport is safer than walking.
- Never leave your bags or other valuables unattended in public places.
- The most common item stolen in a robbery is a mobile phone, so make sure you keep your phone safe.

The Home Office, along with other government departments, is working to reduce gang and youth violence in England and Wales. They have introduced new offences of threatening with a knife in a public place or school, which will help improve prosecution rates; dedicated £1.2 million to fund 13 support workers for girls vulnerable to, or suffering from, gang-related sexual violence; made gang injunctions for under 18-year-olds available to the police and local authorities, introduced changes to firearms legislation in the new Anti-Social Behaviour, Crime and Policing Bill, that are currently going through Parliament.

ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА СПОЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ЇХ АНАЛОГІВ

Курсант 2-го курсу **Поліщук А.С.**

Науковий керівник: начальник наукової лабораторії з проблем кримінальної міліції, кандидат юридичних наук **Срільців О.М.**

Незаконний обіг наркотиків і зловживання ними продовжують розвиватися з наростаючими темпами, представляючи серйозну загрозу національній безпеці нашої країни. Наркоманія, як результат незаконного обігу наркотичних засобів та їх аналогів виявляє руйнівний вплив на соціально-економічний стан країни, на духовне життя суспільства, на генофонд народу, сприяє поширенню смертельно небезпечних захворювань, призводить до збільшення кількості злочинів, пов'язаних з наркоманією та наркобізнесом.

Виключно важливу роль у розповсюдженні наркотичних засобів серед населення відіграють засоби масової інформації. Саме засоби масової інформації щодня супроводжують, інформують, розважають, а також виконують інші функції в нашому житті. Життя без радіо, телебачення, газет і журналів просто немислиме в сучасний час. Особливе місце тут по праву належить мережі Інтернет: глобальна мережа перевершує всі інші засоби масової інформації не тільки по швидкості розповсюдження інформації, але і міжнародного масштабу, зручності, доступності та іншим характеристикам в її користь.

Інтернет міцно увійшов у повсякденне життя людей: без електронної пошти тепер немислимі ні робота, ні спілкування з друзями, а сайти глобальної мережі стали повноцінними торговими майданчиками. При такій сприятливій обстановці мережу Інтернет використовують і для різних незаконних оборотів. Зокрема, все більш відчутним стає вплив Інтернету на споживачів наркотичних засобів та їх аналогів.

Соціологи схильні розглядати простір мережі Інтернет як соціальний «кіберпростір» - свого роду інформаційно-комунікативне поле, сформоване взаємодіючими один з одним користувачами, і характеризується практично необмеженою свободою і анонімністю. Оскільки останнім часом з'явилися методичні розробки по використанню ресурсів мережі Інтернет у профілактичній роботі, у зв'язку з цим можна виділити два напрямки мережевої діяльності, котрі по-різному впливають на наркотизм: пронаркотичний та антинаркотичний, обидва ці напрямки мають досить великі мережеві ресурси.

Пронаркотичні ресурси налічують величезну кількість WEB-сторінок: реклама наркотичних засобів та їх аналогів і пов'язаного з їх споживанням способу життя отримала широке поширення в мережі глобальної комунікації Інтернет. На пошукових серверах ведеться статистика найбільш відвідуваних сайтів по різних тематикам, і практично скрізь у першій десятці один-два пронаркотичних сервера.

Існують сервери, які містять велику кількість текстів, докладно описують різні види наркотиків та закликають до їх вживання, а також опису психоделічних переживань. ЛСД, гашиш, кетамін, екстазі представлені в них як нешкідливі речовини, які допомагають краще пізнати себе і навколишній світ. На багатьох сторінках детально вказані способи приготування, стереохімічні формули, схеми синтезу, шляху введення, «дозування», можливість поєднаного прийому різноманітних психоактивних речовин. Даються поради, як поводитися при затриманні органами правопорядку за зберігання наркотиків, як ухилитися або «обдурити» тест-контроль і т. п.

У зв'язку з тим, що мережа Інтернет виступає як комунікативне поле, вона активно використовується в якості інтерактивного анонімного інформаційного каналу. Так, на більшості найбільш популярних пронаркотичних сайтів є «чат-кімнати» - інтерактивні сторінки, на яких можливе спілкування в реальному часі на хвилюючі споживачів наркотиків теми

(скільки коштує, де дістати, як спожити). Спілкування відбувається без будь-яких обмежень. Крім того, існують численні тематичні мережеві конференції з допомогою електронної пошти, соціальних мереж.

За даними соціологічних досліджень, кожен другий підліток дізнається про наркотики із засобів масової інформації, мережі Інтернет або певних телепрограм і телефільмів, які сьогодні є головними джерелами інформації про наркотики, в тому числі про властивості різних видів наркотиків, ейфоричних відчуттів після прийому наркотичних засобів і місцях їх придбання.

Антинаркотичні ресурси набагато менш численні; альтернативна антинаркотична діяльність, знаходиться у стані розвитку і представлена поодинокими і не завжди достатніми за обсягом серверами. Спрямованість цієї інформації визначається як споживачами, так і тими, хто ще не почав прийом адитивних речовин (первинна, вторинна і навіть третинна профілактика). Крім того, на таких сторінках надається інформація широкому колу фахівців: лікарів, педагогів, юристів, психологів і соціологів. Це - методичні розробки з профілактики адиктивної поведінки; спеціальна література з медичних, правових і соціальних аспектів адиктивної поведінки.

Особливу суспільну небезпеку представляє поширення відомостей, що сприяють залученню до вживання наркотиків і психотропних речовин, за допомогою мережі Інтернет. В Інтернеті будь-який користувач, у тому числі підліток, може легко, без будь-яких перешкод, отримати детальні інструкції, що дозволяють в домашніх умовах виготовити наркотики і психотропні речовини, у тому числі з ліків, котрі вільно продаються в аптеках.

Подібна пропаганда і реклама згубно впливають, в першу чергу, на неповнолітніх осіб з їх ще не сформованим світоглядом і психікою, котра легко піддається впливу шляхом стимулювання інтересу до споживання цього зілля. В результаті такої пропаганди до споживання і незаконного обігу

наркотичних засобів і психотропних речовин втягуються все нові і нові споживачі, у яких формується наркозалежність. Це сприяє створенню стійкого попиту на наркотичні засоби і психотропні речовини, веде до розширення ринку їх незаконного збуту.

Отже, на розповсюдження інформації про наркотичні засоби, а також їх незаконний обіг з використанням мережі Інтернет позначається відсутність грамотної, систематичної роботи щодо припинення та профілактики таких злочинів.

Виявлення і розкриття таких злочинів вимагає спеціальних знань як у сфері правового регулювання обігу наркотичних засобів, кримінологічної характеристики та профілактики наркозлочинності, так і в галузі комп'ютерних і інтернет-технологій.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИТЯЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В ПЕРІОД З 1980-ГО ПО 1990-Й РІК ТА В СУЧАСНИЙ ЧАС

Курсант 4-го курсу **Пробойв Л. Б.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

Рівень життя населення будь-якої держави можна оцінити, якщо звернути увагу на умови, в яких перебувають діти. Соціальна турбота про підростаюче покоління є показником не лише економічного добробуту держави, але й рівня морального здоров'я суспільства. Дитина, як ще психологічно несформована особистість, легко потрапляє під вплив та відтворює модель поведінки, яку пропонує оточення.

Боротьба зі злочинністю неповнолітніх є однією з найважливіших проблем українського суспільства. На думку багатьох вчених, зростання підліткової злочинності пов'язано, перш за все, з соціально-економічною кризою, що

супроводжується деформацією фундаментальних морально-етичних цінностей.

Жертвами малолітніх злочинців зазвичай стають тварини, люди похилого віку, однолітки або молодші за віком особи. Не поодинокими є випадки, коли процес знущання над такими "жертвами" неповнолітні знімають на мобільний телефон, щоб згодом розмістити у соціальній мережі Інтернет.

Вважається, що молодому поколінню закономірно притаманна підвищена активність до вчинення злочинів. Яка обумовлюється низкою наступних факторів: сімейним вихованням, матеріальними нестатками, відсутністю моральних бар'єрів.

Дитяча злочинність зростає з кожним роком. Склалася загрозлива статистика злочинності неповнолітніх, котра у декілька разів перевищує темпизростання злочинності дорослих. Кримінальноактивні підлітки стають резервом для дорослої та рецидивної злочинності.

Детальний аналіз тенденцій злочинності неповнолітніх свідчить про зниження віку вчинення злочинів, зростання питомої ваги злочинців 14-15 років. Неповнолітні легко засвоюють нові види злочинності: викрадення людей, вимагання, комп'ютерні злочини тощо. Збільшується кількість резонансних злочинів, що відрізняються особливим цинізмом і жорстокістю.

Радянська система боротьби із злочинами та правопорушеннями неповнолітніх, що ґрунтувалась на основних закономірностях розвитку соціалістичного суспільства, спрямовувала діяльність державних, громадських організацій та громадян на усунення обставин, що заважають функціонуванню загальної системи виховання, усунення причин та умов, що формують мотивацію до протиправної активності, детермінують злочинну поведінку, включення неповнолітніх, які вчинили правопорушення або злочин, у позитивну соціальну діяльність.

Вихованням і навчанням дітей займались у межах єдиної виховно-навчальної системи дошкільні дитячі установи, школи, виробничо-технічні училища, технікуми, позашкільні заклади. Відповідальність за стан і розвиток системи народної освіти, за якість навчання і виховання дітей і підлітків несло Міністерство освіти СРСР.

На сьогоднішній день органи внутрішніх справ тісно взаємодіють з багатьма суб'єктами, які мають відношення до підлітків: навчальними закладами, адміністраціями підприємств, військкоматами, засобами масової інформації, а також органами суду, прокуратури, виховно-трудовами колоніями.

ПОНЯТТЯ, СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Курсант 411 навчальної групи **Прокопчук І.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки,
кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Банківська діяльність – набір посередницьких операцій на грошовому ринку, виконання яких дозволено законом тільки під особливим наглядом держави спеціальним інститутам, які називаються банками. Іншим фінансовим посередникам займатися цією діяльністю заборонено. Банк в правовому відношенні – це будь-який фінансовий посередник, що виконує одну або декілька операцій, віднесених законом до банківської діяльності.

В Законі "Про банки і банківську діяльність" (березень 1991р.) банком названо будь-яку установу, що виконує функції кредитування, касового і розрахункового обслуговування народного господарства та здійснює інші банківські операції, передбачені цим законом.

До банківської діяльності відноситься комплекс з трьох посередницьких операцій:

- приймати грошові вклади від клієнтів;
- надавати клієнтам позички і створювати нові платіжні засоби;
- здійснювати розрахунки між клієнтами.

Комплекс з трьох базових операцій створює первинну сферу банківської діяльності, а фінансовий посередник, що виконує цей комплекс, є банківським інститутом, банком в економічному розумінні.

В дійсності фінансові посередники, крім базових, можуть виконувати й багато інших, не базових, але потрібних для грошового ринку операцій. Такі банки прийнято називати універсальними. Банки, що виконують лише частину базових операцій на грошовому ринку, називаються спеціальними.

Якщо ж посередник грошового ринку не виконує жодної з названих базових операцій, тобто позбавлений ознак банку, його відносять до небанківських фінансових інститутів. В Україні такими інститутами є: страхові, трастові, фінансові, інвестиційні компанії, пенсійні фонди тощо.

Банківська система – законодавчо визначена, чітко структурована сукупність фінансових посередників грошового ринку, які займаються банківською діяльністю. Банківська система має своє особливе призначення, свої специфічні функції в економіці, які не просто повторюють призначення і функції окремих банків, а будується по заздалегідь виробленій концепції.

Закон України "Про банки і банківську діяльність" перш ніж визначити, які банки можуть бути в Україні і як вони повинні функціонувати, зафіксував концептуальне положення, що банківська система України повинна бути дворівневою, встановив, які банки відносяться до кожного з рівнів і яким буде механізм зв'язків між ними.

Необхідність формування банківської системи, як особливої структури, визначається двома групами причин:

- пов'язаних з необхідністю здійснення суспільного нагляду і регулювання банківської діяльності, узгодження комерційних інтересів окремих банків з загальносуспільними інтересами – забезпеченням сталості грошей і стабільної роботи всіх банків;

- пов'язаних з функціонуванням грошового ринку, забезпеченням збалансованості попиту і пропозиції на грошовому ринку і в кожному його секторі.

За своєю структурою банківські системи різних країн істотно відрізняються. Разом з тим є ряд ознак, які властиві всім банківським системам, що функціонують в ринковій економіці. Це, перш за все, дворівнева їх побудова.

На першому рівні знаходиться центральний банк. На нього покладається відповідальність за вирішення

макроекономічних завдань в грошово-кредитній сфері, перш за все – підтримання сталості національних грошей та забезпечення сталості функціонування всієї банківської системи.

На другому рівні банківської системи знаходяться решта банків, які в Україні прийнято називати комерційними банками.

В зарубіжних країнах до комерційних належить тільки частина банків другого рівня. Переважно це банки, що виконують весь комплекс базових операцій і створені на акціонерній основі. Крім комерційних у кожній країні виділяється цілий спектр інших банків – кооперативних, приватних, спеціалізованих тощо.

Головною ціллю діяльності окремих банків є одержання прибутку. Стосовно банківської системи ця ціль не просто не збільшується пропорційно кількості банків, що входять до системи, а взагалі переміщується на другий план, залишаючись лише ціллю окремих банків. На перше місце в системі виходять цілі:

- забезпечення суспільного нагляду і регулювання банківської діяльності з метою узгодження інтересів окремих банків із загальносуспільними інтересами. Ця ціль вступає в певну суперечність із забезпеченням прибутковості як ключовою ціллю комерційних банків;

- забезпечення надійності і стабільності функціонування банківської системи в цілому з метою стабілізації грошей та безперебійного обслуговування економіки.

Жодна з цих цілей не під силу одному банку, яким би економічно могутнім він не був. Тільки скоординоване об'єднання їх в систему, зорієнтовану на зазначені цілі, робить досягнення їх реальним.

Не менш виразно проявляється відмінність функцій банківської системи як самостійної структури від функцій окремих банків.

Банківська система спроможна виконувати три такі функції:

- трансформаційну;
- створення платіжних засобів та регулювання грошового обороту (емісійну);

- забезпечення стабільності банківської діяльності та грошового ринку (стабілізаційна).

Трансформаційна функція банківської системи базується на аналогічній функції окремих банків. Проте вона не є сумою механічного складання подібної функції всіх банків, що входять у систему. У масштабах системи виникає якісно нова функція трансформації - більш масштабна, більш глибока, більш завершена й ефективна, ніж сума трансформаційних потенціалів окремих банків. Це зумовлюється двома обставинами:

- по-перше, в трансформаційний процес активно включається центральний банк. Як банк банків він активно здійснює всі види трансформаційних процесів на міжбанківському рівні. Через механізми рефінансування (кредитні аукціони, кредитування через "облікове вікно", "ломбардне вікно", пряме кредитування окремих банків тощо) центральний банк трансформує ресурси грошового ринку і за строками, і за розмірами, і за ризиками, і в регіональному аспекті, та ще й у більших масштабах, ніж окремі комерційні банки. Він завершує трансформаційні процеси в межах усього грошового ринку, розпочаті безпосередньо комерційними банками;

- по-друге, система істотно підвищує трансформаційний потенціал вузькоспеціалізованих банків. Умонтовані в систему, вони дістають можливість виконувати цю функцію в кооперації з універсальними банками. Якщо банк, як, наприклад, Ощадбанк України, спеціалізується на депозитних операціях, то в складі системи він може запропонувати мобілізовані кошти банкам, що виконують кредитні операції. Спільно, як складові системи ці банки можуть забезпечити весь комплекс трансформації грошового капіталу на ринку.

Функція створення платіжних засобів і регулювання грошового обороту (емісійна) полягає в тому, що банківська система оперативно змінює масу грошей в обігу, збільшуючи чи зменшуючи її відповідно до зміни попиту на гроші. Іншими словами, банківська система управляє пропозицією грошей.

Це ключова функція банківської системи. У її виконанні беруть участь усі ланки системи - центральний банк, усі банки другого рівня. Вона стосується усіх напрямків банківської діяльності, насамперед кредитної.

Ця функція банківської системи якісно відрізняється від аналогічної функції окремого банку. Кожний окремих банк потенційно спроможний брати участь у формуванні пропозиції грошей і заінтересований розширювати цю свою діяльність, оскільки вона дає йому додаткові доходи. І тільки система може визначити межі цієї діяльності, що адекватні попиту на гроші, і ввести в ці межі емісійну функцію кожного банку. Це досягається методами та інструментами грошово-кредитної політики центрального банку, реалізацію якої забезпечує система в цілому.

Функція забезпечення стабільності банківської діяльності та грошового ринку (стабілізаційна) пов'язана з надзвичайно високою ризикованістю банківської діяльності. Банки, на відміну від інших економічних суб'єктів, криють у собі підвищену загрозу дестабілізації власної діяльності, розладу усього грошового ринку, провокування загальноекономічної кризи. Тому кожний окремих банк не може виконувати стабілізаційної функції, а скоріше навпаки.

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ І ІНШИХ КРАЇНАХ

Курсант 3-го курсу **Репула В.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

У сучасному світі торгівля людьми є одним з найбільш брутальних та масових порушень прав і свобод людини.

Глобалізація в світовому масштабі, зростаюча взаємозалежність та взаємопов'язаність держав, нерівномірність соціально-економічного розвитку окремих регіонів світу спричинили небачене до цього часу поширення наприкінці ХХ ст. такого ганебного і антигуманного явища як торгівля людьми.

Незважаючи на те, що держави вживають заходів щодо попередження та запобігання цьому явищу, воно продовжує

катастрофічно поширюватися в нашому суспільстві. Особливо загрозливою стає ситуація у сфері торгівлі дітьми та жінками.

В Україні проблема торгівлі дітьми загострюється у зв'язку з тим що зовні такі діяння мають вигляд усиновлення неповнолітніх іноземцями. Ще однією складністю є відсутність двосторонніх договорів між Україною та іншими державами в галузі боротьби з цими злочинами, внаслідок чого унеможлиблюється їх розкриття. Далеко не позитивний вплив справляє і латентність з боку державних органів, відсутність офіційних даних і досліджень у цій сфері, а також реальних заходів захисту жертв даного злочину, які з міркувань власної безпеки відмовляються надавати допомогу правоохоронним органам.

За інформацією Міжнародної організації з міграції, за останні роки близько 400 тисяч українців виїхали за кордон з метою працевлаштування, з яких понад 100 тисяч жінок потрапили в секс-індустрію країн-реципієнтів.

Торгівля людьми, зокрема жінками та дітьми, — це добре організований транснаціональний злочинний бізнес, тісно пов'язаний з такими явищами як проституція, наркоманія та порноіндустрія. Сучасні українські діти являють собою приманку для іноземних педофілів, продюсерів порнофільмів, сутенерів, особливо враховуючи те, що за різними оцінками від 100 до 200 тисяч з них — це так звані "діти вулиць".

Проблема полягає в тому, що розслідування та її виявлення, таких злочинів — практично неможливе. Транснаціональна злочинність виробила добре відпрацьований механізм здійснення торгівлі людьми, при якому прослідкувати рух "живого товару" надзвичайно важко. Окрім цього, існує високий рівень латентності серед правоохоронних органів нашої держави, що явно не сприяє боротьбі з работоргівлею.

Проте, слід зазначити, що останнім часом намітилися певні позитивні зрушення у ставленні до проблеми торгівлі людьми як пересічних громадян, так і представників владних структур. В Україні створено правову базу для боротьби з торгівлею людьми: КК України в ст. 149 встановлює відповідальність за цей вид злочину, розроблено урядову програму щодо запобігання торгівлі жінками і дітьми.

Проаналізувавши дану ситуацію і вітчизняне законодавство ми пропонуємо посилити контроль при перетині державного кордону громадянами України, особливо при виїзді за кордон з неповнолітніми, перевіряти причину виїзду при оформленні візи, а також посилити увагу митних органів при транзитному русі іноземців, особливо з дітьми, через територію нашої держави.

Що стосується усиновлення неповнолітніх іноземцями, то ми вважаємо, за необхідне створення окремого підрозділу при Службі у справах дітей, яка б детально вивчала кожного бажаного іноземця усиновити дитину, рід занять, побутові умови, та періодично перевіряла побут дитини в новій сім'ї, а особливо важливим є те, щоб ці перевірки були реальними а не фіктивними. Досягнути цього можна шляхом підписання додаткових міжнародних договорів з тими країнами, чиї громадяни виявили бажання усиновити українських дітей. Згідно цих договорів обов'язок по перевірці умов життя, матеріального стану та духовного розвитку усиновленої дитини покладається на орган опіки або службу у справах дітей країн-учасниць.

ЗАРОДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ТЕРИТОРІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Курсант 3-го курсу **Рудницький Р.С.**

Науковий керівник: викладач кафедри досудового розслідування, кандидат юридичних наук **Патик А.В.**

Слово “сыск” (розшук) має старовинне, або застаріле поняття дій по вистежуванню та розшуку злочинця. Вистежити чи розшукати (рос. сыскать) означає знайти або виявити когонебудь, щонебудь. В залежності від завдань, виконуваних розшуковцями або спеціалізованими закладами по розшуку, він являвся карним або політичним.

На різних етапах розвитку держави і права спочатку ці види розшуку мали загальні для них форми, методи, засоби,

правові основи діяльності, потім специфічні, які існують до теперішнього часу. У Галицько-Волинському князівстві в XIII-XIV ст. організацією розшуку, окрім князя та його найближчого оточення, займався і княжий двір. На місцях вели розшук численні тіуни, переважно в справах, пов'язаних із замахами на майно князя, княжих і деяких не завжди заможних людей.

У XIV ст. у тій частині України, яка входила на той час до складу Великого князівства Литовського, розшукова діяльність представляла таку організаційну форму місцевого самоврядування, як копний круг, який означав союз населення певної території з метою попередження правопорушень, їх розкриття та розслідування, виношення та виконання покарання винним без втручання органів державного управління.

У XIV-XV ст. в Київській Русі – Україні, де розвиток держави і права, в поєднанні з деякими іншими західноєвропейськими країнами, помітно відставав, розшуковою діяльністю в основному займалась влада. Як і община в первісному суспільстві, копне коло призначало особливо довірених осіб для здійснення розшукових функцій. Коли ці обранці народу – розшуковці виходили на слід у зв'язку із вчиненням злочином, наприклад, знаходили який-небудь клаптик матерії від викраденої речі на чийомусь дворі або слід копит коня підозрюваного, то господар цього двору зобов'язаний був відвести від себе “слід”, тобто підозру в причетності та інше. Таким чином, не розшуковець, а підозрюваний доказував свою невинуватість у тому або іншому протиправному діянні.

Здійснюючи розшук злочинця по “гарячим” слідам, розшуковці мали право проводити обшуки, опитувати свідків, потерпілих та інших осіб, тобто збирали інформацію і докази вини особи, яка підозрювалося у вчиненні крадіжки, розбійного нападу або вбивства. По закінченню розшуку затриманий злочинець та зібрані докази представлялися розшуковцем на розгляд малого копного кола, де проводилося розслідування, а на великому копному колі оголошували винного, причетного до вчинення злочину і виносили йому вирок.

Головним джерелом права тривалий час залишалася "Руська Правда", а також місцеве звичаєве право. Згодом важливе місце серед джерел права почали посідати вічеве законодавство, договори міст із князями, а також міжнародні договори (наприклад, Новгород з Готландом). Усе це вимагало проведення нової кодифікації, здійсненої уже в XV ст. Її результатом стали Новгородська (до 70-х років XV ст.) та Псковська (вірогідно 1467 р.) судні грамоти, затверджені на вічі. Якщо з "Новгородської Правди" зберігся лише невеликий фрагмент, що стосується норм процесуального права, то Псковська судна грамота (зі 120 статей) вважається другою після "Руської Правди" пам'яткою російського феодального права.

Стан розшукової діяльності в Росії у XVI ст. був на низькому рівні. Так, іноземець, відвідавши Росію, повідомив, що там законів немає і все залежить від свавілля влади. В судах, невинуватих карали як злочинців, це хдїйснювалося не помилково, а при повному усвідомленні його невинуватості. На першому плані, там розглядалися справи по донесенням про замах на життя або майно царя. Розшук у цьому зв'язку полягав в основному у затриманні підозрюваної особи і застосуванні до неї тортур. Більш того, тортурам піддавалася і особа, яка донесла. Якщо вона витримувала тортури, наполягала на своєму донесенні (повідомленні), то це вважалося доказом вини підозрюваного і достатньою підставою для його звинувачення.

Розшук того часу у більшості випадків представляв примітивність дій, суть яких полягала у завданні фізичного болю підозрюваному, щоб домогтися від нього потрібного свідчення, і неважливою була відсутність доказів та вини, важливим було його особисте зізнання, отримане під тортурами. Так історично склалося, що Україна завжди була ласим шматком для її могутніх сусідів, які прагнули приєднати її до своїх земель, або принаймні її частину. Серед таких країн була Росія, Річ Посполита, Кримське ханство (від навал якого свого

часу потерпала навіть сама Росія) та інші. Постійні навали татар, розподіли українських земель, зміни влади, відсутність стабільності не давали можливості Україні нормального розвиватися. Тому і не дивно, що хоча Україну і прийнято вважати східно-європейською країною, проте найбільший вплив на її формування та розвиток здійснила саме Росія. У 1654 році Україна, щойно звільнившись від польсько-шляхетського панування, возз'єдналася з Росією та потрапила у жорстку кріпосницьку залежність від російського царату. До XVII ст. Росія сама займала передостанні місця на світовій політичній арені, і аж ніяк не вписувалася у зовнішню політику розвинутих країн першого світу.

Такий перебіг подій продовжувався доти, доки наприкінці XVII ст. (у 1682 році) на престол Російської держави не зійшла людина, яку після Наполеона вважають найвражаючою особистістю в історії Європи, як “самого значущого монарха раннього європейського Просвітництва”. Так, мова йде про Петра I, про людину, яка “прорубала вікно” в Європу.

ЗАХОДИ ЩОДО БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ В УКРАЇНІ

Курсант 3-го курсу **Савицький Б.В.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

Вживання наркотиків та їх виготовлення розпочалося ще з давніх часів. В наслідок вдосконалення людини шляхом її фізичного та інтелектуального розвитку, відслідковується стрімкий розвиток наркотичних засобів. На початку розвитку суспільство не усвідомлювало реальної небезпеки яку можуть завдати наркотики і суспільство тогочасне підтримувало розвиток наркотиків. І лише після Другої світової війни почалася більш впливовіша боротьба із наркотиками. В період з IX до XX століття наркоманія зазнала значного розвитку і цим

самим згубила мільйони людей усього світу, у руках яких знаходиться майбутнє і нашої держави та перш за все наших дітей.

На сьогоднішній день питання боротьби з наркоманією стоїть на одному рівні з питанням стосовно боротьби зі злочинністю. Для того, щоб зробити більш ефективну боротьбу із незаконним обігом наркотичних засобів, працівники ОВС проводять два основних та загальних заходи щодо попередження та припинення незаконного обігу наркотиків – це заходи профілактики та примусу.

Профілактика є фундаментом щодо запобігання та протидії незаконному обігу та вживанням наркотичних засобів і дасть змогу знизити не тільки їх рівень злочинності у сфері незаконного обігу наркотиків, ай дасть змогу знизити рівень смертності та хвороб населення, оптимізувати соціальну ситуацію у суспільстві, підвищити авторитет держави у світі. Саме тому держава зосереджує зусилля на профілактиці незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Враховуючи вище сказане правовою основою профілактики є: Конституція України, Закони України "Про наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори" від 1995 р.;із змінами від 04. 07. 2013;"Про внесення змін до Закону України "Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів" від 22.12.2006 р.; "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними" від 15 02 1995 р.; "Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю" від 11.10.1993 р. із змінами від 04.07.2013; "Про оперативно-розшукову діяльність" від 07.07.1992 р. із змінами від 04.07.2013;

Наркоманія є актуальною проблемою тому що, вона завдає удару, не тільки по економіці держави її авторитету, а й те, що наркоманія знищує тисячі людей які помирають в муках і стражданнях. І на нашу думку ми повинні не бути байдужими, вивчати та досліджувати дану проблематику, виявляти чинники, які сприяють розповсюдженню наркотиків. Знаходити нові методи щодо запобігання наркоманії, здійснювати профілактичні бесіди на сам перед із підлітками перед якими

відкривається світ зі своїми позитивними та негативними сторонами. Тому, що враховуючи психологію підлітків вони є на першому місці хто стає заручником наркоманії. А також проводити профілактику з суспільством в цілому взятому.

Отже, аналізуючи вище сказане можна зробити слідуючий висновок. Що наркоманія є великою проблемою країни. І враховуючи це законодавець основну увагу звернув на профілактичні та попереджувальні заходи тому, що це дасть змогу економити суспільні ресурси.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСАДИ НЕДОТОРКАНОСТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ПРИ ПРОВЕДЕНІ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЙ

Курсант 3-го курсу **Савицький Б.В.**

Науковий керівник: викладач кафедри досудового розслідування
Моргун Н.С.

Однією з реформ кримінального судочинства за останні роки стало прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 року, який введений в дію з 20 листопада 2012 року (далі – КПК України), що спричинило значний резонанс не тільки в наукових колах, а й серед правоохоронних органів. Також потрібно звернути увагу на закріплення однієї з найважливіших та перспективних засад сьогодення – недоторканості права власності.

Законодавство України захищає, насамперед, конституційне право кожної особи володіти, розпоряджатися майном, яке йому належить, і тільки у визначених законом випадках особа може бути позбавлена або обмежена права власності.

Найчастіше обмеження або позбавлення права власності здійснюється під час кримінального провадження у відповідності до КПК України. В статті 16 КПК України вказується, що обмеження або позбавлення права власності

здійснюється лише на підставі вмотивованого судового рішення. Але також згідно порядку, передбаченого КПК України, допускається тимчасове вилучення майна без судового рішення.

В статті 167 КПК зазначені підстави тимчасового вилучення майна у вигляді речей, документів, грошей тощо, щодо яких є достатні підстави вважати що вони:

- 1) підшукані, виготовлені, пристосовані чи використані як засоби чи знаряддя вчинення кримінального правопорушення та (або) зберегли на собі його сліди;
- 2) призначалися (використовувалися) для схиляння особи до вчинення кримінального правопорушення, фінансування та/або матеріального забезпечення кримінального правопорушення або винагороди за його вчинення";
- 3) є предметом кримінального правопорушення, у тому числі пов'язаного з їх незаконним обігом;
- 4) одержані внаслідок вчинення кримінального правопорушення та/або є доходами від них, а також майно, в яке їх було повністю або частково перетворено".

Згідно частини 2 статті 170 КПК України слідчий суддя або суд під час судового провадження накладає арешт на зазначене майно.

Також потрібно зазначити, що правовою підставою арешту майна, є ухвала слідчого судді або суду, що призводить до тимчасового позбавлення підозрюваного, обвинуваченого або осіб, які в силу закону несуть цивільну відповідальність за шкоду, завдану діями підозрюваного, обвинуваченого або неосудної особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, можливості відчужувати певне його майно за ухвалою слідчого судді або суду до скасування арешту майна у встановленому цим Кодексом порядку. Відповідно до вимог КПК України арешт майна може також передбачати заборону для особи, на майно якої накладено арешт, іншої особи, у володінні якої перебуває майно, розпоряджатися будь-яким чином таким майном та використовувати його.

Отже, на нашу думку, значення засади недоторканності права власності, як і інших загальних засад кримінального провадження, полягає в їх здатності визначати зміст, процесуальну форму діяльності сторін та інших учасників кримінального провадження, спрямованість на захист від необґрунтованого і незаконного позбавлення або обмеження права власності, насамперед, під час досудового розслідування. Саме на цій стадії кримінального процесу більшою мірою можливі порушення вказаної засади при тимчасовому вилученні майна, проведенні обшуку, огляду, слідчого експерименту тощо.

МІСЦЕ ІНСТИТУТУ ПРЕДСТАВНИЦТВА У ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ

Курсант 2 курсу юридичного факультету Інститут кримінально-виконавчої служби НАВС **Самосьонок А.О.**

Науковий керівник: старший викладач кафедри загально-юридичних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат юридичних наук **Губарєв С.В.**

Сучасні цивільні правовідносини неможливо представити без представництва. Інститут представництва пронизує як приватне, так і публічне право, як матеріальне, так і процесуальне, воно виступає універсальною формою правового посередництва, а тому має надзвичайно велике значення.

У найзагальнішому вигляді представництвом є використання правосуб'єктності одних осіб для реалізації прав і обов'язків та захисту прав інших осіб. За допомогою представництва створюються додаткові можливості для здійснення прав і виконання обов'язків учасниками цивільних правовідносин, забезпечується більш повний захист їх суб'єктивних прав, підвищується ефективність налагодження економічних зв'язків між суб'єктами права, а тому його наявність у цивільному та цивільно-процесуальному праві абсолютно виправдана.

Проте інститут представництва є досить складною частиною цивільного права, що для своєї реалізації вимагає чіткого дотримання встановлених у законі норм.

За допомогою представництва можуть здійснюватися не тільки майнові, але і деякі особисті немайнові права, проте не припускається вчинення через представників угод, що за своїм характером можуть бути зроблені тільки особисто, а також інших угод у випадках, передбачених законом (наприклад тільки особисто можна скласти заповіт, укласти договір довічного утримання та ін.)[4, с.567].

Інститут представництва в цивільному праві України представлений главою 17 Цивільного кодексу України (далі ЦК) (ст.ст. 237-250)[1].

Відповідно до ст. 237 ЦК представництвом є правовідношення, в якому одна сторона (представник) зобов'язана або має право вчинити правочин від імені другої сторони, яку вона представляє.

Не є представником особа, яка хоч і діє в чужих інтересах, але від власного імені, а також особа, уповноважена на ведення переговорів щодо можливих у майбутньому правочинів[1].

Право на здійснення правочинів від імені іншої особи (повноваження представника) ґрунтується на різних юридичних фактах, з якими закон пов'язує його виникнення. Згідно з ч. 3 ст. 237 ЦК такими підставами можуть бути: договір (наприклад, договір доручення); припис закону (наприклад, відповідно до ч. 1 ст. 242 ЦК батьки (усиновлювачі) є законними представниками своїх малолітніх дітей), акта органу юридичної особи (наприклад, призначення особи наказом директора товариства на посаду, яка пов'язана із вчиненням дій від імені останнього) та з інших підстав, встановлених актами цивільного законодавства (наприклад, з факту спільного ведення господарства подружжям слідує припущення, що при укладенні правочину в спільних інтересах один з подружжя діє також від імені та в інтересах іншого з подружжя, оскільки згода останнього на здійснення такого правочину — в межах побутових — припускається)[1].

Залежно від того, на чому базуються повноваження представника, можна розрізнити представництво *за за-*

коном (або законне, обов'язкове) і представництво за договором, (або договірне, добровільне)[2].

Представництво за законом має місце тоді, коли особа-представник, коло її повноважень і випадки такого представництва визначаються певними нормативними актами (ЦК, СК іншими законами). До призначення представника той, кого представляють, у таких випадках ніякого відношення не має[3].

Представництво за договором — це таке представництво, яке виникає в результаті укладання правочину між представником та особою, яку він представляє. Для здійснення такого представництва потрібно отримати довіреність, яку той, кого представляють, видає представникові як доказ наданих йому повноважень[3].

Отже, метою представництва є здійснення представником угод та інших юридичних дій в інтересах і за рахунок особи, яку він представляє. Угоди, які вчиняються представником, є його власними, самостійними волевими діями, які створюють, змінюють або припиняють цивільні права і обов'язки у іншої особи - особи, яку представляють.

Значення представництва полягає у тому, що саме завдяки цьому інституту юридичні особи мають можливість повніше здійснювати свої повноваження, захищати інтереси в суді, господарському суді за допомогою кваліфікованих юристів. Завдяки представництву стає можливою реалізація цивільних прав недієздатними особами, малолітніми. Потреба представництва зумовлена й тим, що у випадках тривалої відсутності за місцем постійного проживання, тяжкої хвороби та інших обставин громадянин не завжди має змогу особисто здійснювати надані йому законом можливості: отримувати заробітну плату, пенсію, поштові перекази, керувати транспортними засобами, розпоряджатися майном, захищати свої інтереси в суді тощо. І саме в цих випадках йому допомагає представник.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цивільний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 16 січня 2003 року: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

2. Харитонов О.Є. Підручник. Цивільне право України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/1482111146186/pravo/predstavnitstvo>
3. Цивільне право України. Загальна частина. Електронна бібліотека підручників та українських рефератів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-8724.html>
4. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар. \ За ред. Є.О.Харитонова, О.І.Харитонової, Н.Ю.Голубевої. 2-е вид., перероб. та доп. - К.: Правова єдність, 2009. - 744с.

СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ПОСАДОВИХ ЗЛОЧИНІВ

Курсант 402 навчальної групи **Святнюк С.А.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Відповідно до Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх службові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Ці положення Конституції поширюються на всіх без винятку службових осіб, незалежно від того, чи є вони представниками законодавчої, виконавчої або судової гілок влади, виконують свої службові обов'язки у державному чи громадському апараті, в органах місцевого самоврядування або на окремих підприємствах, в установах чи організаціях. Не має також значення службове становище особи, відомча чи галузева належність органу, сфера його діяльності, характер та обсяг повноважень або форма власності, на підставі якої створені та функціонують підприємства, установи і організації. Виконання службовими особами своїх службових функцій на підставі, в межах і у порядку, передбачених Конституцією, законами та іншими нормативними актами України, забезпечує нормальну діяльність на всіх рівнях управління.

На сучасному етапі з'являються нові види службової злочинної діяльності, пов'язані з економікою, банківською сферою, із використанням широкого спектру передових технологій. Спостерігається зростання міжнародної та вітчизняної організованої злочинності. Подолання цих негативних проявів сьогодні практично неможливе без усвідомлення суспільством реальних масштабів загрози і сприяння у боротьбі з ними громадськості, наукової спільноти, і представників криміналістики зокрема.

В сучасних умовах масштаби і темпи зростання службової злочинності стали одним із істотних факторів, що визначає криміногенну ситуацію в країні. Отримали широкий розвиток зловживання політичною та економічною владою, корупція (в т.ч. і хабарництво) в системі державного управління, службові розкрадання.

Істотні зміни відбулися і в криміногенних ознаках службової злочинності. З одного боку, усе більш поширеною стала її корислива спрямованість, інтенсивно формуються її найбільш небезпечні – організовані - форми. Однією із тенденцій сучасної злочинності є намагання кримінального середовища втягнути в свою діяльність державний апарат, проникнути в структури влади і управління. З другого боку, бюрократія і деградація владних структур призвели до їх бездіяльності, до припинення або неналежного виконання останніми своїх елементарних управлінських функцій.

Службові злочини привертають до себе увагу і з точки зору їх соціальної оцінки як злочинів підвищеної небезпеки, що породжують різні негативні наслідки в різних сферах життя суспільства, як деліктів, які серйозно відображаються на репутації органів влади і довірі до них населення. Недивлячись на те, що проблема зловживання владними повноваженнями в кримінальному праві і кримінології далеко не нова, вона, на жаль, в майбутньому вряд чи буде повністю вирішена. Державні службовці зобов'язані неухильно дотримуватись законності і державної дисципліни і забезпечувати їх дотримання громадянами і організаціями, нести відповідальність за доручену справу. Порушення службовцями законності та дисципліни, аморальна поведінка наносять істотну шкоду суспільству і державі, підривають авторитет державних органів.

Службове зловживання посягає діяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, інтереси державної служби, а також породжує в суспільстві явище вседозволеності, підриває віру законослухняних громадян в те, що їх права та інтереси взагалі можуть бути захищені. Період становлення держави супроводжується серйозними негативними явищами, численними зловживаннями службових осіб, протиправним використанням наданих їм повноважень. Природно, що і в законодавстві про статус державних службовців особливо відчутний кримінальний акцент. Для системи державної служби в Україні не є винятком проблеми подолання злочинності, хабарництва і корупції у державних органах. Тому саме з огляду на це слід розглядати питання якісного поліпшення державної служби, підвищення відповідальності державних службовців та вимогливості до них.

Загальновизнано, що зловживання в сфері службової діяльності вважаються невирішеною проблемою у світовому правовому просторі. Ці зловживання впливають на економіку і політику, право та ідеологію не тільки малорозвинених держав, а й світових лідерів. Нині і практики, і вчені погоджуються з думкою про те, що абсолютне викорінювання зловживань у службовій сфері, мабуть, неможливе. Наразі головним завданням є локалізація цих протиправних явищ, зменшення їх обсягу та галузей існування.

ЗЛОЧИННІСТЬ В СФЕРІ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇЇ ПОДАЛАННЯ

Курсант 411 навчальної групи **Семеняка Л.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

На сучасному етапі розвитку держави, деякі з порушень прав інтелектуальної власності і зокрема авторських і суміжних прав набули суспільно небезпечного характеру, що потребує активного втручання органів внутрішніх справ у ці процеси у тому числі встановлення відповідальності за такі правопорушення.

Способи вчинення порушення авторського права і суміжних прав можливо класифікувати таким чином:

1. Незаконне відтворення об'єктів авторського права і суміжних прав: а) за формою відтворення: незаконне копіювання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав у формі оригіналу, або у іншій формі; б) за рівнем майстерності: просте відтворення; відтворення із частковим або повним копіюванням ознак ліцензійного примірника; відтворення зі знищенням або блокуванням засобів захисту від несанкціонованого копіювання; в) за обсягом відтворення: виготовлення одного або більше примірників у будь-якій матеріальній формі; г) за порушенням правового режиму відтворення: перевищення кількості відтворень, терміну відтворення, відтворення на недозволеній угодою території, відтворення на підставі авторської угоди, укладеної не з усіма правовласниками.

2. Незаконне розповсюдження об'єктів авторського права і суміжних прав: а) укладення угод з об'єктами авторського права і суміжних прав, незаконно випущеними в обіг (продаж, обмін), які направлені на відчуження права власності (82%); б) укладення угод із надання послуг з використанням як легальних, так і контрафактних примірників творів і об'єктів суміжних прав – комерційний прокат (14%); в) розповсюдження способом, не передбаченим договором (3%); г) розповсюдження з використанням можливостей комп'ютерної мережі (1%).

3. Інше умисне порушення авторського права і суміжних прав:

а) плагіат; б) незаконний імпорт творів і об'єктів суміжних прав; в) незаконне публічне виконання творів; г) незаконний публічний показ творів; д) незаконне повідомлення твору або об'єкта суміжних прав до загального відома; ж) незаконний переклад творів; з) незаконна переробка творів; і) незаконна практична реалізація дизайнерського, архітектурного, містобудівного і садово-паркового проекту.

За досліджуваною категорією справ автором виділені в самостійні питання щодо дій з приготування, безпосереднього вчинення та приховування злочину виключно з науковою метою, пам'ятаючи про наявність повноструктурного способу вчинення злочину.

Так, особливої проблеми набуло виробництво в Україні і розповсюдження неліцензійних CD-ROM. Як в 2006 р., так і в квітні 2010 році спеціальна комісія уряду США знов звинуватила Україну в порушеннях прав інтелектуальної власності. Це означає підсилення економічних санкцій проти українських товаровиробників і втрату завойованих позицій на світових ринках. Між тим проблема розвитку злочинності у сфері інтелектуальної власності, а саме, порушення авторських та суміжних прав, існує і її треба вирішувати. Для цього повинні бути задіяні всі можливості державного апарату та правоохоронних органів щодо протидії правопорушенням цього напрямку.

До особливостей правопорушень авторських і суміжних прав у роздрібній торгівлі належать:

- здійснення в рамках і під прикриттям господарської чи іншої діяльності;
- мають очевидний і корисливий характер;
- вони є тривалими або систематичними;
- завдають збиток власникам майнових прав, економічним інтересам держави, окремим підприємцям.

В Україні право інтелектуальної власності відносно нове правове явище, яке хоча й побудоване на тих же засадах, що і в інших країнах, але ще не забезпечене належним чином ні матеріально, ні організаційно, ні кадрово. Не слід забувати і реалії перехідного періоду: значна криміналізація економіки, корупція, низький рівень достатку основної частини населення, зокрема молоді і проблеми її працевлаштування, що призводить до вимушеного придбання контрафактного товару.

Здебільшого, як свідчить практика, порушниками авторських і суміжних прав є молоді люди, які обізнані у технічних особливостях копіювання носіїв. Окрім того, ослабили публічно правові способи охорони прав інтелектуальної власності. Ми погоджуємось з тим, що "сучасне адміністративне право має розглядатися переважно, як засіб забезпечення належного дотримання та дієвого захисту прав і свобод людини і громадянина у сфері функціонування держави". Але, воно не повинно бути осторонь тих порушень, що вчиняються у приватній сфері і впливають на державні та економічні інтереси. Якщо адміністративні методи державного регулювання

економіки базуються на державній владі і включають у себе заборони, дозволи і примус то їх необхідно використовувати для превенції порушень, у тому числі, й у сфері інтелектуальної власності. На етапі правової реформи мова йде про якісно нову систему регулювання відносин між виробниками фонограм і державою, суть якої зводиться до того, що юридична або фізична особа має бути рівноправним учасником цих відносин і може вимагати від держави у особі її органів здійснення ними своїх повноважень.

Розглядаючи питання про захист авторських та суміжних прав зі сторони держави є прийняття Постанови Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674 "Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності". Ця постанова започаткувала нормативну базу для запровадження нової посади - державного інспектора з питань інтелектуальної власності і визначила його правовий статус.

Так основним завданням державного інспектора є здійснення державного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання незалежно від форми власності вимог законодавства у сфері інтелектуальної власності, а також у сфері виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування. Державний інспектор з питань інтелектуальної власності відповідно до покладених на нього завдань:

- 1) здійснює систематичний державний контроль за виконанням вимог Закону України "Про авторське право і суміжні права", а також Закону України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування";

- 2) вживає заходів для припинення незаконного обігу (в тому числі вилучення з обігу) контрафактних примірників творів, фонограм, відеограм, а також дисків для лазерних систем зчитування, вироблених чи імпортованих з порушенням вимог законодавства, а також обладнання і сировини для їх виробництва;

- 3) з метою недопущення порушень прав інтелектуальної власності здійснює постійний контроль (функції постійних контрольних постів) на підприємствах суб'єктів

господарювання, що виробляють диски, де за рішенням Держдепартаменту створено постійний контрольний пост, у тому числі:

- контроль за укладенням угод на виробництво дисків з дотриманням прав інтелектуальної власності;

- контроль за нанесенням спеціального ідентифікаційного коду на всі диски, що виробляються;

- перевірку та реєстрацію обсягів виробництва у спеціальному журналі, куди заносяться також відомості про замовлення, договір та інші дані щодо отримання прав на виробництво дисків;

- контроль за обліком замовлень на виробництво, обсяги виробництва, зберігання та відвантаження дисків і внесення відповідних даних до документів складського та бухгалтерського обліку;

4) подає органу ліцензування письмові звернення щодо необхідності проведення перевірки суб'єкта господарювання;

5) перевіряє дотримання виробниками, експортерами та імпортерами дисків авторського права і суміжних прав, застосування спеціального ідентифікаційного коду, інших вимог законодавства;

6) у встановленому порядку подає суб'єкту господарювання за результатами проведених перевірок обов'язкові для виконання рішення про усунення виявлених порушень у сфері виробництва, експорту, імпорту дисків;

7) застосовує спеціальні заходи (в межах наданих повноважень) щодо суб'єктів господарювання у разі порушення ними законодавства про виробництво дисків;

8) виконує інші функції, що впливають з покладених на нього завдань. [3].

Наприкінці варто відмітити розробку і прийняття нормативних актів, у тому числі, Закону України “Про авторське право і суміжні права” і змінами, внесеними згідно із Законами № 850-IV від 22.05.2003, ВВР, 2003, № 35, ст.271; № 1294-IV від 20.11.2003, ВВР, 2004, № 13, ст.181; № 2939-VI від 13.01.2011. Попри те, що цей закон здебільшого є актом приватного права, у ньому містяться і адміністративно-правові норми: інститут вільного використання об'єктів авторського права; інститут обмеження прав виконавців, виробників

фонограм і організацій мовлення; інститут реєстрації авторських прав; інститут колективного управління авторськими правами; норми, які передбачають відповідальність у вигляді штрафу у розмірі 10 відсотків від визначеної судом суми відшкодування збитків, що направляється у встановленому порядку до відповідних бюджетів та інші адміністративно-правові норми.

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Курсант 303 навчальної групи **Семків О.Т.**

Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, кандидат юридичних наук **Миронюк Т.В.**

У нашій державі правоохоронні органи застосовують заходи, що спрямовані на удосконалення процесу виконання покарань, приведення його у відповідність до міжнародних стандартів. Але, незважаючи на це, рівень злочинності серед засуджених у місцях позбавлення волі все ще залишається високим. Пенітенціарну злочинність можна визначити як кримінальні порушення ізольованими від суспільства особами встановлених правил їх утримання та вчинення ними інших злочинів. Злочинність у місцях позбавлення волі являє собою найнебезпечніші відхилення від правових норм.

Злочинність у місцях позбавлення волі іноді називається «карною» злочинністю (тобто такою, яка має місце під час відбування покарання), іноді «пенітенціарною» злочинністю, до якої відносять сукупність злочинів, що вчиняються в пенітенціарних установах — місцях позбавлення волі.

У середньому щорічно в установах Департаменту з питань виконання покарань реєструється до 400 злочинів. Найбільша кількість злочинів реєструється у виправних колоніях суворого і посиленого режимів і колоніях-поселеннях. При аналізі

злочинності в місцях позбавлення волі слід ураховувати значну латентність окремих видів злочинів (образа, наклеп, побіи і мордування, хуліганство, насильницьке мужолозтво) і певне коливання їх динаміки.

Згідно даних, наданих пенітенціарною службою, станом на 01.07.2013 року в місцях позбавлення волі перебувало 136 233 осіб (на 01.01.2013 – 147 112 осіб, на 1.07.2012 р. - 152 076 осіб). За півроку чисельність осіб в місцях позбавлення волі зменшилась на 10 879 осіб, або на -7,4%, за рік їх стало менше на 15 843 особи, або на - 10,4%. Показник числа в'язнів на 100 тис. населення перейшов межу у три сотні і склав 299, тоді як у 2003 році він складав 401.

У статтях 123-126 Кримінально-виконавчого кодексу України передбачаються основні форми участі громадськості у виправленні засуджених і попередженні злочинності в місцях позбавлення волі.

Злочинність у місцях позбавлення волі є специфічний різновид кримінального рецидиву.

Факторами, що породжують пенітенціарну злочинність є примусове одностатеве скупчення на обмеженому просторі великої кількості не кращих представників суспільства (будь то чоловіки чи жінки), нав'язування небажаних стосунків, постійне підґрунтя для виникнення конфліктних ситуацій, відчуття незахищеності, вороже середовище, прояв стадних інстинктів, потурання примітивним бажанням, постійне очікування образи, глузу, нападу, насильства з боку тих, хто і до арешту вирішував свої проблеми за допомогою сили, а також наявність можливості безкарно (що добре знають засуджені) вчинити ті чи інші форми насильства — все це штовхає засуджених до різних за мотивами і цілями злочинів. На поведінку деяких груп засуджених певним чином впливають умови режиму відбування покарання, що може викликати протидію їм або підвищене бажання уникнути їх шляхом конфлікту чи заподіяння собі ушкоджень (ковтання різноманітних предметів, ламання кінцівок тощо).

Адміністрації виправних установ надзвичайно складно запобігати вчинення злочинів у місцях позбавлення волі через існуючу серед засуджених кругову поруку і підкорення їх злочинським законам.

Технічна недосконалість охоронної сигналізації, інженерно технічного устаткування, систем цілодобового стеження за засудженими, відсутність необхідної апаратури для перевірки посилок і передач, догляду автотранспорту, поїздів - усе це також сприяє правопорушенням і вчиненню злочинів засудженими.

Також, одним із факторів, що впливають на злочинність в місцях позбавлення волі є кримінальна субкультура. Без руйнування кримінальної субкультури неможливі ні виправлення засуджених, ні ефективна запобіжна діяльність у місцях позбавлення волі. Поширенню кримінальної субкультури треба протиставити метод розвінчання злочинного світу, підризу авторитету лідерів кримінального середовища, формування в громадській думці певного ставлення до злочинної субкультури з метою зменшення її впливу на підлітків і молодь.

Тому, для запобігання пенітенціарної злочинності, доцільно вжити в масштабі країни низку заходів за спеціально розробленою програмою через засоби масової інформації, кіно, театр, літературу, естраду тощо.

Активізація традиційних і впровадження нових форм участі громадськості у справі підвищення виховної роботи серед засуджених сприяють підвищенню рівня профілактичного потенціалу в місцях позбавлення волі.

ВЗАЄМОДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ

**Старший інспектор докторантури та ад'юнктури НАВС
Середа Т.М.**

Право Європейського Союзу має свої риси, які відрізняють від права міжнародного, такі від права національного. У той же час воно тісно пов'язане з двома системами права, оскільки установчі договори, угоди з третіми країнами та міжнародними організаціями складають частину міжнародного права, а певні акти інститутів європейських співтовариств регулюють відносини між суб'єктами національного права країн-кандидатів і діють поряд з актами національного права цих країн, маючи при цьому пріоритет по відношенню до таких актів.

Дослідження правової природи права Євросоюзу вимагає розгляду питання про його взаємодію з міжнародним правом. Необхідність аналізу цієї проблеми викликана не тільки існуванням генетичного зв'язку між міжнародним публічним правом та правом європейських інтеграційних організацій, оскільки, за твердженням Суду ЄС, європейські співтовариства створили “новий міжнародний правопорядок”.

Зазначаємо, що переважна більшість досліджень із правової природи права Євросоюзу фактично оминає проблему взаємодії міжнародного права та права Євросоюзу. Деякі дослідники частково торкаються цієї проблеми головним чином при вивченні питань участі європейських інтеграційних організацій та країн-кандидатів у міжнародних договорах з метою з'ясування, яка із систем права має пріоритет.

Зосереджуємо увагу на проблемі пріоритету іншої системи права не дає можливості не тільки дослідити питання взаємодії міжнародного права та права Євросоюзу, але й чітко визначити особливості впливу права Євросоюзу на регулювання відносини з третіми країнами.

Право Євросоюзу тісно взаємодіє з міжнародним правом, оскільки норми міжнародного права складають основу права європейських інтеграційних організацій. Проте така взаємодія

іноді супроводжується конфліктами, які породжуються кількома факторами. З одного боку, інститути європейських інтеграційних організацій і насамперед Суд ЄС роблять все можливе, щоб створити умови для функціонування права Євросоюзу, мотивуючи це необхідністю створення єдиних правил для всіх суб'єктів, які діють на спільному ринку. З іншого боку, саме право Євросоюзу являє собою складну систему правових норм, частину якої складають норми міжнародного права, закріплені в установчих договорах про європейські співтовариства та Європейський Союз, угодах про приєднання нових держав до цих організацій, договорах, укладених європейськими співтовариствами з іншими суб'єктами міжнародного права, а інша його частина - це норми, закріплені в актах інститутів Євросоюзу, які суттєво відрізняються по своїй природі від актів традиційних міжнародних організацій. Це може створювати проблеми щодо відповідності положень таких актів нормам міжнародного права.

Взаємодію міжнародного права з правом Євросоюзу значною мірою визначають також такі фактори, як розподіл договірної компетенції між Європейським співтовариством та країн-кандидатів і пов'язане з цим існування двох груп міжнародних угод, які по-різному впливають на правопорядок Євросоюзу – угод, укладених співтовариствами, та таких, що укладаються країнами-кандидатами з іншими суб'єктами міжнародного права. Зокрема, є сфери регулювання зовнішніх зносин, які знаходяться у виключній компетенції ЄС завдяки передачі з боку країн-кандидатів частини своїх повноважень Співтовариству. В інших сферах існує спільна компетенція Співтовариства та країн-кандидатів. Отож, є сфери, в яких країни-кандидати самостійно здійснюють свої зовнішні повноваження, хоча наслідки таких дій з боку країн-кандидатів теж можуть впливати на правопорядок Євросоюзу. Для більш повного розкриття особливостей взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародним правом необхідно враховувати як положення установчих договорів про європейські інтеграційні організації, так й практику Суду ЄС з цього питання.

Таким чином, міжнародне право та право Євросоюзу тісно взаємодіють між собою. З розширенням участі європейських

інтеграційних організацій у міжнародних відносинах зростає вплив міжнародного права на право Євросоюзу. Основні принципи міжнародного права, норми багатьох універсальних, багатосторонніх та двосторонніх міжнародних угод Співтовариства стали складовою частиною права Євросоюзу. З поглибленням європейської інтеграції більш складним та динамічним стає рівень взаємодії між нормами права Євросоюзу та міжнародного права.

З іншого боку, саме право Євросоюзу являє собою складну систему юридичних норм, частина якої - це норми міжнародного права, закріплені в установчих договорах про Євросоюз, договорах про приєднання нових держав до цих об'єднань, угодах, укладених ЄС з іншими суб'єктами міжнародного права. Інша частина правової системи ЄС - це норми, закріплені в актах інститутів Євросоюзу, які суттєво відрізняються за своєю природою від актів традиційних міжнародних організацій. Це може створювати проблеми щодо відповідності положень таких актів нормам міжнародного права.

Взаємодію міжнародного права з правом Євросоюзу значною мірою визначають також такі фактори, як розподіл договірної компетенції між ЄС та країн-кандидатів і пов'язане з цим існування двох груп міжнародних угод, які по-різному впливають на правопорядок Євросоюзу, - угод, укладених ЄС, та таких, що укладаються країн-кандидатів з іншими суб'єктами міжнародного права. Зокрема, є сфери регулювання зовнішніх зносин, які перебувають у виключній компетенції ЄС завдяки передачі країн-кандидатів частини своїх повноважень Союзу. В інших сферах існує спільна компетенція Співтовариства та країн-кандидатів. Наявні також сфери, в яких ЄС має доповнюючу компетенцію. Нарешті, є сфери, в яких країни-кандидати самостійно здійснюють свої зовнішні повноваження, хоча наслідки таких дій з боку країн-кандидатів теж можуть впливати на правопорядок Євросоюзу.

Отож, вже після набуття членства в ЄС у випадках, коли мала місце передача країнам-кандидатів своїх договірних повноважень Євросоюзу, положення міжнародних угод, які регулювали відносини у сферах, переданих до компетенції ЄС, можуть стати обов'язковими для об'єднання залежно від

відповідного рішення Суду ЄС. Прикладом може бути передача ЄС зобов'язань країн-кандидатів, які впливають з їх участі у ГАТТ/СОТ.

Можна зробити висновок, що аналіз взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародним правом може сприяти не тільки кращому розумінню юридичної природи права європейських інтеграційних організацій, але й вирішенню питання про сфери і характер взаємопроникнення норм обох систем права. Розгляд практики Суду ЄС стосовно взаємовідносин між правом Євросоюзу та міжнародними правом дозволяє дійти висновку про те, що Суд ЄС намагається тлумачити положення установчих договорів про ЄС та нормативно-правових актів, які ухвалюють його інститути, таким чином, щоб забезпечити їх відповідність нормам міжнародного права.

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОШИРЕННЯМ ПОРНОГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Курсант 302 навчальної групи **Сидоріна А.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

На сьогоднішній день в Україні склалися такі об'єктивні причини та умови, які породжують порнографічну індустрію. Статеве життя почали широко демонструвати в засобах масової інформації, кінофільмах, книгах. Тому з точки зору криміналістики дане питання є актуальним.

Значний внесок у розробку питань протидії поширенню порнографічних предметів зробили такі вчені як Ю.В. Александров, В.Ю. Борсєв, С.І. Бушмен, С.Ф. Денисов, Р.С. Джинджолія, Р.Х. Кадилов, С.О. Кондранін, А.Ф. Степанюк, І.Г. Сугаков, О.Є. Хабаров, С.В. Хільченко та інші. Враховуючи зміни у законодавстві України виникає потреба заново переглянути деякі аспекти методики розслідування даного виду злочинів, щодо питань проведення необхідних слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій.

Згідно Закону України « Про захист суспільної моралі» продукцією еротичного характеру є будь-які матеріальні об'єкти, предмети, духовна, аудіо- , відеопродукція, в тому числі реклама, повідомлення та матеріали, продукція засобів масової інформації, електронних засобів масової інформації, що містять інформацію еротичного характеру, має за мету досягнення естетичного ефекту, зорієнтована на доросле населення і не збуджує в аудиторії нижчі інстинкти, не є образливою[1].

На думку науковців важливим етап у боротьбі з зазначеними злочинами буде створення експертів-порнографологів. Український криміналіст-науковець І.П. Кононенко справедливо зазначав, що найбільш ефективно дослідження речових доказів, здійснення відповідних науково-методичних розробок проводиться тільки у спеціалізованих експертних закладах [2].

Проведення детального дослідження розслідувань у сфері поширення порнографічних предметів дозволили дійти до наступних висновків:

1. Основним елементом відмежування порнографічної продукції від продукції еротичного характеру є те, що порнографія викликає у людини тваринні інстинкти, які не повинні бути присутніми у людини, яка живе в суспільстві. А еротика повинна викликати у людини естетичне задоволення.

2.Для покращення розкриття злочинів у сфері поширення порнографічних предметів повинні бути проведені наступні заходи: - по-перше, повинна бути відповідна нормативно-правова база, яка би регулювала дане питання на належному рівні; - по-друге, ми вважаємо, правоохоронні органи для розслідування даних злочин повинні тісно співпрацювати з висококваліфікованими спеціалістами в комп'ютерній галузі; - по-третє потрібно, надати правоохоронним органам право на блокування сайтів, які розповсюджують порнографічну продукцію.

3. Невід'ємною частиною при розслідуванні зазначених злочинів є проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій, проведення тактичних операцій, планування слідчих версій та проведення оперативно-розшукових дій із залученням експертів, комп'ютерних спеціалістів, а також спеціалістів по різним

видам техніки, свідків-очевидців та інших учасників кримінального процесу.

4. З місця події вилучаються всі порнографічні предмети (відеокасети, компакт-диски тощо), упаковка до них, документація, яка має відношення до такої продукції, апаратура. Перелік вилучених предметів і їх описання відображується у протоколі.

5. Особливістю виявлення, розкриття і розслідування поширення порнографічних предметів є широке використання спеціальних знань. Слідчий при розслідуванні таких справ отримує консультації від спеціалістів, які мають спеціальні знання.

Література:

1. Закон України «Про захист суспільної моралі». [Електронний ресурс] Сайт ВРУ. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>
2. Кононенко В. Видео: от безумия к разуму / Кононенко В. // Человек и закон. – 1986. – № 5. – С. 79-117.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ДОПИТУ В СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Курсант 210 навчальної групи **Скакун І.В.**

Науковий керівник: завідувач кафедри юридичної психології, кандидат психологічних наук, доцент **Кудерміна О.І.**

Сучасні умови боротьби зі злочинністю вимагають від слідчого більшої професійної майстерності. Обумовлено це, по-перше, зростанням «професіоналізму» злочинців, посиленням організаційних засад підготовки, вчинення та приховування злочинів, по-друге, небажанням громадян допомагати в розслідуванні злочинів, по-третє, організаційно-кадровими та іншими недоліками системи розслідування (рівень підготовки, плинність кадрів, стан матеріально-технічного забезпечення).

Можна відзначити, що вдосконалення діяльності по збиранню й використанню інформації в процесі розкриття й розслідування злочинів набуває все більшої актуальності.

У збиранні доказової інформації одне з основних місць посідає допит. Як зазначає В.К.Весельський, зі всього часу, що витрачається слідчим на провадження слідчих дій, саме на проведення допитів припадає понад 80%. Отже, підвищення рівня та якості розслідування злочинів певною мірою пов'язане із удосконаленням методів роботи в діяльності слідчого при допиті.

Допит – найпоширеніша слідча дія, яка є джерелом найбільшої кількості доказів, що дозволяють встановити об'єктивну істину.

Як зазначає І.Т. Кривошеїн, «допит – це взаємодія слідчого з особами, які володіють інформацією про злочин і злочинця, яка, за необхідності, припускає вплив слідчого на психіку допитуваного».

Допит є керованим процесом взаємообміну інформацією. Керівна роль у цьому процесі належить слідчому.

Стосовно цього, переконливою є думка В.О. Коновалової та А.М. Сербулова, які стверджують, що правомірний психологічний вплив при допиті спрямовано на:

- встановлення істини під час розслідування і судового розгляду;
- зміну ставлення обвинуваченого або свідка до своєї поведінки та до інших осіб;
- виховання і перевиховання осіб, які потрапили в орбіту судочинства;
- активізацію дій допитуваної особи, спрямовану на одержання об'єктивної інформації.

При допиті потрібно враховувати зовнішню ситуацію, наявність вихідної інформації, індивідуальні особливості допитуваного, рівень фахової підготовки слідчого. Серед них окреме місце посідає особа допитуваного, вивченню якої має бути присвячено багато часу при підготовці до допиту.

Розглянемо конкретні прийоми психологічного впливу, які застосовуються слідчим при проведенні допиту в ситуаціях, що виникають.

Характеризуючи ситуацію, в якій між співучасниками виникли суперечності або конфлікт, необхідно наголосити на погляд науковців, що найефективнішим прийомом психологічного впливу є використання суперечностей у свідченнях даних осіб та звернення їх уваги на цю обставину.

Сутність даного прийому впливу полягає в такому. Спочатку потрібно знайти осіб, які раніше за інших можуть дати правдиві показання. Такі свідчення під час допиту інших співучасників, які явно не бажають говорити правду, можуть використовуватися як переконливі аргументи на користь необхідності зміни негативної позиції цих осіб.

Досить сильний ефект має такий прийом психологічного впливу, як використання суперечностей між інформацією отриманою від допитуваного та іншими доказами, які має слідство.

Інша ситуація – коли допитувана особа (свідок, потерпілий, підозрюваний, обвинувачений) дає неправдиві показання. У цій ситуації слідчий має застосовувати такий прийом психологічного впливу, як переконання. Метою переконання, що застосовується при допиті, є спонукання осіб, на яких воно спрямовано, до правдивості, довести їм безглуздість і шкідливість іншої лінії поведінки.

Іншими прийомами, які варто застосовувати слідчому під час допиту у певній слідчій ситуації, є з'ясування злочинної обізнаності (психологічний експеримент з виявлення злочинної обізнаності), так звані психологічні “хитрощі” і “пастки”. Створення у допитуваного враження про більшу поінформованість слідчого про обставини справи. Застосовувати ці прийоми треба у тих випадках, коли вичерпано можливості інших прийомів психологічного впливу, оскільки їх застосування досить складне і містить у собі певний фаховий ризик. Перед тим, як застосовувати ці прийоми, слідчий має підготуватися до них, обмірковувати лінію своєї поведінки, можливі нюанси, підібрати необхідні предмети, речові докази, що сприятимуть створенню у допитуваної особи певної переконаності та допоможуть викрити допитуваного у вчиненому.

Раптовість – це ще один з багатьох прийомів психологічного впливу, що варто застосовувати. Деякі вчені цей

прийом інтерпретують як емоційний експеримент. Так, зокрема, А.В. Дулов зазначає, що сутність його полягає «в несподіваному пред'явленні обвинуваченому, підозрюваному матеріальної інформації (речового доказу, людини тощо), пов'язаної з вчиненням злочину, діями з підготовки, приховування слідів злочину, з метою викликати реакцію обвинуваченого, що породжена впливом пред'явленої йому інформації, і спостерігати за нею».

Іншим прийомом психологічного впливу, що може бути застосований у цій ситуації, є створення видимості поінформованості слідчого. Тактика застосування такого прийому полягає в тому, що при допиті слідчий збирає необхідну достовірну, вже встановлену, перевірену та підтверджену інформацію про злочин або з'ясовує його окремі деталі, в якому підозрюється допитуваний, для створення у нього враження, що слідчий має достатньо інформації про вчинене, і спонукає його до зізнання. За даними дослідження відомої слідчої практики, у багатьох випадках застосування цього прийому дає позитивний результат.

Іноді у допитуваного під час допиту може виникнути впевненість в тому, що слідчому все відомо. Цьому здебільшого сприяє впевнена поведінка слідчого, віра в те, що злочин буде розкрито, і ретельне з'ясовування особистих даних допитуваного, насторожує останнього, викликає у нього думку, що слідчому якщо не все, то щось з розслідуваного факту відомо.

Ефективним прийомом може бути пред'явлення певних речових доказів, що є найпомітнішими, та такими, що легко запам'ятовуються. Справа у тому, що саме такі докази можуть, насамперед, збудити спогади особи, яка їх раніше спостерігала.

Зазначені прийоми з успіхом застосовуються на практиці, про що свідчить вивчення кримінальних справ, прослуховування фонограм допитів та інтерв'ювання слідчих і засуджених.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ

Курсант 208 навчальної групи **Сливка В.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права
Смаглюк О.В.

Неповнолітніми вважаються особи, які не досягли 18-річного віку. Серед неповнолітніх в КК виокремлюються ще ряд категорій осіб, зокрема : малолітні, тобто ті які не досягли 14- річного віку, новонароджені діти, діти, які не досягли 16 – річного віку тощо.

Злочинність неповнолітніх завжди перебувала і перебуває в центрі уваги представників кримінологічної науки. Це зумовлено передусім тим, що скоєння особою в неповнолітньому віці злочину значною мірою визначає її подальший життєвий шлях, оскільки суттєво впливає на формування стереотипу особи, систему її ціннісних орієнтирів.

Актуальність обраної теми: висвітлити особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх та забезпечення їх прав в процесі притягнення до кримінальної відповідальності.

Мета роботи : вказати яке значення для профілактики злочинності серед неповнолітніх має процесуальна діяльність судів, що здійснюють провадження у кримінальних справах, які правові заходи застосовують суди щодо неповнолітніх і чи можуть вони реально сприяти попередженню вчинення неповнолітніх нових злочинів та виправленню підлітків .

Об'єктом дослідження є особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Предметом дослідження є забезпечення прав неповнолітніх в процесі притягнення до кримінальної відповідальності.

Завданням наукової роботи є розкрити особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх та звільнення від кримінальної відповідальності і покарання з застосуванням примусових заходів виховного характеру.

За роки незалежності України злочинність неповнолітніх виявляє постійну тенденцію до зростання. Особливо яскраво це проявлялось в перші роки незалежності.

Суб'єктом злочину є особа, яка на момент вчинення злочину досягла певного віку - шістнадцяти або чотирнадцяти років. Вік суб'єкта злочину - це не тільки критерій нижчої межі, з якої можлива кримінальна відповідальність, а й обставина, що визначає характер і ступінь кримінальної відповідальності неповнолітніх, тобто осіб, не досягли вісімнадцяти років на час вчинення злочину.

Поряд із загальними положеннями, що віносяться до кримінальної відповідальності осіб, які вчинили злочини, кримінальний закон передбачає певні особливості кримінальної відповідальності для неповнолітніх.

Ці особливості стосуються:

- 1) звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності або покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру;
- 2) видів покарання, які застосовуються до неповнолітніх;
- 3) звільнення неповнолітніх від відбування покарання.

Важливе значення при призначенні неповнолітньому покарання має врахування рівня розвитку та інших особливостей особи неповнолітнього. Рівень розвитку характеризується станом мисленнєвої, пізнавальної діяльності, запасом знань, параметрами емоційно-вольової сфери тощо неповнолітнього.

Врахування при призначенні покарання неповнолітнього умов його життя те виховання включає, зокрема, оцінку матеріального становища сім'ї, наявність та поведінку батьків, виконання ними обов'язків по вихованню неповнолітнього, наявність сварок, бійок, інших негативних прикладів поведінки чи проявів грубості, жорстокості до неповнолітнього, поведінки чи проявів грубості, жорстокості до неповнолітнього, поведінки оточення неповнолітнього, умов та способів проведення ним дозвілля, якості організації навчально-виховного процесу в навчальному закладі, де навчався неповнолітній, ставлення до нього з боку педагогів та колективу.

При призначенні покарання неповнолітньому за сукупністю злочинів або вироків остаточне покарання у виді

позбавлення волі не може перевищувати п'ятнадцяти років.

Особливості психології неповнолітніх, зокрема їх схильність до сприйняття стороннього впливу, з одного боку, спонукають максимально обмежувати їх спілкування з повнолітніми злочинцями, які розміщуються в окремих установах з відбування покарання, а з другого, - дає змогу обмежитися щодо таких осіб порівняно більш м'якими заходами, достатніми для забезпечення їх виправлення і перевиховання

На підставі даної наукової роботи можна зробити висновок, що поряд із загальними положеннями, що належать до питань кримінальної відповідальності осіб, які вчинили злочини, кримінальний закон передбачає певні особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

курсант 303 навчальної групи **Слюсарчук Р.О.**

Науковий керівник: доцент професор кафедри досудового розслідування, кандидат юридичних наук **Зарубей В.В.**

Демократичні перетворення, що відбуваються в Україні, курс на проведення правової реформи, вимагають перегляду традиційних підходів вітчизняної науки стосовно права і його джерел, у тому числі джерел кримінально-процесуального права. Сьогодні в ст. 9 Конституції закріплено положення про те, що "чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України". Таким чином, загальновизнані принципи й норми міжнародно-правових актів, з одного боку, є складовою частиною кримінально-процесуального права, і безпосередньо породжують права людини в кримінальному процесі (п. 2 ст. 8, п. 1 ст. 9 Конституції), а, з іншого - є

важливою передумовою вдосконалення кримінально-процесуального законодавства України.

У Конституції знайшла відбиття ідея, що характерна для сучасних конституцій держав Європи, але принципова позиція України виражена в статті, що не встановлює повної відповідності міжнародному праву, а створює юридичні гарантії реалізації його норм. Стаття 9 Конституції визначила характер взаємозв'язку міжнародного й українського права на сучасному рівні. Від взаємодії цих двох систем права залежить ефективність обох. Значна кількість норм міжнародного права призначається для подальшого застосування в сфері дії кримінального процесуального права України.

Разом з тим, основи співвідношення галузевих і міжнародних систем позначені невиразно, що створює ряд проблем, пов'язаних з визначенням сутності й значення міжнародних норм, їхнім функціональним призначенням, визначенням місця в ієрархії правових актів України та безпосереднім застосуванням.

Не можна не звернути увагу на положення ст. 22 Конституції, де сказано, що права і свободи людини і громадянина в Україні не є вичерпними, гарантуються відповідно до Конституції, а значить і відповідно до загальновизнаних міжнародних норм. Отже, міжнародні положення, що визначають права й свободи людини і громадянина, повинні застосовуватися навіть у випадку протиріччя законам і нормативно-правовим актам України, оскільки міжнародно-правові документи містять, визначають і регулюють дію великого обсягу прав і гарантій прав людини. Обсяг прав і свобод людини, закріплений у міжнародних документах, виконує роль взірця до якого повинні прагнути всі народи й держави.

Таким чином, в Україні можуть застосовуватися і застосовуються як міжнародні норми загальновизнаних актів (звичайні норми), інкорпоровані в кримінально-процесуальне законодавство України, так і норми права міжнародних

договорів України, укладених з іншими державами, ратифіковані органами законодавчої влади України. У кримінальне процесуальне законодавство України повинні включатися й конкретизуватися ті міжнародно-правові положення, зміст і значення яких оптимізує всі стадії кримінального судочинства, реально забезпечує інтереси особи, українського суспільства та держави в цілому.

В КПК України необхідно включити правило про те, що загальновизнані принципи й норми міжнародного права, міжнародні договори України, віднесені законодавством до складової частини кримінального процесуального права, мають переважну юридичну силу перед іншими законами України. Закони, що скасовують або обмежують права та свободи людини і громадянина, що порушують основні принципи кримінального судочинства, не можуть виступати як джерело права і регулювати кримінальні процесуальні відносини між його учасниками. Варто також розглянути питання про включення в кримінальне процесуальне законодавство норми про те, що права учасників процесу, гарантовані міжнародно-правовими нормами не можуть бути обмежені кримінально-процесуальним законом і підлягають безпосередньому застосуванню на всій території України.

ПРОФЕСІЙНА ТАЄМНИЦЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Курсант 3-го курсу **Сорока А.І.**

Науковий керівник: викладач кафедри досудового розслідування, кандидат юридичних наук **Кузьмічова Є.В.**

Одним із завдань сучасної української юридичної науки, нормотворчої діяльності і правозастосовчої практики, що пов'язано з утвердженням нових демократичних начал і створенням справжньої правової держави в Україні, є реальне

забезпечення і захист прав і свобод людини і громадянина відповідно до принципу рівності всіх перед законом і судом. Відповідно до даного принципу, для деяких категорій громадян передбачається свобода і захист, що враховує умови і характер виконуваних особливих міждержавних, державних і суспільних функцій. Зазначеним громадянам надається рівна з іншими особами свобода і захист, а також додаткові гарантії від незаконних зазіхань приватних осіб і навіть органів держави з метою створення умов, необхідних для виконання покладених на них обов'язків. Серед таких додаткових гарантій важливе місце належить дипломатичним, депутатським та іншим імунитетам у сфері кримінального судочинства.

Слід зазначити, що легальне поняття «професійна таємниця» в чинному законодавстві фактично відсутнє. Базовий закон, який регулює інформаційну діяльність в Україні, – Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року – лише встановлює, що у відповідності з порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом. При цьому будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом (ст. 20 Закону). Стаття 21 зазначеного Закону встановлює, що інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація. Конфіденційною є інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. Конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному порядку відповідно до передбачених ним умов, а також в інших випадках, визначених законом. Відносини, пов'язані з правовим регулюванням конфіденційної інформації, регулюються законом (частини 2 і 3 ст. 21 Закону).

Проблема гарантій у кримінальному процесі в різні роки була предметом наукового дослідження багатьох науковців (Л.П. Барташук, О.І. Галагана, А.В. Гриненка, Ю.М. Groшевого,

І.Л. Зінченко, В.В. Крижанівського, М.М. Михеєнка, І.Л. Петрухіна, І.А. Свінціцького та ін.)

Виділяють адвокатську, банківську, лікарську, нотаріальну, страхову та де- які інші види професійної таємниці. Окремі види професійної таємниці закріплені на законодавчому рівні, наприклад, у Законах України «Про адвокатуру» від 19.12.1992 р. №2887-ХІІ, Основах законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ, «Про психіатричну допомогу» від 22.02.2000 р. №1489-ІІІ, «Про нотаріат» від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ, «Про страхування» від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР, а також у новому Кримінальному процесуальному кодексі. Саме у останньому перелічено ряд таємниць, що підлягають під охорону з боки держави. До таких відносять:

- Таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, інших форм спілкування (ст.. 14)
- Адвокатська таємниця (ст..47)
- Нотаріальна, про відомості, які становлять нотаріальну таємницю (п.3 ч.2 ст. 45)
- Лікарська, відомості про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторони життя особи (п.4 ч.2 ст 45)
- Таємниця священнослужителів - відомості, одержані ними на сповіді віруючих (п.5 ч.2 ст. 45)
- Журналістська таємниця - відомості, які містять конфіденційну інформацію професійного характеру, надану за умови нерозголошення авторства або джерела інформації (п.6 ч.2 ст.45)
- Суддєвська таємниця - обставини обговорення в нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення судового рішення, за винятком випадків кримінального провадження щодо прийняття суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, ухвали (п.7 ч.2 ст.45)
- Дипломатична таємниця (ч.4 ст 45)
- Таємниця вчинення нотаріальних дій (п.3 ч.1 ст.162)

- Інформація, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій, про зв'язок, абонента, надання телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо(п.7,ч.1ст.162)
- Державна таємниця (п.9 ч.1 ст.162).

Кримінально-процесуальними гарантіями додержання професійної таємниці є : 1) кримінально-процесуальна форма; 2) засади (принципи) кримінального провадження; 3) процесуальний статус учасників кримінального провадження; 4) можливість застосування заходів забезпечення кримінального провадження; 5) прокурорський нагляд; 6) судовий контроль; 7) відомчий контроль; 8) інститут оскарження дій, рішень і бездіяльності органів і посадових осіб, що здійснюють кримінальне провадження .

Адвокати, нотаріуси, медичні працівники та священнослужителі з приводу зазначених довірених відомостей можуть бути звільнені від обов'язку зберігати професійну таємницю особою, що довірила їм ці відомості, у визначеному нею обсязі. Таке звільнення здійснюється у письмовій формі за підписом особи, що довірила зазначені відомості.

Професійна таємниця являє собою окремий блок інформаційних відносин, захист від несанкціонованого розповсюдження яких є прямим обов'язком суб'єкта у зв'язку з виконанням професійних функцій. Відомості, що становлять професійну таємницю, можуть бути визнані доказами по кримінальному провадженню , якщо ці дані були встановлені як речові докази чи як показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого. Проте кримінально - процесуальне законодавство встановлює різний порядок до її доступу.

ЗЛОЧИНИ І ПОКАРАННЯ В СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ЄВРОПІ

Завідувач кафедри загальноюридичних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби, кандидат педагогічних наук, доцент **Сотниченко В.М.**

Протягом всього часу історичного розвитку та становлення державно-правових систем у людства формувалося розуміння невідворотності покарання за скоєні правопорушення. Підтвердженням цьому є зміст пам'яток правової історичної думки: «Книга царства Вей», «Закони Ману», «Судебник Хаммурапі», «Гортинські закони», «Салічна правда», «Кароліна» та ін.

Покарання були жорстокими і проводилися публічно. Особливо це було характерним для Середньовічної Європи. Люди повинні були бачити, як карають злочинців і боятися скоювати подібне. Покарання залежало від скоєного злочину, але з плином часу воно змінювалося. Якщо за варварськими правдами вбивство тягло за собою великий штраф (вергельд), який доводилося платити іноді всьому роду, тому що одна людина не в змозі була цього зробити, то з часом вбивцю просто оголошували поза законом і будь-хто міг його вбити. Можна порівняти, з кількох позицій пояснювати суворість і жорстокість каральної системи в Середньовічній Європі. Чим сильнішою ставала королівська влада, тим більше вона прагнула підкорити собі всю державно-правову систему. Королівські судді виносили вироки по справах про такі злочини, які раніше підлягали веденню міських судів, цехів, помісних судів, родичів або самого потерпілого.

Королівська влада прагнула обмежити застосування судових поєдинків, вводила жорстокі покарання аж до страти, за злочини проти короля і королівства, проти церкви і релігії. З особливо важкими покараннями - наприклад, смертна кара за

крадіжку, бродяжництво - ми стикаємося в XIV -XVI ст., коли Європу захлиснули епідемії, війни, повстання, і королі, в марній спробі припинити злочини, жорстоко карали за будь-яку провину, що, як правило, призводило лише до народних хвилювань.

Середньовічне європейське суспільство було жорстоким за визначенням, і воно було створено для війни. Поняття толерантність не вживалося ані в політиці, ані у повсякденному житті. Парадоксально, але деякі історики захоплювалися не стільки жорстокістю в європейському суспільстві, скільки рідкісними мирними перепочинками.

Напевно, найбільший вплив на сучасні сприйняття жорстокості в середні століття справила знаменита книга нідерландського історика і філософа Йохана Хейзінга «Осінь Середньовіччя» / *The Waning of the Middle Ages* (1919 р.). У першому розділі Хейзінга малює барвисту, але криваву картину життя в пізньому Середньовіччі. Європа прокажених, калік і жебраків; процесії флагеллантів (*релігійні фанатики, що сповідували самокатування за скоєні гріхи*) і публічні страти, супроводжувані пишними церемоніями і фанфарами. Ці екзекуції були схожі на захоплюючі спектаклі. Для самих страшних злочинів законники винаходили витончені і не менш жорстокі види покарань.

Належне покарання цілком і повністю визначав суд. Наприклад, палія могли присудити до спалення заживо. Однак існувала можливість пом'якшити суворість вироку за рахунок людських емоцій. Останнє слово засудженого могло розжалобити до сліз натовп, що зібрався для споглядання кари. Одна з жертв бургіньонського терору в Парижі в 1411 р. під час страти попросила ката обійнятися з ним, і свідками цього благання стали «*натовпи народу, і майже всі плакали сльозами некучими*».

Хейзінга пояснює, яким чином злочин ставав «загрозою порядку і суспільству, одночасно являючи собою образу королівської величності». Тому цілком природно, що Пізні

Середньовіччя ставало особливим періодом судового свавілля, синонімом суворого покарання і навмисного залякування, витончених видів страт і тортур, заготовлених для правопорушників. У літописах згадується про розбійників, яких підкуповували (ймовірно, гроші належали їх сім'ям, які перебувають у злиднях), щоб потім прилюдно четвертувати або стратити на очах у збожеволілого натовпу. Наприкла, в 1427 році в Парижі, під час страти через повішення, до жертви з палкою промовою звернувся високопоставлений вельможа, який не тільки завадив засудженому висповідатися перед священиком, але й, довівши самого себе до нестями, в пориві праведного гніву кинувся спочатку на злочинця, а потім і на ката. Кат, збитий з пантелику і розсерджений тим, що трапилося, виконав свою роботу недбало: мотузка обірвалася, і засуджений впав, зламавши собі ногу і кілька ребер. Потім бідолаха все одно змусили піднятися на ешафот, щоб привести вирок у виконання.

При вивченні середньовічної жорстокості у нас є причини посылатися на кожному з верств населення: воїни використовували образ короля, політичний контроль, звичаї і методи ведення війни; церква через свою думку, правила і звичаї намагалася обмежити жорстокість і насильство; а трудящі випробовували на собі всі тяготи життя, наповненого жорстокістю і насильством.

Наочна жорстокість як за стереження та погрози в епоху Середньовіччя була поширена повсюдно. У класичній праці Барбари Тачман «Віддалене дзеркало: згубне чотирнадцяте століття» / *A Distant Mirror : The Calamitous Fourteenth Century* (1978) автор наводить моторошні, огидні картини того часу: катування та покарання цивільного правосуддя включали в свій багатий арсенал відрубання рук і відрізання вух, катування, підсмажування, здирання шкіри, роздирання людських тіл на частини.

У повсякденному житті перехожі могли запросто побачити порку злочинця вузлуватою мотузкою або

засудженого, який сидить, закутий у кайдани. На вулицях стояли шибениці з трупами, а на міських стінах були виставлені кілки з відрубаними головами і четвертованими тілами страчених. У кожній церкві можна було побачити зображення святих, щопотерпають жакливі, нелюдські муки - їхні тіла були утикані стрілами, пронзені списами, їх палили на вогнищах; жінкам, крім іншого, відрізали груди. І всюди струмками, річками лилася кров.

Звеселяння та забави того часу теж були досить суворими. Іноді, як і в наші дні, проводилися які-небудь спортивні змагання. На початку XIII століття Роджер Вендоверській (*англійський хроніст, монах*) повідомляє про змагання з боротьби, які перетворилися на масові заворушення, в результаті яких постраждали навколишні будинки і майно. Призвідника стратили, а посібникам відрубали руки і ноги. За сучасними мірками, це було товариство «нульової терпимості», тобто нетерпимості до будь-чого. Жорстокість була цілком недвозначною метою будь-якої розваги. Навіть футбол виник як кемпбол (від англ. Camp - табір), при цьому табір являв собою поле битви - цілком придатний термін для перших вельми агресивних колективних ігор. Але ще більш кричущими були забави з тваринами. Одна з таких ігор представляла собою погоню за свинею чоловіків, озброєних кийками; мета полягала в тому, щоб забити бідну тварину до смерті. А ось приклад іншої, ще більш витонченою забави: живу кішку прибивали цвяхами до стовпа, а потім по черзі ударами головою забивали до смерті.

Література тих років однією зі своїх центральних тем теж вибирає жорстокість. Лицарські романи рясніють описами кривавих тіл, розрубаних від голови до сідла; не менше моторошні картини малюють і моральні повісті. В одному з таких повчальних творів розповідається, як жінка закохалася в ченця і втекла з ним з дому. Ось її наздоганяють розгнівані брати. Ченця тут же каструють, шпурляють відрізані геніталії

сестрі прямо в обличчя , після чого примушують з'їсти їх. Потім її разом з коханцем топлять у річці.

При малому числі в'язниць і відсутності поліції жорстоке покарання вважалося неоцінним засобом залякування злочинців: чим більш злісне відбувався злочин, тим більше жорстоке слідувало за ним покарання. Межі старозавітній заповіді «око за око» явно переступали. Смертна кара за відносно нешкідливі злочини була цілком нормальним явищем. Наприклад, у Франції фальшивомонетників могли заживо зварити в казані. Вкрай жорстоко каралися політичні злочини, особливо ті з них, які були пов'язані з зрадою. До XIII століття в Англії за зраду належало патрання, повішення, четвертування або, наприклад, спалення на вогнищі. Європа й сьогодні зберігає свій «культурний» набуток у «перевихованні» людей, що переступили закон. У баварському місті Ротенбург-на-Таубері є кримінальний музей середньовіччя. Багате зібрання експонатів музею знайомить відвідувачів із середньовічними злочинами і тодішнім правосуддям. Найстрашніший відділ музею, розташований в напівтемних кам'яних склепіннях підвалів, розповідає про жорстокі тортури. Для ґрунтового вивчення теорії цієї справи існували навіть спеціальні підручники. Окрема тема - це покарання дітей. У школах для учнів, які провинилися стояла спеціальна «лавка для ослів», різки та інші «виховні» пристосування для «роботи» вчителів. Нікого не залишили без «належної» уваги «вчителька» Європа.

Для порівняння рівня «милосердя» і «людяності» щодо порушників порядку слід звернутися до такого історичного документу руського народу як «Правда Руська». Саме на цьому документі вибудовувалася державно-правова система на Київській Русі. Судоустрій в Україні-Русі розбудовувався на демократичних засадах рівності й загальності. У цьому питанні наші предки залишили далеко позаду такі держави, як Візантія, Польща, Німеччина та інші. Так, вищі класи в Київській Русі не добилися для себе ніяких правом гарантованих привілеїв: злочинець будь-якого соціального стану підлягавтим самим

карам. У «Правді Руській» злочинець не індивідуалізується. Для руського середньовічного права байдуже, хтовін: боярин, городянин, дружинник, смерд, холоп, закуп. Частіше індивідуалізується за соціальним становищем жертва злочину. А щодо тортур та нелюдських знущань за «вишуканими» сценаріями Середньовічної Європи, то наша історія, слава Творцю, нічого подібного не знала.

Використана література

1. А.И. Ковлер. Антропология права. Учебник для ВУЗов. М.: - Издательство «Норма», 2002. – 408 с.
2. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада / Жак Ле Гофф; [пер.с фр.; общ. ред. Ю.Л. Бессмертного, послесл. А. Я. Гуревича А.Я.]. – М.: Изд. группа Прогресс, Прогресс Академия, 1992. – 376 с.
3. Література Середньовіччя / Автор-укладач Т.В. Баратова. – Харків: Веста: Вид-во „Ранок”, 2001. – 64 с.
4. Михайлов А. Д. Французский рыцарский роман и вопросы типологии жанра в средневековой литературе / А.Д. Михайлов. – М.: Наука, 1976. – 349 с.
5. Осіпняк О.Л. Експериментальна історія: дослідницькі підходи та методи французької школи “Анналів”. Навч. посібник. - Краматорськ, 2007
6. *Mediamaevum*. Середні віки / Л. Войтович, Н. Козак, Ю. Овсінський, М. Чорний. – Львів, 2010.

ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ОДНОЧАСНОГО ДОПИТУ ДЕКІЛЬКОХ ОСІБ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ

Курсант 304 навчальної групи **Сподинський О.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук **Атаманчук В.М.**

Проведенню допиту, як одній з найважливіших слідчих дій, традиційно приділяється велика увага, так як серед слідчих дій, що проводяться під час розслідування злочину, допит, як відомо, є найпоширенішим. Немає кримінальних проваджень, під час розслідування яких органи досудового розслідування та суд не вдавалися б до допиту свідків, потерпілих, підозрюваних, обвинувачених і підсудних. Саме допит є основним засобом збирання й перевірки доказів, через що від його успішного проведення багато в чому залежить результат розслідування кримінальної справи.

Не протиставляючи допит іншим слідчим діям, можна з упевненістю стверджувати, що без кваліфіковано проведених допитів неможливо забезпечити успіх при розслідуванні злочинів.

Знання особливостей і етапів формування показань, методів їх найповнішого одержання багато в чому визначається психологічною і професійною підготовкою слідчого.

З кінця ХХ ст. спостерігається підвищений науковий інтерес до проблеми допиту як способу одержання показань, особливо свідків. Властивості, доказова значущість та оцінка відомостей, що надаються свідком, розглядаються у поєднанні з його правовим статусом, проблемою забезпечення прав, законних інтересів і безпеки не тільки свідків, а й інших осіб, залучених до кримінального провадження. Паралельно проводяться дослідження проблеми впливу особистих якостей допитуваного на якість повідомлюваних ним відомостей, а також психології формування показань, що отримуються під час допиту. Тому не випадково проблема ефективності допиту і використання його результатів є однією з важливих у діяльності

органів досудового розслідування, а залежно від того, наскільки добре слідчий оволодів мистецтвом проведення допиту, робиться висновок про професійну підготовку і майстерність останнього.

Значна кількість кримінально-процесуальних норм присвячені саме проведенню такої слідчої (судової) дії як допит. Причиною цього є поширеність її застосування в слідчо-судовій практиці. За даними окремих дослідників на нього припадає понад 80 % усього бюджету часу, що витрачається слідчим на провадження слідчих дій.

В цьому контексті процесуальна регламентація проведення допиту важлива для забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина, а також і юридичної особи, яка може бути визнана потерпілим за новим КПК України.

Крім цього, чинний КПК містить принципово нові положення щодо процесуальної регламентації проведення допиту. Зміни торкнулися і такої слідчої дії як очна ставка, яку замінили на проведення одночасного допиту декількох осіб. КПК України розширив коло учасників даної процесуальної дії. Якщо раніше, виявивши розбіжності у показаннях трьох осіб, необхідно було провести три очні ставки, щоб з'ясувати об'єктивну істину, то за новим КПК України процедура спрощується можливістю проведення допиту цих же трьох і більше осіб у межах однієї слідчої (розшукової) дії – допиту (ч. 9 ст. 224 КПК України).

Внаслідок державно-владного характеру виникаючих в кримінальному процесі правовідносин, кожний учасник одночасного допиту декількох осіб пов'язаний взаємними правами і обов'язками зі слідчим. Активними учасниками одночасного допиту декількох осіб є одночасно декілька раніше допитаних осіб. Вони по черзі відповідають на одні й ті ж задалегідь, точно сформульовані слідчим питання і з його дозволу відповідають на питання один одного. Такої умови, як наявність декількох джерел, від яких виходить взаємовиключаюча інформація, при провадженні допиту немає. Згідно із законом, особи, викликані по одному і тому ж провадженні до слідчого, повинні допитуватися їм окремо, і у відсутності інших осіб. Недотримання цього правила є

процесуальним порушенням, яке впливає негативним чином на правильність формування свідчень.

Особа, викликана на допит, спочатку свідчить в формі вільної розповіді. Форма вільної розповіді, є основною тактичною особливістю допиту, яка неприйнятна для одночасного допиту декількох осіб. Інша мета, умови та обстановка одночасного допиту декількох осіб виключає можливість застосування в процесі його провадження загальної форми вільної розповіді.

На одночасному допиті декількох осіб вільна розповідь знаходить вияв тільки в зв'язку з відповіддю особи, що допитується на конкретно поставлене їй питання.

Приступаючи до допиту, слідчий в більшості випадків не знає конкретного змісту інформації, яку він отримає від того, кого допитує. Про обсяг і напрям допиту слідчий має загальне уявлення. Глибина цього уявлення залежить від наявності в даний момент відомостей оперативного характеру і доказів по справі. Ця обставина впливає на особливості тактики допиту. Одночасний допит декількох осіб проводиться тільки за наявності істотних протиріч в свідченні раніше допитаних осіб, коли ці протиріччя не можна усунути за допомогою інших слідчих дій, в тому числі повторним допитом.

Отже, при її провадженні слідчий заздалегідь знає точки зору по суперечних обставинах майбутніх одночасного допиту декількох осіб. Оперуючи інформацією, що є, слідчий обирає прийоми одночасного допиту декількох осіб, які направлені на найбільш ефективне усунення протиріч і встановлення істини у справі.

В одночасного допиті декількох осіб і допиті різні цілі. Метою одночасного допиту декількох осіб є усунення істотних протиріч у існуючих уже свідченнях раніше допитаної особи, тоді як мета допиту, отримання відомостей про подію злочину або пов'язані з нею факти. Необхідно також визначити відмінності в предметі даних слідчих дій. Предмет допиту значно ширше за предмет одночасного допиту декількох осіб. Предмет одночасного допиту декількох осіб – це усунення конкретної суперечності, що торкається лише невеликої частини інформації про подію злочину, отриманої в ході допиту від

свідків, потерпілих, осіб що підозрюються, та обвинувачених. Предмет допиту обумовлюється великим колом передумов.

Сутність одночасного допиту декількох осіб полягає в тому, що слідчий в порядку черговості черзі пропонує кожному з допитуваних дати показання про обставини, в яких виявлено істотні суперечності. У процесі проведення допиту допитуваним може бути дозволено ставити запитання один одному, але слідчому треба слід чітко регулювати хід проведення цієї слідчої дії.

Проведення одночасного допиту декількох осіб передбачає “ефект присутності”, коли обвинуваченому треба давати показання у присутності особи, яка знає дійсні обставини події, що відбулася.

Допитувані впливають один на одного своїм авторитетом, вольовими якостями, життєвим досвідом. Але такий вплив може бути й негативним, коли авторитет (який іноді має злочинний характер) недобросовісного учасника впливає на добросовісного.

Тому необхідно також вказати на деякі недоліки, що мають місце з практики правоохоронних органів при проведенні одночасного допиту декількох осіб.

Наприклад, в літературі правильно зазначається, що далеко не кожна суперечність в показаннях вимагає проведення одночасного допиту декількох осіб, оскільки істотні суперечності можуть бути усунені повторним допитом і іншими засобами, які часом більш надійно встановлюють причину їх виникнення, і вносять необхідні корективи в раніше дані показання.

Однією з поширених помилок є не проведення одночасного допиту декількох осіб, в той час коли ситуація свідчить про його доцільність, через побоювання слідчим отримання результатів, небажаних для доказової бази, що вже є в кримінальному провадженні. Така помилка часто призводить до спотворення наявної доказів або до ускладнень при їх зборі. Іншим недоліком при проведенні одночасного допиту декількох осіб є недостатнє використання слідчим науково-технічних засобів: звуко- і відеозапису, що безпосередньо відбивається на результативності.

У зв'язку із чим, слідчому рекомендується утриматися від проведення одночасного допиту декількох осіб між неповнолітнім і дорослим учасниками, оскільки в даній ситуації неминучий психологічний тиск, що має останній. Проведення одночасного допиту декількох осіб між цими учасниками можливе лише у разі крайньої необхідності, коли були використані і не дали результату інші способи встановлення істини щодо наявних спірних обставин справи.

На наше переконання, з'ясування даних питань практичними працівниками правоохоронних органів буде мати істотне значення для швидкого і повного виявлення і розслідування злочинів і викриття винних, для притягнення кожного винного в здійсненні злочину до відповідальності згідно із законом, для захисту громадян від необґрунтованих обвинувачень у вчиненні злочинів.

ВИДОВІ ОБ'ЄКТИ ЗЛОЧИНІВ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧЕНІ РОЗДІЛОМ XVII ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КК УКРАЇНИ

Курсант 2-го курсу **Старунський Є.В.**

Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права,
кандидат юридичних наук **Грудзур О.М.**

Проблема об'єкта злочину в кримінальному праві є однією із головних і досліджувалася у працях багатьох провідних вчених, таким чином і був сформований цілий спектр різноманітних підходів до розуміння об'єкта злочину.

У цьому зв'язку, М.С.Таганцев зазначав, що об'єктом злочину слід вважати норму права в її реальному бутті [4]. На відміну від цього, П.П.Андрушко [1, с. 10], та Є.В.Фесенко [5, с. 75] наголошують, що під об'єктом злочину слід розуміти суспільні цінності чи блага. В свою чергу, С.Я. Лихова під цим же об'єктом розуміє правовідносини [3, с. 79].

Проте, на мій погляд, зміст об'єкта злочину слід визначати, виходячи із концепцій суспільних відносин, оскільки

саме ця концепція набула найширшої аргументації, а самі суспільні відносини є комплексною категорією, що дозволяє охопити всі можливі прояви та особливості об'єкта злочину.

У відповідності з цим, слід погодитися з О.М. Грудзуром, що об'єктом злочинів у сфері службової діяльності слід визнавати суспільні відносини, що виникають у зв'язку із реалізацією службовою особою владних повноважень або у зв'язку із виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, які делегуються (покладаються) апаратом управління [2, с. 125]. Однак, враховуючи зміни до кримінального законодавства, які відбувалися із 2009 року і стосувалися встановлення відповідальності за злочини у сфері професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, то відповідно, родовий об'єкт злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України, повинен бути розширений. Відтак таким об'єктом слід вважати саме суспільні відносини, що виникають у зв'язку із реалізацією службовою особою владних повноважень, виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, які делегуються (покладаються) апаратом управління або у зв'язку із здійсненням особою професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, повноваження щодо здійснення якої надаються державою.

Водночас широкий спектр суспільних відносин, які утворюють родовий об'єкт злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України, а також сама розрізненість вказаних злочинів, дають можливість виокремити, в межах досліджуваного родового об'єкта, два видових об'єкти: 1) суспільні відносини, що виникають у зв'язку із здійсненням особою професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, повноваження щодо здійснення якої надаються державою (виступають об'єктом злочинів, передбачених статтями 365-2 та 368-4 КК України); 2) суспільні відносини, які виникають у зв'язку із реалізацією службовою

особою владних повноважень, виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, які делегуються (покладаються) апаратом управління (виступають об'єктом злочинів, передбачених статтями 364–365-1, 366–368-3, 369, 369-2 КК України).

Що ж стосується структури перерахованих видових об'єктів, то дещо відмінними в них є коло учасників суспільних відносин та предмет суспільних відносин.

Учасниками суспільних відносин, які виступають першим видовим об'єктом є: а) особи, які здійснюють професійну діяльність, пов'язану із наданням публічних послуг; б) держава. Предметом суспільних відносин є повноваження здійснювати професійну діяльність, пов'язану із наданням публічних послуг.

В структурі другого видового об'єкта учасниками виступають службові особи та апарати управління, а предметом таких суспільних відносин є повноваження представника влади, а також організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції.

Разом із цим, в межах другого видового об'єкта також можуть бути виділені певні групи суспільних відносин: 1) суспільні відносини службової діяльності в сфері публічного права; 2) суспільні відносини службової діяльності в юридичних особах приватного права. При цьому важливо, що хоча учасниками таких суспільних відносин і будуть службові особи та апарати управління, проте коло таких службових осіб та коло апаратів управління буде відрізнятися.

В першій групі суспільних відносин учасниками є: а) службові особи, визначені в примітці до ст. 364 КК України; б) а також всі апарати управління, за винятком апаратів управління юридичних осіб приватного права. Предметом вказаних суспільних відносин є повноваження представника влади, а також організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції. (ст. 364, 365, 368, 368-2, 369, 369-2 КК України).

Учасниками суспільних відносин в другій групі є: а) службові особи юридичних осіб приватного права; б) апарати управління юридичних осіб приватного права. Предметом суспільних відносин можуть бути тільки організаційно-розпорядчі чи адміністративно-господарські функції (стст. 364-1, 365-1, 368-3 КК України).

Доцільно також зазначити, що злочини, передбачені статтями 366 та 367 КК України можуть посягати на обидві окреслені групи суспільних відносин.

Не менш важливо і те, що злочин, передбачений ст. 370 КК України може посягати на обидва розглядуваних видових об'єкти, оскільки може провокуватися підкуп як службової особи, так і особи, яка займається професійною діяльністю, пов'язаною із наданням публічних послуг.

Отже, в межах родового об'єкта злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини КК України, можуть бути виділені видові об'єкти: 1) суспільні відносини, які виникають у зв'язку із реалізацією службовою особою владних повноважень, виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій, які делегуються (покладаються) апаратом управління; 2) суспільні відносини, що виникають у зв'язку із здійсненням особою професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг, повноваження щодо здійснення якої надаються державою.

Список використаних джерел

1. Андрушко П.П. Об'єкт кримінально-правової охорони, об'єкт злочину, об'єкт злочинного посягання та об'єкт злочинного впливу: основний зміст понять та їх співвідношення // Адвокат. – 2011. – № 11, – С. 5-11; – 2011. – № 12. – С. 3–10.

2. Грудзур О. М. Об'єкт злочинів у сфері службової діяльності / О. М. Грудзур // Підприємництво, господарство та право. – 2009. – № 12. – С. 121–125.

3. Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина

(розділ V Особливої частини КК України) : монографія / С. Я. Лихова. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 573 с.

4. Таганцев Н. С. Курс уголовного права. Русское уголовное право / Н. С. Таганцев. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://torrents.ru/forum/viewtopic.php?t=160967>.

5. Фесенко Є. В. Цінності як об'єкт злочину / Є. В. Фесенко // Право України. – 1999. – № 6. – С. 75–78.

ПРАВА ЄВРЕЙСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У СФЕРІ МІГРАЦІЇ (ДР. ПОЛ. XIX – ПОЧ. XX СТ.)

Ад'юнкт Харківського Національного університету внутрішніх справ **Стащак А.Ю.**

Регулюванню правового становища єврейської нації в Російській імперії приділялася значна увага з боку влади та громадськості, про що свідчить величезна кількість нормативно-правових актів (переважно заборонного, обмежувального характеру [1, с. 3]), та художньо-публіцистичних видань, присвячених даній тематиці [2, 3, 4, 5]. А. Градовський, у своїй праці «Основи російського державного права» розмірковував над особливим положенням єврейського народу, вважаючи такий стан речей наслідком двох поглядів – релігійного (про нібито природну непримиримість єврейської віри із християнською) та економічного (міф про фінансове «паразиткування» єврейської нації). Він зазначав, що обмеження для євреїв існували в законодавствах усіх країн західної Європи і лише останнім часом почали викорінюватися (автор веде мову про др. пол. XIX ст.). В Росії ж зазначене питання мало складну історію та стояло гостріше, ніж у будь-якій з країн Європи через значну кількість проживаючих тут євреїв [6, с. 407-409].

Проживання для згаданої категорії населення дозволялося лише у визначених 15 губерніях – так званій смузі осілості.

Виключення із правила про дозвіл євреям мати осілість лише в певних губерніях допускалося законодавством у вигляді особливої переваги для деяких категорій євреїв, враховуючи отриману ними освіту або приналежність до купецтва першої гільдії, проходження військової та цивільної служби чи заняття певним ремеслом. Такі особи при перебуванні за межею смуги осілості могли проживати разом із родиною. Виключення робилося також для єврейок, які вийшли заміж за християн, оскільки жінка завжди слідувала положенню свого чоловіка [1, с. 85-141].

Окремо регулювалося проживання і перебування євреїв у м. Києві. Положення про паспорти і втікачів містило норму, за якою постійне проживання у м. Києві дозволялося євреям-купцям першої гільдії, які не отримували судових вироків, не були замішані у справи про контрабанду, а також не перебували під наглядом поліції. Такі євреї-купці отримували право на проживання в інших місцевостях Російської імперії у разі перебування у купецтві першої гільдії на протязі п'яти років. Таким чином, м. Київ прирівнювався до смуги осілості для євреїв-купців першої гільдії. Слід зазначити, що й усі інші категорії євреїв, які мали право проживання повсюдно в імперії, також користувалися цим правом і в Києві. Що стосується тимчасового перебування у столиці сучасної української держави, то за загальним правилом, визначеним ст. 157 Положення про паспорти і втікачів, поза межею постійного проживання євреїв їм дозволялося лише тимчасове перебування в трьох випадках: 1) для прийняття спадку; 2) для відшукування законних прав власності в місцях судових і урядових; 3) для торгових справ. В усіх цих випадках поліція могла дозволяти перебування євреям не більше шести тижнів, а подальше перебування строком не більше двох місяців залежало від дозволу губернського правління. Ст. 158 Положення розширила перелік прав євреїв на приїзд і перебування у м. Києві, надавши їм можливість тимчасового перебування у наступних випадках: 1) при перебуванні на службі; 2) для торгівлі на ярмарках; 3) для привозу і продажу життєвих припасів і інших предметів вільної торгівлі на особливих базарах і пристанях; 4) для перевезення пасажирів і багажу; 5) для купівлі різних матеріалів; 6) для доставки робіт власної майстерності та отримання за них

винагороди; 7) для лікування мінеральними водами і в клініках; 8) для виховання в навчальних закладах; 9) для навчання ремеслам, а також фабричному і заводському виробництву. Разом з євреями, які приїжджали до Києва для лікування, для виховання в освітніх закладах і навчання ремеслам та фабричному і заводському виробництву, дозволялося приїжджати туди і мати там тимчасове перебування родинам цих осіб. У визначенні сенату від 7 лютого 1896 року № 1205 вказувалося, що євреям надане право без особливого дозволу генерал-губернатора приїжджати в Київ і тимчасово там перебувати для цілей, передбачених ст. 158 Положення про паспорти і втікачів. А нагляд за тим, щоб євреї не зловживали цим правом і не перевищували строків, вказаних у тій же статті, покладался на поліцію. В усіх інших випадках приїзд до Києва і тимчасове там перебування тих євреїв, яким не надане право постійного у цьому місті проживання, допускався тільки з дозволу генерал-губернатора. Прописка паспортів і тимчасових білетів євреїв, які приїздили до Києва, покладалася на поліцію. Відповідно до роз'яснення сенату від 29 жовтня 1901 року євреї, які прибували в Київ на строк менше доби, не зобов'язані були мати окрім видів на проживання окремі документи, які б підтверджували їх право на тимчасове перебування у Києві. У разі ж коли єврею, який не мав права на постійне проживання в Києві, потрібно було залишитися там на строк більше доби, поліція видавала йому особливий білет із зазначенням часу, на який йому дозволялося залишитися для виконання своїх справ. У разі відстрочки поліція робила надпис на білеті. При виїзді єврея білет повертався назад у поліцію. Правила про тимчасові білети не розповсюджувалися на осіб, визначених ст. 158 Положення про паспорти і втікачів.

Строки перебування у Києві євреїв, яким не було дозволено там постійне проживання, обмежувалися: 1) для осіб, які перебували на службі – часом її закінчення; 2) для осіб, які приїжджали на ярмарки – строком їх проведення; 3) для осіб, які прибували для торгівлі припасами і іншими предметами вільної торгівлі – торговими днями; 4) для перевізників, для купівлі матеріалів та для розрахунку за роботи власної майстерності – двома тижнями; 5) для проходження лікування – курсом лікування; 6) для осіб, які виховувалися в освітніх закладах –

закінченням курсу навчання; 7) для навчання та вдосконалення у ремеслах, фабричному і заводському виробництві – строками, визначеними у їх контрактах із майстрами, фабриками, заводами та міською управою. Для осіб, які приїжджали за іншими справами, встановлювався термін перебування шість тижнів з можливістю відстрочки до шести місяців із дозволу генерал-губернатора [7, с. 6; 1, с. 241-252].

Положення про види на проживання, затверджене 3 червня 1894 року [8] залишило в силі особливі узаконення, що стосувалися постійного чи тимчасового перебування у смузі осілості і за її межами. В даному Положенні зазначалося, що у видах на проживання євреїв як грамотних, так і неграмотних, обов'язково повинні були зазначатися їх прикмети. Такі види видавалися євреям у смузі осілості з надписом про те, що ці види діють лише у межах смуги осілості та тих місцях, де їх власникам дозволялося тимчасове чи постійне перебування. Євреї, які користувалися правом тимчасового перебування за межею осілості, після приїзду до місцевостей поза смугою осілості, а також при будь-якій зміні місця проживання у цих місцевостях, зобов'язані були пред'являти поліції крім виду на проживання також документи, які засвідчували їх право на перебування у даній місцевості. Місцева поліція, пересвідчившись у законності виду, документів і інших умов перебування поза смугою осілості, видавала єврею особливий білет на проживання [9, с. 75], який завірявся печаткою та підшивався до виду на проживання. У разі викриття поліцією євреїв без належних видів на проживання або навіть із видом, але у місцевостях, перебування в яких їм заборонено, євреї висилалися поліцією у місцях їх постійного проживання і притягувалися там до відповідальності відповідно до ст. 61 або 65 Положення про покарання, яке накладається мировими судьями [8, с. 21, 52; 10, с. 253-256, 735]. Вище вказані правила щодо видів на проживання і висилки євреїв не розповсюджувалися на євреїв, які по закону користувалися правом повсюдного проживання в імперії. Правлячим сенатом навіть було винесено визначення від 16 лютого 1900 року і вказівка 19 липня 1901 року, в яких йшлося про те, що поліція не мала права робити надписи на паспортах про проживання євреїв поза смугою осілості, у разі якщо право повсюдного

проживання і так надане їм законом. Однак, поліцейська влада місцевостей, які не входили в смугу осілости, була зобов'язана при будь-якому випадку пред'явлення видів на проживання таких євреїв пересвідчуватися в праві останніх проживати в тій місцевості, куди вони прибули [1, с. 282-290].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Мыш М.И. Руководство к руским законам о евреях / М.И. Мыш. – СПб: типо-лит. М.П. Фроловой, 1904. – VI, 552 с.
2. Толстой И.И. Антисемитизм в России и другие статьи по еврейскому вопросу/ И.И. Толстой. – Петроград, 1917. – IX, 96 с.
3. Житецкий И.А. Евреи в Южной России: формы труда у евреев Южной России: (ист-этногр. заметки) / И.А. Житецкий. – Киев : типо-лит. Имп. ун-та Св. Владимира, 1901. – 45 с.
4. Еврейство: неизданная речь д-ра Теодора Герцля / б.а. – СПб : типо-лит. «Грамотность», 1907. – IV, 26 с.
5. Заявление раввинов России/ б.а. – СПб : тип. Лурье и Ко, 1911. – 36 с.
6. Градовский А. Начала русского государственного права. Т. 2 / А. Градовский. – СПб. : тип. Стасюлевича, 1876. – 436 с.
7. ДАХО ф. 52 оп. 2 спр. 4 на 469 арк. б.н.
8. ДАХО ф. 52 оп. 1 спр. 4 на 469 арк. б.н.
9. П.С.З.Р.И. собрание третье т. XIV № 10709.
10. ДАХО ф. 52 оп. 1 спр. 246 на 826 арк. «О высылке из города Харькова евреев»

НЕЗАКОННА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ

Курсант 3-го курсу **Стегура М.М.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М.М.**

Міграція, як процес переселення народів існувала завжди, з початку виникнення людства. Проте явище, коли миттєво змінюють своє постійне місце проживання одночасно мільйони людей, виникло у XX ст. з початком світових воєн, поглибленням нерівномірності рівня життя населення в різних країнах світу.

Україна вперше за свою історію перетворилася на державу, яка виявилася привабливою для іммігрантів. Але на відміну від економічно розвинених держав, які приваблюють іммігрантів своїм багатством, Україна завдячує їх увазі лише геополітичним положенням - у центрі Європи.

Держава намагається регулювати правовідносини, які виникають при незаконній міграції іноземців або осіб без громадянства через територію України та протидії їй з боку державних органів, які застосовують правові інструменти відповідно до діючого чинного законодавства України, яке регулює дані відносини.

Основні напрями протидії нелегальній міграції України є:

- Створення єдиної міграційної служби.
- Виявлення і перекриття основних каналів міграції шляхом удосконалення візової політики і якості прикордонного контролю.
- Виявлення на території України і викриття злочинних угруповань, що займаються організацією переправлення нелегальних мігрантів, виготовленням і забезпеченням їх підробленими документами.
- Налагодження діючого механізму видворення іноземців за межі України.
- Створення пунктів зібрання іноземців, які незаконно перебувають в Україні.

Ми вважаємо за необхідним запропонувати наступні функцій служби, які повинні вирішувати завдання у сфері незаконної міграції:

- відстеження з використанням спільного банку даних, іммігрантів, які прибувають у РФ та Білорусь із метою подальшого транзиту через Україну на Захід, встановлення їх даних;

- проведення в дипломатичних і консульських представництвах України за кордоном разом із працівниками МЗС співбесід із бажаними в'їхати в Україну при видачі віз;

- реєстрація іноземців та осіб без громадянства, котрі в'їжджають в Україну, в пунктах пропуску на кордоні;

- створення та функціонування автоматизованої системи обліку іноземців та осіб без громадянства, котрі в'їжджають, їх дактилокарток, підстав для їх в'їзду в Україну, встановленого терміну перебування та їх фактичного виїзду з України;

- прийом заяв від біженців та шукачів притулку й подальший їхній розгляд;

- облаштування й утримування пунктів тимчасового розміщення біженців та шукачів притулку;

- застосування заходів адміністративного впливу як до незаконних мігрантів, так і до громадян України, які сприяють у вчиненні ними правопорушень;

- виявлення та притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб підприємств і установ, "несумлінних перевізників", що ввозять іммігрантів на територію України за відсутності належним чином оформлених документів або з підробленими документами;

- виявлення та розшук на території України незаконних іммігрантів та їх затримання;

- участь у ліцензуванні (видачі дозволу на заняття певним видом діяльності) підприємств із надання послугу сфері туризму, працевлаштування за кордоном, навчання;

- виявлення та притягнення до відповідальності фізичних осіб та посадових осіб підприємств, що використовують працю незаконних іммігрантів.

ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ

Курсант 4-го курсу **Сторожук І.Я.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М.М.**

Статевими злочинами називають передбачені кримінальним законом сексуальні посягання на статеву волю, статеву недоторканість, умови нормального розвитку неповнолітніх та на нормальний уклад у галузі статевого відносин.

Характерна особливість статевих злочинів полягає в тому, що вони мають сексуальні мотиви, спрямовані на збудження чи задоволення статевого інстинкту. Сексуальні дії, які утворюють об'єктивну сторону цих злочинів, завжди спрямовані на конкретного потерпілого. Всі вони навмисні, бо вчинюються з певною метою - порушити чи задовольнити статеву потребу. Найпоширенішим серед статевих злочинів є зґвалтування.

Зґвалтуванням у кримінальному праві називають статевий акт, вчинений проти волі потерпілої особи із застосуванням фізичного насильства, погрози або з використанням її безпорадного стану.

Зґвалтування порушує статеву волю потерпілої особи, яка є видовим об'єктом цього злочину. Кримінальний закон охороняє статеву волю жінки і статеву волю чоловіка. Потерпілою від зґвалтування може бути особа жіночої і чоловічої статі.

Статевий акт визнається зґвалтуванням, якщо опір жінки статевому акту був дійсним, а не удаваним, коли жінка нібито суперечить, а насправді не заперечує проти статевого акту.

Статевий акт визнається зґвалтуванням, якщо він був вчинений з використанням безпорадного стану потерпілої особи, коли вона за своїм фізичним чи психічним станом не могла розуміти вчинюваних з нею дій, або чинити опір винному,

який міг усвідомлювати, що потерпіла перебуває саме в такому стані. Такий стан може виникнути через хвороби, похилий вік, фізичні недоліки, малолітство, патологічне сп'яніння і т. ін.

Фізіологічне сп'яніння, алкогольне чи наркотичне теж може бути визнано безпорадним станом, але таке буває лише тоді, коли потерпіла була такою і настільки п'яною, що не могла усвідомлювати дійсності, розуміти того, що з нею робиться, і не могла через це чинити опір насильству.

Для відповідальності за зґвалтування не має значення, через які причини виник безпорадний стан потерпілої - чи його створив винний, чи він виник незалежно від нього, його дій.

Для визначення, чи була потерпіла особа у безпорадному стані внаслідок застосування лікарських препаратів, наркотичних засобів, отруйних, токсичних чи інших сильнодіючих речовин, призначається відповідна експертиза.

Попередження злочинів значною мірою залежить від встановлення перешкод антигромадським впливам на формування особистості. Тому в попереджувальній діяльності важливе значення мають норми адміністративного та інших галузей права, які повинні забезпечити в подальшому правомірну поведінку особистості. Попереджувальна роль норм адміністративного права полягає в тому, що вони виконують ці функції в боротьбі зі злочинністю на спеціально-кримінологічному рівні - для попередження конкретних видів злочинів - і на індивідуально-кримінологічному рівні, для профілактичних дій щодо конкретних осіб, які за певних умов можуть скоїти злочини.

Не лише закони регулюють попереджувальну діяльність. Питання конкретної її організації і компетенція осіб, що безпосередньо цим займаються, визначається відомчими наказами, що мають обов'язковий характер тільки для співробітників даної установи.

Правова профілактика є тим напрямком попереджувальної соціальної діяльності, яка покликана не допустити порушення соціального механізму правової регуляції, усунути чинники, які породжують правопорушення. Попередження правопорушень і є основною метою правової політики.

НАЦІОНАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ШЛЯХИ ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ

Здобувач кафедри економічної безпеки **Стрельцова Н.М.**

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент

Матвійчук В.В.

Сьогодні в національному публічному (державному) праві України вже є значний масив нормативно-правових актів, що прямо чи опосередковано регулюють інформаційні відносини в суспільстві (близько 260 законів України, 290 постанов Верховної Ради (нормативного змісту), 370 указів та 87 розпоряджень Президента України, 1160 постанов та 210 розпоряджень Кабінету Міністрів України, понад 1000 нормативних актів міністерств та відомств тощо.

Проте, як зазначають Р.Н. Ніжник та Г.І. Леліков, чинне інформаційне законодавство України не відповідає сучасному рівню розвитку інформаційних відносин та не в змозі адекватно вирішувати проблеми, що виникають. Більшість чинних законів, спрямованих на регулювання інформаційних відносин, були прийняті до набуття чинності Конституції, навіть зі значними змінами і доповненнями непридатні для задоволенні потреб сьогодення. Здебільшого вони або наводять терміни (причому не чітко визначені, про що вже зазначалося в підрозділі 1.1), або декларують певні положення без вказівок на шляхи їх реалізації, або мають місце “посилання на посилання”, або посилання на такі норми окремих законів, які до сфери інформаційних відносин неможливо застосувати без урахування специфіки предмета правового регулювання.

Інформаційне суспільство, до якого неухильно йде Україна, потребує адекватного інформаційного законодавства: реформування публічно-правового порядку та врегулювання суспільних інформаційних відносин на державному рівні, юридичного визначення найбільш важливих правових норм поведінки їх учасників, створення правового механізму захисту законних прав та виконання обов'язків. Основним завданням реформи інформаційного законодавства повинно бути не механічне зведення до купи чинних нормативно-правових актів, а гармонізація норм через узгоджені методи провідних галузей

конституційного, адміністративного, цивільного, трудового та кримінального права. З метою проведення зазначеної реформи в Україні розроблена Концепція реформування законодавства України у сфері суспільних інформаційних відносин. Стосовно інформаційних ресурсів цією Концепцією закріплено, що забезпечення правового режиму формування і використання національних інформаційних ресурсів, збору, обробки, систематизації, накопичення, зберігання, пошуку, поширення та надання споживачам інформації, знань державою повинно визначатися на рівні державної доктрини. Проте Концепцією не визначено обов'язковий склад компонентів правового режиму інформаційних ресурсів.

Стосовно інших видів інформації, доступ до яких обмежений (наприклад, службова інформація, що стосується діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, інстанцій, організацій), то її слід віднести до категорії конфіденційної за умови відсутності ознак, які дозволяють кваліфікувати її як державну таємницю. Питання законодавчого регулювання обмежень доступу до інформації мають важливе практичне значення. З урахуванням цього, Л.В. Кузенко вважає доцільним чітко закріпити на законодавчому рівні поняття і види інших таємниць, які охороняються законом, шляхом прийняття Закону України "Про державні та інші таємниці, що охороняються законом. Текст цього закону поряд із досить чітко сформульованими і практично апробованими законодавчими положеннями, які стосуються державної таємниці, повинен містити чітке визначення інших таємниць, які охороняються законом, а також перелік відомостей, що стосуються останніх. Відповідні розділи закону зобов'язані регулювати порядок доступу до інформації, що відноситься до категорії тієї або іншої таємниці, яка охороняється законом, питання охорони цих таємниць, контролю за дотриманням законодавства про них і відповідальність за порушення зазначеного законодавства.

Як вважає Л.В. Кузенко і ми поділяємо її думку, поняття інформації для службового користування може бути віднесене лише до діяльності державних структур. Що ж стосується діяльності громадських організацій, господарчих товариств

тощо, то варто говорити про конфіденційну інформацію ділового, виробничого, банківського й іншого характеру.

Нагадаємо, що ст.30 Закону “Про інформацію” визначає, що конфіденційна інформація – це інформація, яка знаходиться у володінні, користуванні або розпорядженні окремих фізичних або юридичних осіб і поширюється за їх бажанням, відповідно до передбачених ними умов. Вважаємо, що з урахуванням певних особливостей, наведених вище, інформація для службового користування не повною мірою відповідає наведеному визначенню. З огляду на це уявляється правильним доповнити подане законодавцем визначення конфіденційної інформації, поняттям інформації для службового користування, яка, на думку Л.В. Кузенко, становить собою несекретні відомості, що стосуються діяльності державних органів, підприємств, установ, організацій, обмеження в яких обумовлюються службовою необхідністю і встановлюються державою.

Отже, із зазначеного випливає, що в українському законодавстві ще залишається багато проблем щодо інформаційних ресурсів, які торкаються різних галузей права (адміністративного, інформаційного, цивільного тощо). Як варіант вирішення проблеми слід в одному законі (наприклад, Законі України “Про інформацію”) визначити та законодавчо закріпити такий інститут, як правовий режим інформаційних ресурсів, що стане дієвим кроком на шляху правового регулювання формування та використання інформаційних ресурсів у державі.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН ПРО СТАТУС СУДДІВ В УКРАЇНІ

Слухач магістратури НАВС **Тарасюк А.Г.**

В тезах розглядається спосіб законодавчого реформування судової системи України, її удосконалення, демократизації та приведення судоустрою, судочинства та статусу суддів до міжнародних стандартів.

Шлях до європейської інтеграції України вимагає внесення відповідних змін до структури та функцій державних органів. На цьому шляху досить важливим є реформування судової системи України, як сучасного незалежного та неупередженого органу демократичної держави. Слід зазначити, що однією з вимог Євросоюзу для підписання угоди про асоціацію є прийняття законопроекту "[Про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежності суддів](#)".

Питання, що стосуються організації діяльності судової влади в Україні досліджується вченими в різних галузях права. Узагальнення сучасних наукових досліджень, щодо змісту судового захисту та адміністративно-правового регулювання його реалізації, дає змогу систематизувати та виокремити чотири групи досліджень, що стосуються недоліків судової системи України [4]:

- правове регулювання реалізації права на судовий захист;
- формування системи судів та організації їхньої діяльності;
- питань кадрового забезпечення діяльності судів;
- вдосконалення дисциплінарної юрисдикції стосовно суддів.

Головною метою законопроекту "[Про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантій незалежності суддів](#)" є вдосконалення положень Конституції України та посилення існуючих гарантій незалежності суддів, що дасть змогу змінити існуючу процедуру призначення та звільнення суддів і зменшити роль політичних органів у цьому процесі. Посилення гарантій незалежності суддів є ключовим питанням конституційної реформи правосуддя. Їх існування необхідно забезпечити, як при призначенні та звільненні судді з посади, так і у ході здійснення ним своєї діяльності.

З огляду на це законопроектом передбачається внести зміни до ряду статей Конституції України, необхідність прийняття яких додатково ґрунтується на таких підходах: пропонується, щоб утворення, реорганізація та ліквідація судів, а також визначення їх мережі здійснювалося законами, а не указами Президента України, змінити повноваження Верховного Суду України, наділивши його правом

забезпечувати однакове застосування норм законодавства України всіма судами загальної юрисдикції. Пропонується скасувати п'ятирічний строк призначення на посаду судді вперше, законопроектом передбачається, що призначення на посаду судді здійснюватиметься Президентом України безстроково. При цьому Глава держави призначатиме особу на посаду судді лише на підставі та згідно з поданням Вищої ради юстиції, тобто роль Президента України носитиме фактично церемоніальний характер і залежатиме від змісту волевиявлення Вищої ради юстиції. Також пропонується вилучити положення про строк повноважень Генерального прокурора України. Важливе значення відіграє пропозиція розділити підстави для звільнення судді від підстав припинення повноважень на посаді судді. Останні носять об'єктивний характер (вік, смерть) і не потребують прийняття окремого рішення органу, який призначив суддю на посаду. Законопроектом пропонується також змінити вимоги до осіб, які можуть претендувати на посаду судді, збільшити граничний вік перебування на посаді судді, а також встановити, що добір кандидатів на посаду судді здійснюється на конкурсній основі[3].

Прийняття запропонованих змін сприятиме посиленню незалежності суддів, зміцненню ролі суддів у вирішенні питань, пов'язаних з їх діяльністю, зменшенню втручання у судову систему інших гілок влади, а також дозволить закласти основу для подальшого удосконалення нормативно-правового регулювання питань судоустрою, судочинства і статусу суддів відповідно до міжнародних стандартів.

Слід зазначити, що не залежно від того, як складуться обставини в Україні на шляху до Європейського Союзу, підписанням угоди про асоціацію, чи ні, вдосконалення системи законодавства є необхідною умовою для ефективного функціонування державної влади, економіки та подолання корупційних проявів.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Закон України: Про судоустрій і статус суддів від 07.07.2010 р. № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41–42, № 43, № 44–45. – Ст. 529.
3. Постанова Верховної Ради України: Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо посилення гарантії незалежності суддів від 10.10.2013р. № 636-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon3.rada.gov.ua/>
4. Бринцев В. Д. Стандарти правової держави: втілення у національну модель організаційного забезпечення судової влади / В. Д. Бринцев. – Х.: Право, 2010. – 464 с.

СУБ'ЄКТИ ОПЕРАТИВНОГО ПОШУКУ ОЗНАК ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ (ВІДМИВАННЯМ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

Здобувач кафедри оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ **Тесленко В.І.**

Суб'єкти оперативного пошуку ознак злочинів – це уповноваженні особи, які наділені повноваженнями здійснювати оперативно-розшукову діяльність з метою виявлення кримінальних правопорушень, в тому числі легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом.

До суб'єктів оперативного пошуку ознак легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, можна віднести співробітників оперативних підрозділів, які здійснюють пошук відповідно до їх обов'язків та ті, які виявляють ознаки злочинів під час пошуку інших видів злочинів та здійснюють допоміжну функцію з виявлення кримінальних правопорушень.

Першу групу суб'єктів пошуку ознак злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом складають:

- підрозділи податкової міліції, зокрема підрозділи організації оперативно-розшукової діяльності й організації

боротьби із розкраданням бюджетних коштів та їх легалізацією Міністерства доходів і зборів України;

- підрозділи Державної служби боротьби з економічною злочинністю, спецпідрозділи по боротьбі з організованою злочинністю Міністерства внутрішніх справ України;

- підрозділи контр розвідувального захисту інтересів держави в сфері економічної безпеки Служби безпеки України. Дані підрозділи з метою оперативного пошуку ознак злочинів, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, мають право: вживати заходів щодо виявлення і розслідування злочинів, пов'язаних з відмиванням, легалізацією, розкраданням коштів та іншими незаконними фінансовими операціями [1]; вживати оперативно-розшукових заходів з попередження, припинення та викриття злочинів у сфері легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом [2]; порушувати в установленому законом порядку питання про проведення перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та осіб, які займаються підприємницькою діяльністю або іншими видами господарської діяльності індивідуально, та брати участь в їх проведенні; опитувати осіб за їх згодою, використовувати їх добровільну допомогу; виконувати спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; здійснювати аудіо-, відеоконтроль особи, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж; здійснювати спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтроль місця; отримувати від юридичних чи фізичних осіб безкоштовно або за винагороду інформацію про злочини, що готуються або вчинені, та про загрозу безпеці суспільства і держави [3].

Другу групу суб'єктів оперативного пошуку складають: підрозділи оперативного супроводження адміністрування ПДВ, протидії несплаті податків суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, протидії незаконному обігу підакцизних товарів, організації викриття економічних злочинів, протидії податковим злочинам із використанням новітніх технологій Міністерства доходів і зборів України; підрозділи боротьби з корупцією та організованою злочинністю; оперативно-технічних заходів;

оперативного документування Служби безпеки України; підрозділи боротьби з незаконним обігом наркотиків, боротьби з торгівлею людьми, боротьби з кіберзлочинністю, оперативно-технічних заходів, оперативної служби Міністерства внутрішніх справ України.

Література

1. Податковий кодекс України від 2 груд. 2010 р. // Офіц. Вісник України. — 2010. — № 92. — Т. 1. — С. 9. — Ст. 3248. — 10 груд.

2. Про організацію діяльності підрозділів державної служби боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України № 769 від 03 верес. 2012 року.

3. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон Українців від 18 лютого 1992 року // ВВРУ. — 1992. — № 22. — Ст. 303.

ЧЕРЕПНО-МОЗКОВА ТРАВМА В ОСІБ МОЛОДОГО І СЕРЕДНЬОГО ВІКУ

Юрист **Тибінка О.М.**

Науковий керівник: доктор біологічних наук, професор начальник кафедри криміналістики **ЛьДУВС Сибірні Р.І.**

Постановка проблеми. В осіб молодого і середнього віку черепно-мозкова травма (ЧМТ) як причина смерті посідає перше місце, випереджаючи пухлинні та судинні захворювання. Частота гострої ЧМТ в різних регіонах України коливається від 2,3 до 6,0 %, становлячи в середньому 4 - 4,2%, тобто близько 200 тис. осіб на рік. Питома вага черепно-мозкової травми серед інших захворювань досить висока. За останні десятиріччя збільшилась кількість важких форм ЧМТ, при яких летальність сягає 50-70 %.

Стан дослідження. Окремими питаннями, пов'язаними з дослідженням ЧМТ присвячені роботи ряду науковців, зокрема В.В.Игнатенко, М.Т.Чернухина, Л.В.Петрова, В.Г.Ринденко, М.І. Завелі, О.Л.Чернова, В.А. Клевно, Р.В. Кононова,

О.Ю. Чиркова, С.В. Курсова, Н.В. Лизогуба, С.Н. Скороплета, Мельников Ю.Л., Жаров В.В., И.М. Иргер, В.Л. Попов, В.В. Козлов.

Мета роботи : визначення поняття черепно-мозкова травма (ЧМТ), класифікація ЧМТ, характеристика відкритої ЧМТ та її ускладнень, причини летальності при черепно-мозкових травмах.

Виклад основних положень. Черепно-мозкова травма (ЧМТ) - це сукупність ушкоджень м'яких покривів голови, черепа, оболонок і тканин головного мозку. Основні причини – дорожньо-транспортні пригоди, падіння, виробничі, спортивні та побутові травми[13].

ЧМТ виникає внаслідок дії на голову потужного механічного чинника. Вона розпочинає складні реакції в тканині головного мозку. Це призводить до виникнення стану, який позначається терміном “ травматична хвороба мозку”, характеризується патологічними змінами нормальної структури і функцій центральної нервової системи (ЦНС) внаслідок перенесеної ЧМТ із характерним набором симптомів і ознак [10, 11]

Особливістю травм голови, які відрізняються від ушкодження інших частин тіла, є те, що ушкодження і крововиливи, які виникають у порожнині черепа, не завжди вичерпуються місцем прикладання сили, тобто ділянкою поверхні голови, з якою в момент удару контактує поверхня ушкоджуючого предмета [2].

Всі ЧМТ поділяються на дві великі групи.Закрита ЧМТ – відсутній прямий зв'язок між зовнішнім середовищем та субдуральним простором. Відкрита ЧМТ, при якій пошкоджується тверда мозкова оболонка [5].

До відкритої ЧМТ відносять переломи основи черепа, які супроводжуються кровотечею або ліквореєю, пневмоцефалією. Також сюди належать ушкодження, за яких поранення покривів черепа з ушкодженням апоневрозу(сухожилля, який з'єднує два м'язи – потиличний і лобовий), поєднані з ураженням головного мозку (струс, забиття, стиснення [8].

Є всі підстави вважати, що й ізольовані рани м'яких тканин з ушкодженням апоневрозу мають бути зараховані до відкритої ЧМТ, оскільки немає надійних об'єктивних критеріїв

легкої травми головного мозку; за наявності рани, що проникає до кістки, завжди є загроза виникнення внутрішньочерепних ускладнень.[9]

Відкрита ЧМТ створює загрозу інфікування і розвитку таких внутрішньочерепних ускладнень як менінгіти, менінгоенцефаліт (запальні процеси в оболонці і речовинах мозку) і абсцес мозку (вогнищеве скупчення гною в мозковій речовині, відокремлене капсулою чи її елементами) [1].

Структура причин смерті постраждалих в перші доби посттравматичного періоду відрізняється різноманіттям. Причиною летальності вважають перелом черепа при ушкодженні структур головного мозку, спричиненого самим переломом а також, як вже згадувалось вище ліквореєю (від. лат. liquor-рідина, і грец. rhoia- витікання), тобто витіканням спинномозкової рідини назовні з носових і вушних проходів при травмах черепа, пораненнях хребта, та пневмоцефалію як потенційно небезпечні щодо виникнення запальних ускладнень [3,7].

У рівних частинах зустрічались гемаспірація, масивні ушкодження головного мозку з явищами набряку і стовбурові крововиливи. Джерелом гемаспірації , яка призвела до смерті, стала кровотеча внаслідок пошкоджень костей лицевого скелету[6].

Максимум летальних випадків спостерігається протягом двох-трьох діб посттравматичного періоду, де причиною смерті є дислокаційні розлади, обумовлені в першу чергу стискуванням мозку субдуральною гематомою [12].

До інших видів ускладнень при ЧМТ можемо віднести пневмонію, яка розвивається на третю добу після травми у постраждалих з пригніченням свідомості до коми 2-3 ступеня, що в сукупності дозволяє стверджувати про прямий причинний зв'язок між даним ускладненням і черепно-мозковою травмою.[4]

Таким чином, черепно-мозкова травма в осіб молодого і середнього віку як причина смерті посідає перше місце, випереджаючи пухлинні та судинні захворювання. Всі ЧМТ поділяються на дві великі групи: закриті і відкриті.

До відкритої ЧМТ відносять переломи основи черепа, які супроводжуються кровотечею або ліквореєю, пневмоцефалією.

Відкрита ЧМТ створює загрозу інфікування і розвиток таких внутрішньочерепних ускладнень, як менінгіт, менінгоенцефаліт і абсцес мозку.

Причиною летальності вважають перелом черепа при ушкодженні структур головного мозку, гемаспірацію, дислокаційні розлади, обумовлені в першу чергу здавленням мозку субдуральною гематомою, а також пневмонію.

Список використаної літератури:

1. Арешев П. А. Кровоизлияние в мозг и его оболочки (Судебно – медицинское распознавание и оценка) Кишинев, Партиздат, 1964 С. 205-206
2. Громов Н. П. Курс лекций по судебной медицине. 1970 . М., Медицина – С. 103–108
3. Иргер И. М. Нерохирургия . М.: Медицина, 1982 – С. 189-191
4. Игнатенко В.В., Чернухин М.Т., Петров В.Л Структура непосредственных причин смерти при черепно-мозговой травме в различные строки посттравматического периода .Вестник Самарской гуманитарной академии. Серия «Право». 2008 № 1
5. Мельников Ю. Л., Ушаков В. В. Клинические основы судебно–медицинской экспертизы при сотресениях мозга. М.: Медицина, 1964
6. Педаченко Є. Г., Бурчинський В. Г. Перелом кісток черепа: показник небезпечного для життя ушкодження чи предиктор внутрішньочерепних ушкоджень. Укр. Нейрохірург. журн.- 2013. - №4 – С.60-65
7. Попов В. Л. Черепно – мозговая травма : судебно-медицинские аспекты. Л. : Медицина, 1988 - 82 с.
8. Попов В. Л. Черепно – мозговая травма : судебно-медицинские аспекты. Л. : Медицина, 1988 - 90 с.
9. Породенко В. А. Проблеми диференціальної діагностики і судово-медичної оцінки різних форм ЧМТ / В.А.Породенко, І. В. Єршова // Судово-медична експертиза. - 2011.- Том 54, №5, С.8-10
- 10.Ринденко В. Д., Завеля М. І., Чернов Л. І. Черепно-мозкова травма . Дошпитальний етап. Кафедра медицини невідкладних станів та медицини катастроф

- 11.Ромоданов А. П. та ін. Нейрохірургія : Підручник.- К .:”Спалах” 1998.-С. 46-47
- 12.Сундуков Д .В., Голубев Л. М. , Алисиевич В Динамика морфологических изменений в дыхательной системе в раннем периоде ЧМТ // Судебно-медицинская экспертиза. - 2005, Том 48 ,№1, С.11-13
- 13.Нейрохірургія : Підручник / В. І. Цимбалюк, Б. М. Лузан, І.П.Дмитренко та ін.; за ред.. В.І.Цимбалюка.-Вінниця: Нова книга, 2011.- С.30-31

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ КОРУПЦІЇ

Курсант 407 навчальної групи **Ткачук І.Д.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Тихонова О.В.**

Корупція на теперішній час розвитку нашої держави є складним соціальним явищем, яке не тільки підриває демократичний устрій та невілює усі правові інститути, загрожує верховенству права, підриває соціальну справедливість, легітимність публічних інституцій, порушує права людини та громадянина, але й завдає шкоди національній безпеці України.

Необхідною умовою запобігання корупції є формування ефективної державної антикорупційної політики, що вимагає вироблення чіткої концепції та стратегії, базових принципів і звичайно ж законодавчих норм та визначення шляхів їхньої практичної реалізації.

Аналіз міжнародного досвіду боротьби з корупцією свідчить про те, що за сучасних умов вияви корупції стали тими чинниками, які створюють реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку будь-якої країни світу, негативно впливають на всі сфери суспільного життя, є особливо

небезпечними для суспільства. Корупція державних службовців позначається на життєвому рівні громадян. Норми міжнародного права, спрямовані на боротьбу з корупцією, досить ефективно розвиваються, однак ще не розроблено всі необхідні правові та організаційні механізми боротьби з корупцією на міжнародному рівні. Зокрема, правових підстав для судового переслідування компаній чи окремих осіб, які вчиняють хабарництво за межами національних кордонів, донедавна не було в жодній країні. США першими прийняли закон “Про корупційну діяльність за кордоном” (1977), крім цього, наполягали на ухваленні аналогічних законів й іншими державами.

В Україні створено систему антикорупційного законодавства, але вона потребує удосконалення з метою приведення її до міжнародних стандартів. Законодавча база з протидії корупції в Україні налічує сьогодні більше 100 законів України, указів, розпоряджень Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, галузевих нормативних документів. Дана система містить багато нормативно-правових актів як базових для усіх сфер соціального життя, так і тих, предметом яких є окрема галузь національної економіки чи певна сфера суспільних відносин. До останніх відносимо закони України “Про Вищу раду юстиції”, “Про банки і банківську діяльність” “Про Конституційний суд України”, “Про міліцію”, “Про Національний банк України”, “Про місцеві державні адміністрації” та ін. Крім законів України, існує низка підзаконних нормативно-правових актів. Проте, всі вони приймалися у різні часи, різними органами, у ряді випадків – без наукового обґрунтування, через що і виникали колізії, протиріччя та невідповідність один одному. На жаль, доводиться констатувати, що різноманітні заходи щодо подолання корупції, які плануються і здійснюються сьогодні в державі, дуже слабо пов’язуються із зусиллями щодо наведення порядку в економіці, а законодавчі акти, які регламентують економічні реформи, нерідко поспіхом прийняті,

недосконалі і, головне, не завжди передбачають відповідні механізми з нейтралізації зловживань.

Отже, організаційно-правові основи боротьби з корупцією в Україні ґрунтуються на великій кількості законів і нормативно-правових актів: у деяких випадках оцінка дієвості цих правових актів і взаємозв'язку між ними має певні труднощі, що почасти пояснюється їх великою кількістю.

Аналізуючи правові норми українського антикорупційного законодавства, хочеться зазначити, що неефективність їх втілення в правозастосовчу практику зумовлена невільно обраною ідеологією протидії такому антисоціальному явищу як корупція. Специфіка протидії корупційним злочинам потребує поряд із нормативно-правовим налагодженням складної взаємоузгодженої системи упереджувальних заходів, також вдосконалити і розширити систему кримінально-правових санкцій. З метою запобігання можливим корупційним ризикам у нормативно-правових актах необхідно терміново вирішити питання про проведення антикорупційної експертизи всіх законопроектів на предмет прогнозування можливих корупційних ризиків у практиці їх застосування. Зважаючи на те, що протидія корупційним злочинам є основним чинником щодо наведення в державі ладу, потрібно докорінно переглянути настанови і підходи до цієї протидії, вжити рішучих заходів стосовно самих корупціонерів. А для цього слід внести відповідні поправки до вітчизняного законодавства.

ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИНАРКОТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Курсант 202 навчальної групи **Ткачук О.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративного права і процесу, кандидат юридичних наук **Волох О.К.**

Антинаркотична політика держави є системою стратегічних пріоритетів і заходів впливу, спрямованих на захист інтересів людини, суспільства й держави від загрози наркотизації населення та поширення наркозлочинності. Ця політика відображена в законах і програмних документах, утілена в діяльності суб'єктів її реалізації. Різні аспекти формування та реалізації засадничих положень антинаркотичної політики держави досліджували такі науковці: Ю. В. Баулін, В.І. Борисов, С.А. Бандурка, А.А. Бова, В.В. Васи-левич, О.М. Вієвський, О.М. Джужа, В.І. Женунтій, А.П. Закалюк, О.Г. Кулик, О.М. Литвинов, А.А. Музика, С.В. Нікітенко, К.Ю. Писаренко, Е.В. Расюк, Л.В. Раєцька, І.П. Рущенко, М.П. Селіванов, Я.В. Ступник, В.А. Тимошенко, П.Л. Фріс, М.С. Хруппа та ін. Зазначені вчені зробили вагомий внесок у розроблення порушеної проблеми. Завдання цієї статті – переосмислення здобутків і прорахунків антинаркотичної політики держави за період розбудови незалежної України, створення цілісного бачення розвитку її доктрини, стратегії, системи заходів впливу в умовах динамічних змін наркоситуації та виникнення новітніх внутрішніх і зовнішніх наркозагроз.

Зупинити інтенсивну наркотизацію суспільства запропоновано шляхом зменшення незаконного попиту на психоактивні речовини. Цей стратегічний напрям передбачає широкий комплекс заходів загальносоціального порядку, спрямованих, з одного боку, на створення умов і забезпечення гарантій повноцінної соціалізації низькостатусної молоді, а з іншого – спрямованих на послаблення впливу кризових явищ і процесів у молодіжному середовищі, що призводять до

наркоспоживання та наркозалежності. На індивідуальному рівні передбачено розгортання системи медико-психологічної профілактики серед молоді, що становить групу ризику адиктивної поведінки, з метою утримання від уживання психоактивних речовин і недопущення розвитку хворобливого узалежнення від них.

Для обмеження контингенту осіб, хворих на наркоманію, стратегія проголошує новий підхід, що ґрунтується на пріоритеті лікування над кримінальним переслідуванням. Лікування наркохворих – досить непроста справа, оскільки наркозалежні потребують здебільшого кваліфікованої наркологічної, венерологічної, психіатричної, психологічної допомоги, проходження курсу післялікувальної реабілітації, соціального супроводу задля уникнення рецидиву. Нині перелічені послуги надають різнопрофільні та різнопідпорядковані заклади Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки, України, Державної пенітенціарної служби України, неурядові організації, волонтерські рухи тощо.

Ураховуючи прогресивний міжнародний досвід, доцільно запровадити модель єдиного лікувального закладу, у якому наркохворі отримували б комплекс необхідних послуг, пов'язаних з наданням наркологічної, психіатричної, психологічної, соціально-реабілітаційної допомоги. Саме на засадах інтегрованого підходу до лікування та реабілітації наркохворих держава виявить справжню турботу про своїх громадян, сприятиме поверненню їх до повноцінного життя та зменшить соціальну шкоду від поширення наркоманії в суспільстві.

Політика протидії наркозлочинності ґрунтується на стратегії зменшення незаконної пропозиції психоактивних речовин на внутрішньому ринку України. Ініційовані заходи запобіжного впливу мають двовекторну спрямованість: з одного боку, це вдосконалення системи та механізму контролю за легальним обігом наркотичних засобів і психотропних речовин,

з метою недопущення їх витоку на кримінальний наркоринок, а з другого – превентивна діяльність, спрямована проти їх контрабандного ввезення, незаконного виробництва, транспортування та поширення територією України. На наш погляд, назріла потреба в розробленні, організації та запровадженні технології протидії наркобізнесу, що включала б цілеспрямований превентивний вплив на весь технологічний цикл незаконного виробництва, транспортування, зберігання, розподілу й розповсюдження наркотиків на території держави. Останнє неможливе без упровадження системи заходів, спрямованих на викриття та знищення розгалуженої злочинної організації, створеної за зразком наркомафії, що заправляє наркобізнесом і поки що є недосяжною для правоохоронної системи.

Доходимо висновку, що позитивні зрушення в подоланні наркоманії та наркозлочинності можливі лише в разі консолідації зусиль влади й суспільства довкола неухильної реалізації положень цієї політики в повсякденному житті.

ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Курсант 403 навчальної групи **Ткачук О.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри ОРД, кандидат юридичних наук **Демидюк Т.С.**

Пріоритетом для будь-якої держави має бути дотримання прав і свобод людини. У 1991 році Україна, ставши незалежною державою, зробила перший крок на шляху до ствердження демократичності, верховенства права. Так, у Конституції України (далі – КУ) окремий розділ присвячено правам і свободам людини і громадянина. Стаття 21 КУ

визначає, що всі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними.

Згідно зі статтею 22 Основного Закону держави права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. Ч. 3 ст. 22 КУ підкреслює, що за прийняття нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Слід також згадати інші положення КУ. Ст. 30 визначає, що кожному гарантується недоторканність житла. Не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду. У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду і обшуку. Ст. 31 КУ передбачає, що кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції. Винятки можуть бути встановлені лише судом у випадках, передбачених законом, з метою запобігти злочинові чи з'ясувати істину під час розслідування, якщо іншими способами одержати інформацію неможливо. Ці положення знаходять своє відображення в міжнародних правових актах, зокрема ч. 2 ст. 29 Загальної декларації прав людини вказує, що при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом, та виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві. Ці та інші положення потрібно враховувати під час проведення негласних слідчих(розшукових) дій.

Негласні слідчі (розшукові) дії – це різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення

яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків передбачених КПК України. Негласні слідчі (розшукові) дії проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб. У главі 21 КПК України всі вони поділяються на «втручання у приватне спілкування» (аудіо-, відеоконтроль особи, арешт, огляд і виїмка кореспонденції, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, зняття інформації з електронних інформаційних систем) та «інші негласні слідчі (розшукові) дії» (втручання у приватне спілкування, обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, спостереження за особою, речю або місцем, аудіо-, відеоконтроль місця, контроль за вчиненням злочину, виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (експертизи), використання конфіденційного співробітництва).

Негласні слідчі (розшукові) дії, а також ті, рішення про проведення яких приймає слідчий суддя, проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів. Відповідно до законодавства рішення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій приймає слідчий, прокурор, а у випадках, передбачених КПК - слідчий суддя за клопотанням прокурора або за клопотанням слідчого, погодженого з прокурором. Слідчий зобов'язаний повідомити прокурора про прийняття рішення щодо проведення певних негласних слідчих (розшукових) дій та отримані результати. Прокурор має право заборонити проведення або припинити подальше проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину. В КПК України в ч.6 ст.246 зазначено, що проводити негласні слідчі (розшукові) дії має право слідчий,

який здійснює досудове розслідування, або за його письмовим дорученням уповноважені оперативні підрозділи. Питання про застосування негласних слідчих (розшукових) дій є суто суб'єктивним для прокурора та слідчого, що не завжди сприяє захисту прав та свобод учасників кримінального провадження, оскільки застосування будь-якої негласної слідчої (розшукової) дії є автоматичним обмеженням конституційних прав і свобод людини і громадянина. Тому, запроваджуючи негласні слідчі (розшукові) дії необхідно, створити потужну систему гарантій захисту обмежених та порушених прав. У ст. 253 КПК передбачено обов'язкове повідомлення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій осіб, конституційні права яких були тимчасово обмежені під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а також підозрюваний, його захисник мають бути письмово повідомлені прокурором або за його дорученням слідчим про таке обмеження. Конкретний час повідомлення визначається із урахуванням наявності чи відсутності загроз для досягнення мети досудового розслідування, суспільної безпеки, життя або здоров'я осіб, які причетні до проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Відповідне повідомлення про факт і результати негласної слідчої (розшукової) дії повинне бути здійснене протягом дванадцяти місяців з дня припинення таких дій, але не пізніше звернення до суду з обвинувальним актом».

Ще однією гарантією захисту прав та законних інтересів підозрюваного на перший погляд здається отримання дозволу від слідчого судді на проведення певного негласного розшукового заходу. КПК досить чітко регламентує процедуру отримання такого дозволу. Клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії повинно бути розглянуто слідчим суддею протягом шести годин з моменту його отримання. Проте, перед зверненням до суду, клопотання має бути погоджено з прокурором.

Слід зауважити, що залучення прокурора до прийняття рішення про проведення як негласних слідчих (розшукових) дій,

так і оперативно-розшукових заходів може призвести до того, що це рішення фактично буде залежати не від суду, а від прокурора. Відмова прокурора у погодженні клопотання до суду (незалежно від того, чи це буде зроблено на законних підставах, чи внаслідок допущеної помилки або з інших мотивів) автоматично унеможливилюватиме розгляд такого подання судом і прийняття по ньому рішення.

За такої ситуації, слідчий або оперативний підрозділ в особі буде позбавлений можливості реалізувати своє законне право на безпосереднє звернення до суду за згодою на проведення відповідних оперативно-розшукових заходів.

На нашу думку, слід наділити посадових осіб, які звертаються з клопотанням про проведення негласних слідчих (розшукових) дій або оперативно-розшукових заходів, правом на звернення до суду, навіть у разі відмови прокурора у погодженні клопотання, зобов'язавши його у такому випадку надати суду текст відповідного рішення прокурора.

КОНФЛІКТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС

Студентка 6 курсу, групи ПП-62 факультету психології
ЛьвДУВС м. Львів **Токар М.Р.**

Конфліктні ситуації досить часто трапляються у професійній діяльності працівників ОВС. У співробітників, залучених в конфлікт, погіршується самопочуття, виникає відчуття утиску своєї особистості, незадоволеності службою. Особливу гостроту проблеми додає те, що сам характер конфлікту і конфліктної ситуації змінюється досить динамічно і пов'язаний зі змінами у практичній діяльності ОВС. Нерідко в практиці правоохоронної діяльності фіксуються приклади негативної поведінки співробітників міліції - нешанобливе

ставлення до громадян, колег по службі, грубість, неохайний зовнішній вигляд, пияцтво, недисциплінованість. Специфічний характер діяльності правоохоронних органів обумовлює й підвищену соціально-психологічну напруженість, одержує відображення у безлічі конфліктів у середовищі особового складу. Працівникам міліції доводиться брати участь у різних за своїми характеристиками конфліктних ситуаціях, основні з яких можна розділити залежно від того, в якій сфері професійної діяльності працівників вони виникають, на конфлікти, пов'язані з: а) діями з розкриття злочинів; б) процесом проведення попереджувальної роботи. Конфліктні ситуації в діяльності по розкриттю злочинів нерідко характеризуються великим емоційним напруженням, значною часовою протяжністю, широким діапазоном можливих наслідків результату конфлікту, необхідністю суворого дотримання закону. За вказаними характеристиками ці ситуації, як правило, відрізняються від конфліктних ситуацій, що виникають при здійсненні профілактичних впливів, які розгортаються протягом досить тривалого часу і в менш напруженій обстановці. Можна виділити три основні групи причини виникнення конфліктів в підрозділах ОВС:

1. Недоліки в організації праці. Ця причина обумовлена специфікою діяльності ОВС;
2. Недосконалість управління;
3. Міжособистісні відносини в колективі;
4. Особистісні особливості керівника.

Особлива група причин конфліктної ситуації пов'язана з керівником підрозділу ОВС. Широке коло причин впливає з індивідуальних психологічних особливостей начальників ОВС.

Основні причини конфліктів, що впливають з властивостей особистості і стилю роботи керівника ОВС:

1. Недостатня досвідченість керівника в роботі з людьми.
2. Недостатня досвідченість керівника у вирішенні оперативно-розшукових завдань.
3. Вади виховання:(Грубість, черствість, нечесність);

4. Риси характеру: (Неврівноваженість, яка веде до спалахів і різкості у поведженні з підлеглими, зайва владність, відсутність гнучкості);

5. Неадекватність стилю управління рівнем підготовленості колективу.

За своїм соціальним результатом конфлікти в діяльності працівників ОВС можуть бути: позитивно та негативно спрямованими.

Позитивно спрямований конфлікт - це зіткнення головних думок у рамках співробітництва, об'єднаних спільною метою. Така ситуація нерідко зустрічається між оперативними працівниками, зайнятими в розкритті злочину. Виникають розбіжності по окремих деталях справи або версіях. Проте кінцева мета для всіх спільна - успішне розкриття злочину.

Негативно спрямований конфлікт – це ситуації протиборства, які не переслідують соціально корисних цілей. Не можна однозначно оцінювати конфлікти в ОВС термінах «добре» чи «погано». У будь-якому випадку конфлікти призводять до зниження ефективності діяльності.

Правоохоронна діяльність рясніє нестандартними ситуаціями, які вимагають своєчасного компетентного втручання на основі творчого мислення. Керівник-професіонал відрізняється високорозвиненими якостями педагогічної взаємодії, що дають йому можливість адекватно оцінювати конфліктну ситуацію, встановлювати контакт з опонентами конфлікту, правильно розуміти мотиви конфліктної діяльності, створювати ділову атмосферу, під час пошуку взаємоприйнятного рішення встановлювати і підтримувати довірічі відносини, розшифровувати невербальні ознаки поведінки співробітників і ін. Необхідність спілкування з порушниками громадського порядку, гострі, принципові теми розмов з цією категорією людей, відчуття прихованого, а часом і відкритої протидії з їхнього боку та інші подібні ситуації можуть з'явитися причиною підвищеної дратівливості співробітника і на цьому ґрунті виникнення конфлікту. У роботі

з управління агресивною поведінкою правопорушника важливим є метод **«активного слухання»**. Основне правило поведінки для працівника ОВС в конфліктній ситуації - навчитися дивитися і бачити, слухати і чути. Успішна діяльність співробітників правоохоронних органів багато в чому залежить від уміння розв'язати конфлікт у службовому колективі, вийти з конфліктної ситуації. Службові конфлікти багато в чому залежать від того, які функції покладені на підрозділ. Одним з ефективних способів вирішення конфліктів в колективах є переговори. Головне - сконцентрувати увагу на предметі переговорів.

Таким чином, керівнику не слід боятися конфліктів у колективі. Важливо педагогічно грамотно попереджати і вирішувати будь-яку конфліктну ситуацію. Перш ніж почати розбиратися в суті конфлікту, важливо виявити його мотиви, а потім привести конфліктуючі сторони до взаємної згоди.

Список використаної літератури:

1. Анцупов А.Я., Шипілов А.І. Конфліктологія - М., "Юніті", 1999;
2. Бандурка О., Друзь В. Конфліктологія. - Харків, 1997;
3. Дмитрієв О.В. Конфліктологія: Учеб. посібник. - М.: Гардаріки, 2003;
4. Здравомислов А. Соціологія конфлікту. - М., 1995;
5. Олійник О.М. Основи конфліктології. Психологічні засоби діяльності співробітників органів внутрішніх справ у ситуації конфліктів. - М., 1992;
6. Скотт Д.Г. Конфлікти: шляхи їх подолання. - М., 1991;
7. Соколов С.В. Соціальна конфліктологія. - М., 2001;
8. Тонков Є. Е Управління конфліктами в органах внутрішніх справ: Навчальний посібник. - Білгород: ВІН і РІО, 2001.

ФОРМИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ТРУДОВИХ ПРАВ

Здобувач Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» **Топчий В.В.**

Узагальнення різних точок зору науковців щодо класифікації форм використання спеціальних знань, можна зазначити, що у якості основи такої класифікації, переважно, пропонують критерій відображення у законодавстві певної форми, результат її використання і поділяють їх на процесуальну і непроцесуальну.

Водночас, деякі автори додержуються іншої думки і заперечують можливість використання спеціальних знань у непроцесуальній формі [1, с. 8-18]. Б.В. Романюк з цього приводу зазначає, що якщо слідчий дійде висновку, що при підготовці та безпосередньому проведенні слідчої дії йому не буде вистачати певних спеціальних знань, він повинен офіційно залучити у справі спеціаліста відповідно до норм процесуального закону і проводити підготовчі дії за його участю, у тому числі консультації. Такий механізм вирішення цього питання також відповідає правовій теорії та має практичне значення. Отже, мова йде про широкий спектр дій процесуального залучення спеціаліста [2, с.38].

Поділяючи думку більшості науковців про класифікацію форм використання спеціальних знань на процесуальну і непроцесуальну, узагальнивши результати вивчення практики розслідування злочинів проти трудових прав, сформовано висновок про те, що під час розслідування злочинів досліджуваної категорії використання спеціальних знань відбувається (може відбуватись) у наступних формах.

1. Проведення судової експертизи.

Частіше за інші під час розслідування злочинів проти трудових прав призначаються та проводяться наступні види експертиз.

Експертиза документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності (судово-бухгалтерська) призначається для визначення документальної обґрунтованості розміру нестачі або

надлишків товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів, періоду і місця їх утворення; визначення документальної обґрунтованості оформлення операцій з одержання, зберігання, виготовлення, реалізації товарно-матеріальних цінностей, у тому числі грошових, основних засобів, надання послуг; визначення документальної обґрунтованості відображення в обліку грошових коштів, цінних паперів; визначення документальної обґрунтованості відображення в обліку операцій з нарахування та виплати заробітної плати, інших виплат; установлення відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку доходів та витрат за фінансово-господарськими операціями, що підлягають оподаткуванню податком на прибуток; визначення відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з податку на додану вартість [3].

Технічна експертиза документів: а) експертиза реквізитів документів (для встановлення фактів і способів унесення змін до документів (підчистка, травлення, дописка, переклеювання фотокарток, літер тощо) та виявлення їх первинного змісту, виявлення залитих, замазаних, вицвілих та інших слабо видимих або невидимих текстів (зображень) на різних матеріалах, а також текстів (зображень) на обгорілих та згорілих документах, визначення відносної давності виконання документа або його фрагментів, а також послідовності нанесення штрихів, що перетинаються, встановлення цілого за частинами документа, встановлення документа, виготовленого шляхом монтажу із застосуванням копіювально-розмножувальної та комп'ютерної техніки); б) експертиза друкарських форм (для встановлення становлення типу та ідентифікація комп'ютерної і копіювально-розмножувальної техніки за виготовленими за їх допомогою матеріальними документами, встановлення способу нанесення відтисків печаток, штампів, факсиміле; ідентифікація печаток, штампів, факсиміле тощо за їх відтисками; відповідність часу нанесення відтисків печаток, штампів даті виготовлення документа та ін.).

Почеркознавча експертиза призначається для ідентифікації виконавця рукописного тексту, обмежених за обсягом рукописних записів (буквених та цифрових) і підпису.

Цією експертизою вирішуються і деякі неідентифікаційні завдання (установлення факту виконання рукопису під впливом будь-яких (природних, штучних) збиваючих факторів; у незвичних умовах або в незвичайному стані виконавця, навмисно зміненим почерком, з наслідуванням почерку іншої особи; визначення статі виконавця, а також належності його до певної групи за віком тощо) [4].

2. Залучення спеціаліста до підготовки та проведення слідчих (розшукових) дій для подання допомоги слідчому у виявленні, фіксації та вилученні предметів і документів, застосуванні технічних засобів, підготовки запитань експерту та різним категоріям допитуваних осіб. Під час проведення огляду документів, спеціаліст надає допомогу у їх пошуку, та конкретизації змісту. При підготовці та проведенні допитів, спеціаліст допомагає формулювати запитання допитуваним, особливо це важливо під час допитів службових осіб підприємства, які обізнані про вимоги трудового законодавства, як правило, на відміну від слідчого.

3. Показання експерта, надані з метою роз'яснення або уточнення висновку в усній чи письмовій формі під час допиту.

4. Консультативна допомога обізнаних осіб щодо специфічних питань у сфері трудових відносин.

Так, за допомогою консультації спеціаліста слідчий може вирішити низку завдань, пов'язаних з необхідністю ознайомлення зі змістом законодавчих та нормативно-правових актів, методичних матеріалів з питань трудового законодавства, управління персоналом, бухгалтерського обліку. Одержати правильне уявлення про:

- структуру та штати підприємства, порядок призначення працівників на посади;

- порядок оформлення, ведення, руху та зберігання документації, яка потрібна, зокрема, для встановлення факту трудових відносин між працівником та підприємством або фізичною особою підприємцем;

- порядок формування та ведення бази даних працівників;

- порядок оформлення звітної кадрової та бухгалтерської документації.

Підводячи підсумки викладеному на підставі узагальнення емпіричних матеріалів можна зазначити, що злочини проти

трудових прав переважно вчиняються в умовах неочевидності, маскуються під законну діяльність, мають специфічну слідову картину, їх розслідування потребує проведення значної кількості процесуальних дій з урахуванням специфіки цих злочинів, що, у свою чергу, передбачає необхідність широкого залучення спеціальних знань. Відтак, питанням взаємодії під час розслідування потрібно у кожному разі приділяти окрему увагу тим більше, що у сучасних науково-технічних засобах та методах убачається значний потенціал для підвищення ефективності розслідування досліджуваної категорії злочинів.

Література:

1. Лисиченко В.К. Формы использования специальных знаний и виды участия специалистов на предварительном следствии / В.К. Лисиченко, В.В. Циркаль // Применение специальных познаний в борьбе с преступностью: меж вуз. сб. науч. тр. – Свердловск: Изд-во Свердл. юрид. ин-та, 1983. – С. 8-18.
2. Романюк Б.В. Участь спеціаліста на стадії досудового слідства: [навч. посіб.] Б.В. Романюк / Видавничий будинок «Аванпост-Прим». – К.: 2010. – 304 с.
3. Офіційний сайт Київського науково-дослідного інституту судових експертиз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kniise.com.ua/ru/dijalnist/expertna/158>.
4. Офіційний сайт Київського науково-дослідного інституту судових експертиз [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kniise.com.ua/dijalnist/expertna#quiz1>.

ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ДОСТУПУ ДО БАНКІВСЬКИХ РАХУНКІВ

Курсант 403 навчального взводу факультету підготовки кадрів кримінальної міліції **Тріпник О.М.**

Науковий керівник: старший науковий керівник лабораторії з проблем досудового розслідування **Садченко М.М.**

На хвилі сучасного розвитку суспільства, коли ми живемо в епоху інформаційних технологій, і коли комп'ютерні системи охопили всі галузі життєдіяльності людини, стає в край гострим питанням протидія злочинності у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Стаття 200чинногоКримінального кодексу України передбачає відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Кваліфікуючими ознаками складу злочину є вчинення зазначених дій повторно або за попередньою змовою групою осіб.

Засоби доступу до банківських рахунків (у п. 1.31 ст. 1 *Закону України "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні"* від 5 квітня 2001 р., № 2346-III [1] вони іменуються платіжними інструментами) – це засоби певної форми на паперовому, електронному чи іншому виді носія інформації, використання якого ініціює переказ грошей з відповідного рахунка платника. Банки в Україні, згідно з ч. 4 ст. 51 *Закону України "Про банки і банківську діяльність"* від 7 грудня 2001 р., № 2121-III [2] можуть використовувати як засоби доступу до банківських рахунків платіжні доручення, платіжні вимоги, вимоги-доручення, векселі, чеки, банківські платіжні картки та інші дебетові і кредитові платіжні інструменти, що застосовуються у міжнародній банківській практиці. Безпосередньо у диспозиції ч. 1 ст. 200 КК названі два види засобів доступу до банківських рахунків – документи на переказ та спеціальні платіжні засоби.

Документами на переказ – це документ у паперовому або електронному виді, що використовується банками чи їх

клієнтами для передачі доручень або інформації на переказ грошових коштів між суб'єктами переказу грошових коштів (розрахункові документи, документи на переказ готівкових коштів, а також ті, що використовуються при проведенні міжбанківського переказу та платіжного повідомлення, інші).

Незаконні дії з документами на переказ полягають у підробці платіжних документів, що проявляється не тільки у формі їх підроблення, у тому числі фальсифікації відповідних справжніх документів, внаслідок якої з їх застосуванням здійснюється незаконне переведення грошових коштів (готівкових чи безготівкових). Доступ до інформації щодо певного банківського рахунка отримує не уповноважена на це особа.

Підробка може бути здійснена за допомогою спеціального технічного обладнання, комп'ютерних програмних засобів або у будь-який інший спосіб (дописка, підчистка, виправлення у паперових документах). Наприклад, за допомогою комп'ютерного обладнання особа здійснює цифровий електронний підпис, який дає доступ до банківського рахунку.

Незаконні дії з платіжними картками, на далі ПК, розрізняють як повну та часткову підробку платіжних карток. Найбільшу загрозу для фінансових установ складають повністю підроблені ПК. Спосіб виготовлення таких ПК отримав назву "білий пластик". На такому "білому пластику" розміром з ПК знаходяться числа рахунку, дата випуску та відомості про власника. Також на ньому є магнітний носій інформації. Знаючи ПІН-код, за допомогою "білого пластика" можна безперешкодно викрасти гроші із банківських автоматів самообслуговування [3].

Часткова підробка ПК пов'язується: 1) із зміною інформації магнітного носія ПК; 2) із зміною інформації, що ембосована на лицьовому боці ПК; 3) із зміною підпису власника ПК [4].

Створення мікропроцесорів привело до появи старт-картки, яка має можливість "мікрокомп'ютера" і може використовувати кілька різноманітних програм опрацювання інформації з порівняно великим обсягом операцій. ПК такого типу взаємодіє з пристроєм, що зчитує інформацію, забезпечує

збереження й опрацювання інформації про клієнта, його фінансовий стан та про всі його фінансові операції. Отже, як підробку слід розглядати заміну безпосередньо мікропроцесора такої смарт-картки або зміну самої інформації [5].

Технічному вдосконаленню ПК відповідає і розвиток технології їхнього використання. Поряд з власне кредитними електронними картками з'явилися і так звані дебетові ПК. Вони відрізняються від кредитних карток тим, що кошти клієнта резервуються на його рахунку і записуються на ПК. У міру їх витрачання вони списуються з картки. У цьому випадку плата за надання кредиту банком з клієнта не стягується.

Фінансові операції з кредитними картками здійснюються за допомогою банківських автоматів самообслуговування та платіжних терміналів. Згідно з п. 1 *Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням, затвердженим постановою Правління НБУ від 27 серпня 2001 р., № 367*[6] банківський автомат самообслуговування (банкомат) – це програмно-технічний комплекс, що дає змогу держателеві платіжної картки здійснити самообслуговування з операціями одержання грошей у готівковій формі, внесення їх для зарахування на відповідні рахунки, одержання інформації щодо стану своїх рахунків, а також виконати інші операції згідно з функціональними можливостями цього комплексу.

Платіжний термінал – це електронний пристрій, що дає змогу, як наслідок взаємодії ПК, здійснювати авторизацію та формувати платіжні чеки за операціями з використанням ПК (див. п. 1 *Положення про впровадження пластикових карток міжнародних платіжних систем у розрахунках за товари, надані послуги та при видачі готівки, затвердженого постановою Правління НБУ від 24 лютого 1997 р., № 37*). Фінансові операції, які здійснюються банкоматом, як правило, протоколюють на папері за допомогою двох принтерів. Один з них використовують для чека, що видають користувачу, з вказівкою суми разом із грошима. Інший, що може розташовуватися на відстані від банкомату, є аналогом контрольної стрічки касового апарата і фіксує всі операції. Крім того, для підвищення безпеки застосовуються апаратні методи шифрування інформації, якою обмінюються банкомат і ПК, а

також інформації, що циркулює між банкоматом і центральним офісом.

Таке обладнання (відповідно для отримання і/або для переказу готівкових і/або безготівкових грошових коштів) не є предметом ст. 200 КК. Однак, на практиці все ж таки зустрічаються шахрайства з використанням фальшивих банкоматів і торгових терміналів. Відомі випадки, коли злочинці встановлювали фальшивий банкомат і приймали в нього реальні кредитні картки, знімаючи персональний ідентифікаційний номер (ПІН-код), введений користувачем, а також наявні кошти, які користувачі намагалися через банкомат покласти на свій рахунок у банку. При спробі ж отримати готівку з банкомату з'являлося повідомлення, що в банкомат не завантажені купюри потрібної вартості. Справжні сусідні банкомати при цьому були виведені з ладу [7].

У нашій країні вже сьогодні знаходиться досить розвинена система електронного зв'язку, яка не може бути абсолютно надійною та захищеною. Така ситуація надає можливість злочинцям отримувати несанкціонований доступ до комп'ютерних інформаційних систем для проведення незаконних маніпуляцій у корисливих цілях. Процес комп'ютеризації суспільства призводить до збільшення кількості комп'ютерних злочинів, зростання їх ваги за розмірами сум, що використовуються в загальній частині матеріальних витрат, у порівнянні із звичайними видами злочинів.

Для нормального функціонування економіки необхідна надійна, стабільна і розвинена банківська система, при якій банки будуть здійснювати платежі, вчасно надавати своїм клієнтам кредити, послуги по операціям з цінними паперами тощо. Якщо фінансове становище банку "похитнулось", то разом з ним може похитнутися і фінансове становище сотень його клієнтів.

Список використаних джерел:

1. Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 29. – С.137.
2. Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5-6. – С.30.

3. *Берзин П.С.* Особенности расследования хищений, совершаемых с использованием поддельных банковских платежных карточек // Актуальні проблеми сучасної криміналістики: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції (Сімферополь – Алушта, 19-22 вересня): У 2-х ч. – Сімферополь: „ДОЛЯ”, 2002.–С.113.

4. *Котляревський О.І.* Шахрайства з використанням пластикових платіжних карток // Збірник наукових праць. – Запоріжжя: Запорізький юридичний інститут, 1998. – № 1. – С.49.

5. *Кобылянский О.Л.* Проблемы исследования пластиковых карточек // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. Випуск 2: Збірник матеріалів міжнарод. наук.-практ. конф. – Харків: Право, 2002. – ст. 235-239.

6. Офіційний вісник України. – 2001. – № 47. – ст. 21-25.

7. *Смаглюк О.* Шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки // Підприємництво, господарство і право. – 2002. —№ 6. – С.86.

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС АДВОКАТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Курсант 410 початкової групи **Троп О.В.**

Науковий керівник: начальник кафедри кримінального процесу НАВС, доктор юридичних наук, професор **Удалова Л.Д.**

Забезпечення права на захист є конституційним принципом кримінального процесу і тісно пов'язана з діяльністю захисника. Саме тому важлива роль у діяльності із захисту від порушення конституційних прав особи належить адвокату.

Метою наукового дослідження є процесуальний статус адвоката під час здійснення захисту у кримінальному провадженні.

До проблем діяльності адвокатури ще до прийняття КПК 2012 року зверталися багато українських учених. Питання організації адвокатури і здебільшого діяльності адвоката у

кримінальному процесі освітлювали Т.В. Варфоломєєва, В.О. Коновалова, М.В. Костицький, Д.П. Письменний, В.О. Попелюшко, С.М. Стахівський, Л.Д. Удалова та інші, але у зв'язку із змінами кримінального процесуального законодавства питання процесуального адвоката в кримінальному процесі постають знову гостро та є дискусійними серед науковців.

Чинний КПК України суттєво розширює можливості сторони захисту у відстоюванні прав підозрюваних та обвинувачуваних під час кримінального провадження, що, у свою чергу, значно сприятиме реалізації принципу змагальності. Разом з тим, розширення цих можливостей призводить до виникнення цілої низки проблем і запитань, яких раніше у кримінальному процесі України не існувало.

Нажаль, чинний КПК не містить окремих статей, в яких були б передбачені права адвоката та механізм їх реалізації. Наприклад, захист може збирати та надавати докази нарівні з обвинуваченням при цьому дії слідчого по збору доказів чітко відрегульовані, а сторона захисту не має відповідних юридичних механізмів реалізації наданого права. Зазначимо, що при збиранні доказів захисник може тільки ініціювати проведення слідчої або іншої процесуальної дії шляхом подання відповідного клопотання, яке слідчий на свій розсуд може залишити без задоволення. Не зрозумілий механізм і щодо обов'язку будь-якої особи надати адвокату на його вимогу річ, яку б він міг використати як доказ у кримінальному провадженні, а реалізувати право на витребування речей та документів захиснику надається виключно слідчим суддею. До того ж захисник має право отримати на свій запит лише копії документів, які відповідно до ч. 3 ст. 99 КПК не вважаються доказами, та отримувати від осіб пояснення (а не показання), які також не є джерелом доказів (ч. 8 ст. 95 КПК), а це в свою чергу автоматично виключає задекларовану в тому ж таки КПК можливість отримання ним висновків експертів, висновків ревізій, актів перевірок. З практичної точки зору, істотне значення для ефективного захисту клієнта має регламентація в КПК порядку проведення окремих слідчих дій як спробу контролю за законністю дій слідчого. У даному зв'язку варто відзначити, що визначений у главі 20 КПК України порядок проведення слідчих дій не врегульований на тому рівні, який

дозволяв би стороні захисту їх контролювати та оскаржувати за наявності відповідних підстав. Здебільшого увага приділена порядку отримання дозволу чи погодження на проведення тієї чи іншої слідчої дії, тоді як безпосереднє проведення слідчої дії, порядок, послідовність дій слідчого на місці (наприклад, при проведенні обшуку) визначені нечітко.

Отже, залучення адвокатів до проведення слідчих (розшукових) дій, при всій складності вирішення цієї проблеми, дозволило б уникнути процесуальних порушень уповноваженими посадовими особами і було б гарантією дотримання прав і законних інтересів підозрюваних, обвинувачених, етичних і моральних вимог. На мою думку, для того, щоб адвокат міг ефективно виконувати свої завдання, потрібна система стримувань і противаг. Насамперед, треба надати адвокату можливість брати активну участь у проведенні процесуальних дій, а не, як передбачено в ч. 5 ст. 46 нового КПК України, бути лише присутнім під час допиту та інших процесуальних дій. Слід також звернути увагу на те, що захисники практично не беруть участь у провадженні таких слідчих (розшукових) дій, як обшук та огляд, хоча підзахисні в них є більш активними учасниками.

Крім того, незважаючи на задекларовану рівність прав обвинувачення та захисту, слідчий (ч. 5 ст. 40) та прокурор (ч. 1 ст. 36) є самостійними у своїй процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. При цьому важливо, щоб органи державної влади, місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації, службові та фізичні особи зобов'язані були виконувати законні вимоги та процесуальні рішення не тільки слідчого та прокурора, а й адвоката (захисника).

Отже, прийняття 13 квітня 2012 року нового Кримінального процесуального кодексу України обумовило початок нової процедури реалізації права на захист та спричинило багато питань, проблем і суперечок. Проте слід розуміти, що цей Кодекс є незавершеним і потребує доопрацювання, до того ж у ньому є чимало позицій, які варто було б переосмислити чи, взагалі, переписати, а що стосується практичного застосування, то це означає безперечно одне –

з'явився новий процесуальний інструмент, яким потрібно навчитись користуватись.

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Курсант 408 навчальної групи **Тугай В.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Інформаційна безпека — це захищеність інформаційних систем і інформаційних ресурсів від зовнішніх і внутрішніх загроз, що ускладнюють ефективне використання інформації суспільством, державою, окремими індивідуумами.

Застосування прихованої інформації задля маніпулювання психікою населення, реклами іноземних товарів і послуг, створення позитивного іміджу іноземних держав, окремих політичних діячів, підприємств - далеко не повний перелік можливостей використання інформації для погіршення стану економічної безпеки та рівня політичної стабільності в Україні, що використовуються зараз проти її населення. Різноманітність та розгалуженість засобів надання інформації практично унеможлиблює повне знешкодження негативного впливу супротивників незалежної України. Саме тому інформаційну безпеку розглядають як невід'ємну частину політичної, економічної, оборонної й інших складових національної безпеки України. Фахівці у сфері інформаційних технологій єдині в думці, що, як у свій час досягнення ядерної фізики викликали небезпеку ядерної війни, так і поширення інформатизації (комп'ютеризації) стало джерелом дуже широкого кола загроз суспільству, державі й людині.

Причини недосконалості вітчизняних систем інформаційної безпеки пояснюється тим, що:

- інформація як матеріальна цінність у порівнянні з будь-якою іншою матеріальною цінністю відносно просто копіюється, модернізується або знищується;
- широкомасштабний розвиток та впровадження обчислювальної техніки і телекомунікаційних систем у рамках

територіально розподіленої мережі, перехід на цій основі до безпаперової технології (електронним документам), збільшення обсягів і структурованості оброблюваної інформації, розширення кола її користувачів приводить до ускладнення можливості контролю та запобігання несанкціонованого одержання та використання інформації.

Інформаційна безпека повинна вирішувати наступні завдання:

- виявлення, оцінка і запобігання загроз інформаційним системам і інформаційним ресурсам;
- захист прав юридичних і фізичних осіб на інтелектуальну власність, а також збір, нагромадження і використання інформації;
- захист державної, службової, комерційної й особистої таємниці.

Виділяють наступні групи загроз інформаційної безпеки:

- **програмні** — розповсюдження «вірусів», введення апаратних і програмних закладок, знищення і модифікація відомостей в інформаційних системах;
- **технічні**, у тому числі радіоелектронні, — перехоплення інформації в лініях зв'язку;
- **фізичні** — знищення засобів обробки і носіїв інформації, розкрадання носіїв, а також апаратних або програмних паролівних ключів;
- **інформаційні** — порушення регламентів інформаційного обміну, незаконний збір і використання інформації, несанкціонований доступ до інформаційних ресурсів, незаконне кодування даних в інформаційних системах, дезинформація, приховання або перекручування інформації, розкрадання інформації з баз даних.

Розрізняють наступні заходи по забезпеченню інформаційної безпеки:

- юридичні;
- організаційно-економічні;
- технологічні.

Названі заходи базуються на наступних принципах:

- нормативно-правова база інформаційних відносин у суспільстві чітко регламентує механізм забезпечення права

громадян вільно розшукувати, одержувати, робити і поширювати інформацію будь-яким законним способом;

- інтереси власників і розпорядників інформаційних ресурсів охороняються законом;

- засекречування (закриття) інформації є виключенням із загального правила на доступ до інформації;

- відповідальність за збереження інформації, її засекречування

і розсекречення персоніфікується;

- спеціальною турботою держави є розвиток сфери інформаційних послуг, що надаються населенню і фахівцям на основі сучасних комп'ютерних мереж, системи загальнодоступних баз і банків даних, що містять довідкову інформацію соціально-економічного, культурного і побутового характеру, право доступу до яких гарантується і регламентується законодавством.

Інформаційна безпека тісно пов'язана з функціонуванням інформаційного ринку, найбільш розгалуженою частиною якого є «сфера інформації», а її головним сектором виступає економічна інформація, що, у свою чергу, безпосередньо пов'язана з проблемою забезпечення економічної безпеки країни в цілому, різних суб'єктів господарювання, особистості.

Світовий досвід розвитку інформаційного ринку показує, що управлінська і підприємницька діяльність потребує постійного отримання економічної інформації, а також інформації соціального характеру.

Концепція безпеки повинна в загальному вигляді відповідати на три базових питання:

- що захищати?
- від чого (кого) захищати?
- як захищати?

З питанням “що захищати” пов'язане поняття “об'єкт захисту”. За сформованою в міжнародній практиці думкою, об'єктами захисту з урахуванням їх пріоритету є:

- людина;
- інформація;
- матеріальні цінності.

Тому загальна проблема безпеки містить у собі:

- фізичну безпеку, під якою розуміється забезпечення захисту від зазіхань на життя людей;
- матеріальну безпеку, що забезпечує збереження матеріальних цінностей.

Зважаючи на зазначене під інформаційною безпекою слід розуміти такий стан інформаційного середовища (інформації, інформаційної системи, інформаційного ресурсу), при якому гарантується розвиток цього середовища та його використання в інтересах людини, суспільства та держави, а також захищеність від відповідних загроз.

ВИКОРИСТАННЯ ОДОРОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ

Курсант 302 навчальної групи **Усович А.В.**

У тих країнах, де існують сформовані традиції застосування службових собак не лише у митній справі, а й під час розслідування кримінальних правопорушень, розвиток кінології йде по шляху інтенсифікації. Кінологічні команди сконцентровані у мобільні підрозділи і використовуються на підставі оперативних даних і аналітичних розробок. При цьому, мобільність кінологічних підрозділів – основа їхньої ефективності.

Усе в світі має свій запах. Ніякі суперсучасні пристрої не замінять нюховий аналізатор собаки-детектора. У складних умовах задимленості, цілого букета різноманітних ароматів міста і житла тільки навчений собака здатний відчути й ідентифікувати потрібний запах та показати з точністю до сантиметрів, відкіля він виходить.

2 квітня 1994 року була створена «Кінологічна служба МВС України». Згідно Наказу МВС України № 1326 «Кінологічна служба МВС України» [1] діє як окремий підрозділ МВС України і входить до блоку кримінальної міліції на правах самостійного відділу і є головним підрозділом Кінологічної служби органів внутрішніх справ.

Кримінальним процесуальним законодавством не регламентовано статус такої процесуальної фігури як кінолог, коло його повноважень, взаємодія з слідчим. З цього випливають труднощі застосування як доказу по кримінальному провадженню результатів застосування кінологом собаки, а саме акту застосування розшукового собаки.

Інструментом ефективного забезпечення кримінально-процесуальної участі є законодавче закріплення статусу кінолога, як учасника кримінального процесу на стадії досудового розслідування, визначення кола його повноважень та порядок взаємодії зі слідчим, що дозволить вирішити цілий ряд питань, котрі виникають у процесі розслідування злочинів, а саме: досягнення узгодженої діяльності щодо розслідування злочинів; своєчасний виїзд кінологів зі службовими собаками на місця подій; вміле збереженням слідів і предметів, запахи яких можуть бути використані для застосування службових собак; забезпечення їх спільної діяльності; використання як доказу результатів отриманих із застосуванням службових собак; ефективне, вміле та своєчасне використання у розкритті злочинів даних, отриманих в результаті застосування службових собак [2; 3 с. 35].

При розслідуванні злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, у різних слідчих ситуаціях виникає необхідність у плануванні й реалізації тактичних операцій для вирішення нетипових завдань, які в інших справах і в інших ситуаціях не становлять проблеми. Наприклад, для розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків, майже завжди виникає потреба у складній і досить незвичній для розслідування таких злочинів тактичній операції встановлення місця вчинення злочину, а саме необхідно встановити: а) місця збуту наркотичної речовини – на вулиці, у квартирі, у транспортному засобі, у приміщенні; б) місця перевезення наркотичної речовини; в) місця зберігання наркотичної речовини; г) місця знаходження наркотичної речовини та ін.

Література:

1. Наказ МВС України № 1326 від 7 листопада 2003 року «Про затвердження положення Про кінологічну службу

- Міністерства внутрішніх справ України»: Довідник працівника міліції : у 2-х книгах – Книга 2, частина II.: Нормативно-правові акти з питань діяльності органів внутрішніх справ / Довід. видання. – Відп. ред. М. В. Білоконь; Упоряд. С. М. Гусаров, В. Г. Слободянюк, С. М. Калюк. – К.: Видавнича компанія «Воля», 2004. – 944 с.
2. Винберг А.И. Криминалистическая доктрина / Винберг А.И. // Криминалистика на службе следствия. - Вильнюс, 1967. - с. 5-16.
 3. Жигарев Е.С. Тактика использования служебных собак в деятельности органов внутренних дел: Учеб. пособ. / Жигарев Е.С. - М., 1985. – с. 237.

УМОВИ ПРАВОМІРНОСТІ НЕОБХІДНОЇ ОБОРОНИ

Курсант 209 навчальної групи **Фасова О.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права кандидат юридичних наук **Шуляк Ю.Л.**

Відповідно до ч. 1 ст. 36 КК необхідною обороною визнаються дії, вчинені з метою захисту охоронюваних законом прав та інтересів особи, яка захищається, або іншої особи, а також суспільних інтересів та інтересів держави від суспільно небезпечного посягання шляхом заподіяння тому, хто посягає, шкоди, необхідної і достатньої в даній обстановці для негайного відвернення чи припинення посягання, якщо при цьому не було допущено перевищення меж необхідної оборони. Звідси випливає, що необхідна оборона – це правомірний захист правоохоронюваних інтересів особи, суспільства або держави від суспільно небезпечного посягання, викликаний необхідністю його негайного відвернення чи припинення шляхом заподіяння тому, хто посягає, шкоди, що відповідає небезпечності посягання і обстановці захисту.

Вирішальним є саме ступінь небезпечності посягання, що й визначає межі допустимої шкоди при необхідній обороні. Тут існує пряма залежність: чим небезпечніше посягання, тим більші межі допустимої шкоди. Очевидно, що заподіяння тяжкої шкоди тому, хто посягає, співрозмірне лише з посяганнями, що становлять велику суспільну небезпечність (наприклад, при захисті життя, здоров'я, власності тощо).

Здійснення свого права на необхідну оборону вимагає використовувати його лише при наявності необхідних умов.

Перевищенням меж необхідної оборони закон визнає умисне заподіяння тому, хто посягає, тяжкої шкоди, яка явно не відповідає небезпечності посягання або обстановці захисту.

Відповідальність за перевищення меж необхідної оборони настає лише при заподіянні шкоди двох видів, а саме: тяжкого тілесного ушкодження; умисного вбивства. Відповідальність за таке перевищення меж необхідної оборони передбачена ст. 118 і 124. В інших випадках перевищення меж необхідної оборони не є злочином

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ БОРотьБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

Курсант 407 навчальної групи **Фіцак Ю.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Тихонова О.В.**

Процес становлення демократичної правової держави тісно пов'язаний з удосконаленням чинного законодавства, що регулює відносини у сфері економіки. В умовах динамічних змін, що відбуваються в економічних відносинах, розвитку нових форм господарювання та власності є нагальна потреба в удосконаленні правового статусу служби, яка веде боротьбу в сфері економіки, законодавчого визначення її місця в системі Міністерства внутрішніх справ та органів виконавчої влади

взагалі, та наданні дієвих повноважень, які б забезпечили в нових умовах ефективно і своєчасне викриття правопорушень. Особливе місце серед органів, які ведуть боротьбу з економічною злочинністю займає Державна служба боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ України (далі – ДСБЕЗ МВС України). Першим спеціалізованим підрозділом по боротьбі з економічними злочинами в системі ОВС стала Служба боротьби з розкраданнями соціалістичної власності, яка поступово перетворилася в сучасну ДСБЕЗ. На основі аналізу історичних відомостей можна виділити чотири періоди становлення та розвитку ДСБЕЗ МВС України, а саме: а) період з 1917 по 1920рр.; б) початок 20-х – середина 40-х років; в) кінець 40-х – початок 90-х років; г) від 90-х і до сьогодення.

Сьогодні в діяльності цієї служби існує чимало проблем, викликаних як недосконалістю нормативних актів, так і особливостями її організаційно-правового функціонування. У сучасному суспільстві економічні злочини як відкрито, так і латентно приносять шкоду і збитки державі і суспільству. Тому проблема протистояння їм набула важливого значення і потребує невідкладного вирішення.

Із звернення колеги МВС України до особового складу органів внутрішніх справ України та військовослужбовців внутрішніх військ: «Криміногенна ситуація в Україні залишається досить складною. Кризові явища в економіці супроводжуються нарощенням суспільних суперечностей. Має місце зростання кількості злочинних проявів, у тому числі тяжких і особливо тяжких. При цьому велика їх кількість залишається нерозкритою. Значним є тіньовий сегмент економіки, розповсюдження корупційних проявів. Не відповідає сьогоденню стан боротьби з організованою злочинністю. Злочинність стала однією із загроз національній безпеці держави. Таке становище зумовлює численні звернення громадян до державних органів і вимагає рішучої активізації заходів протидії злочинним проявам усіх видів».

Отже, ДСБЕЗ разом з іншими органами забезпечує економічну безпеку держави. Також слід зазначити, що завдяки вжитим ОВС, насамперед ДСБЕЗ МВС України, заходам щороку покращується якісна складова в організації протидії злочинності у сфері зовнішньоекономічної діяльності. За 2007 рік задокументовано 400 корупційних злочинів з боку працівників митних та інших контролюючих органів. Ужиті протягом 2008 року ОВС, у тому числі й підрозділами ДСБЕЗ, заходи дали змогу подолати негативні наслідки тіньових схем під час переміщення товарів через державний кордон. Виявлено понад 1,8 тис. порушень під час увезення до України товарів на суму 104,3 млн. грн.

Ефективність діяльності підрозділів ДСБЕЗ не в останню чергу залежить від її належного нормативно-правового забезпечення. Права та обов'язки ДСБЕЗ закріплені в законах України «Про міліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», Кримінальному процесуальному кодексі, Наказі МВС України від 03.09.2012 р. №769 «Про організацію діяльності підрозділів ДСБЕЗ МВС України» та інших відомих наказах. Привертає увагу, що положення нового КПК значно обмежує роль оперативного працівника ДСБЕЗ в досудовому розслідуванні і ставить його в повну залежність від слідчого, на якого тепер покладається вся відповідальність. За подібних умов боротьба з економічними злочинами знижує свою ефективність. Таку ситуацію можна виправити лише шляхом внесення змін до чинного законодавства, а саме: надання можливості оперативним працівникам звертатися з клопотаннями до слідчого судді чи прокурора для проведення процесуальних дій за погодженням з слідчим. Сучасні законодавчі зміни не вирішують усіх існуючих проблем у нормативно-правовому забезпеченні підрозділів ДСБЕЗ, тому сьогодні залишається нагальною необхідність продовження законодавчих змін у цьому напрямку.

ПОСЛУГИ ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ: ОСНОВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Курсант 2 курсу юридичного факультету Інститут кримінально-виконавчої служби НАВС **Франчук А.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри загально-юридичних дисциплін Інституту кримінально-виконавчої служби

Зубко А.В.

Одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, щоб підвищити якість життя. Сформовано певні правові засади побудови інформаційного суспільства: прийнято ряд нормативно-правових актів, які, зокрема, регулюють суспільні відносини щодо створення інформаційних електронних ресурсів, захисту прав інтелектуальної власності на ці ресурси, впровадження електронного документообігу, захисту інформації та зв'язку. Зв'язок - це комплексна галузь народного господарства, покликана задовольняти потреби споживачів, органів державної влади, місцевого самоврядування, оборони та безпеки держави у засобах і послугах поштового та електричного зв'язку [1]. Держава взяла на себе обов'язок охороняти інтереси суспільства. З одного боку вона забезпечує таємницю інформації, отриманої через канали зв'язку, як приклад - інформації про приватне життя особи, а з іншого - межує з певними обмеженнями прав людини, стосовно боротьби з тероризмом, виявлення інформації про підготовку до злочину. Діяльність координується Міністерством інфраструктури України. Основними завданнями якого є участь у формуванні та реалізації державної політики в галузі надання послуг поштового зв'язку, телекомунікацій та інформатизації, користування радіочастотним ресурсом України. Нагляд за належним виконанням завдання здійснюється Національною

комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформації. Являє собою центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом. Здійсненню є державне регулювання та нагляд в галузі зв'язку з метою максимального задоволення попиту споживачів на послуги зв'язку. Сфери розвитку інформаційного суспільства регулюються такими базовими актами: законом України «Про телекомунікації», законом України «Про радіочастотний ресурс України», законом України «Про поштовий зв'язок», законом України «Про телебачення і радіомовлення», законом України «Про інформацію», законом України «Про Національну програму інформатизації» [2] та ін.

Характерною особливістю існуючої інформаційно-комунікаційного середовища органів державної влади є низька ефективність спільного використання ресурсів. А саме, неузгодженість дій щодо створення інформаційно-комунікаційного середовища, кількість відомчих центрів у державі постійно зростає, як і кошти на їх створення оновлення супроводження, те ж саме, на відомчі комунікаційні мережі, постійно збільшується, що потребує, сумарно, значних матеріальних затрат з бюджету. У той же час, доступність, якість та комплексність електронних послуг на даний час є досить мінімальними, у порівнянні із тими величезними ресурсами, що сумарно витрачаються на це державою, громадянами та компаніями із власних бюджетів [3].

Основною проблемою щодо розвитку мережі Інтернет, та збільшення показників підключених до фіксованого широкосмугового доступу до мережі Інтернет домогосподарств, є небажання провайдерів Інтернет реалізовувати проекти з підключення невеликих населених пунктів за допомогою волоконно-оптичні лінії зв'язку. Такий підхід зумовлено значними витратами на реалізацію проектів та великим строком їх окупності. Також, не вирішеним є питання вироблення єдиних принципів та моделей взаємодії інформаційних систем органів державної влади, не визначена базова архітектура, модель функціонування, протоколи та стандарти взаємодії інформаційно-комунікаційних систем органів державної влади [3]. Проблеми, що існують на сьогодні, носять комплексний

характер, їх вирішення потребує здійснення системних кроків переходу на якісно новий рівень державного управління.

Створення в Україні умов для розвитку програмного забезпечення, розширення та вдосконалення мережі Інтернет, створення нових спеціалізованих структур та технологій на основі міжнародних стандартів дозволить створити платформу для розвитку інформаційного суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адміністративно-правове регулювання у сфері зв'язку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/admin-pravo/493-stetsenko/9778-s-3-----.html>.
2. Законодавство України. Основні законодавчі акти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nkrzi.gov.ua/uk/regulatory_docs/laws2/.
3. Звіт про роботу Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nkrzi.gov.ua/img/zstored/File/2013_03/nkrzi-ua.pdf.

ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІЖ СОБОЮ, З ПІДРОЗДІЛАМИ МВС УКРАЇНИ ТА ІНШИМИ ПРАВООХОРОНИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ

Курсант 4-го курсу **Хлевная І.С.**

Науковий керівник: старший викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування **Русанов С.І.**

У відповідності до ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативні підрозділи зобов'язані здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами з метою швидкого і повного

розкриття злочинів та викриття винних. Взаємодія означає взаємно діяти, спільно робити роботу, тобто співробітництво.

Всі оперативні підрозділи взаємодіють в межах закону. Форми взаємодії оперативних підрозділів можуть носити локальний (місцевий) характер, регіональний і загальнодержавний характер.

Локальний (місцевий) – в межах одного міста, району, в рамках двох, трьох і більше сусідніх правоохоронних органів в інтересах вирішення оперативних завдань локального характеру. Регіональний - в межах регіону (Крим, Галичина, Слобожанщина, Донбас і т.п.), кількох областей, із залученням значної кількості оперативних підрозділів для вирішення проблем боротьби з злочинністю регіонального масштабу (боротьби з нелегальною міграцією в прикордонних областях, боротьби з контрабандою в портових містах). Загальнодержавний – в містах держави, із залучення оперативних підрозділів різних відомств, з постановою спільних завдань по боротьбі з правопорушеннями, поширеними по всій Україні (організована злочинність, торгівля зброєю, наркобізнес, насильницькі злочини на автодорозах).

Характер зв'язків оперативних підрозділів між собою може бути безпосередній і опосередкований. Безпосередній, коли оперативні підрозділи взаємодіють між собою безпосередньо. Наприклад, підрозділи карного розшуку двох сусідніх органів внутрішніх справ взаємодіють в розкритті тяжкого злочину, взаємодія підрозділу по боротьбі з економічною злочинністю зі слідчим відділом в розслідуванні кримінальної справи. Опосередковане – коли взаємодія організується і підтримується через вищестоящий орган, наприклад, через міське управління внутрішніх справ.

Координацію діяльності правоохоронних органів і інших відомств з питань боротьби з організованою злочинністю в масштабах України здійснює Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю.

На мою думку, координація означає узгодження і встановлення доцільного співвідношення діяльності оперативних підрозділів в просторі і часі та інших суб'єктів системи (ОВС) щодо своєчасного обміну інформацією, аналогічними висновками на всіх стадіях і по всіх видах,

методах боротьби зі злочинністю для досягнення позитивних результатів у визначених цілях з найменшими затратами сил і засобів з найбільш ефективною їх віддачею та використанням.

Суб'єктами координації виступають в першу чергу керівники кожного оперативного підрозділу, служби, в тому числі начальники всіх рівнів міліції та їх заступники по оперативній роботі, оскільки в силу принципу вони несуть повну відповідальність за успішне рішення всіх задач, що стоять перед підлеглими їх підрозділів.

Отже, виходячи з вище викладеного проаналізованих вище спеціалістами ті науковцями в сфері ОРД ОВС, можна зробити висновок, що тільки від рівня організації взаємодії та координації оперативно – розшукової діяльності оперативних служб апаратів ОВС, слідчих підрозділів та інших служб, під якими розуміються - основана на законі і на підзаконних актах упорядкована на законність погоджених між ними заходів в області кримінально - процесуальної, оперативно – розшукової та адміністративної правової діяльності можливо досягнути значно ефективніших результатів на всіх рівнях боротьби в боротьбі зі злочинністю і особливо в її організаційних формах, як територіях , що обслуговуються, так і в державі, поступово виявляти і усувати причини і умови, що її сприяють, забезпечуючи потерпілим відшкодування збитків, завданих злочинцями.

ПРАВО ОСОБИ НА АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ ВИРОКУ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Курсант 3-го курсу **Хроменко І.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри досудового розслідування
Моргун Н.С.

В умовах сьогодення неможливо не помітити, що у вітчизняному законодавстві відбуваються зміни, особливо цікавими, на наш погляд, є зміни, які відбулися у кримінальному

процесуальному законодавстві. 13 квітня 2012 року Верховною Радою України було прийнято новий Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК), що вступив у дію 20 листопада 2012 року. Прийняття чинного КПК, як зазначив очільник держави на координаційній нараді керівників правоохоронних органів, це виконання Україною своїх зобов'язань перед Радою Європи в частині реформування кримінальної юстиції, а отже КПК повинен бути європейського зразка і містити в собі норми, які належним чином будуть застосовані для захисту прав громадян і суспільства.

Зміни торкнулися всіх розділів КПК, в тому числі відбулись зміни в главі про провадження в суді апеляційної інстанції. Право особи на апеляційне оскарження вироку суду, перш за все, це конституційне право кожного громадянина нашої держави і воно гарантується Конституцією України, а саме статтею 129, яка передбачає, що однією з основних засад судочинства є забезпечення апеляційного оскарження рішення суду у визначених законом випадках. Процесуальний порядок його реалізації закріплено в Кримінальному процесуальному кодексі України, а саме в Розділі V, Глава 31 Проведення в суді апеляційної інстанції.

Оскарження вироку в суді апеляційної інстанції, наявність або відсутність у суб'єктів кримінального процесу права на апеляційне оскарження вироку в кожному конкретному випадку залежить від певних процесуальних передумов. Для реалізації особою суб'єктивного права на апеляційне оскарження вироку необхідна наявність як загальних, що стосуються всіх апелянтів, так і спеціальних, котрі стосуються деяких апелянтів, умов. До перших належать окремі елементи процедури апеляційного оскарження вироку: дотримання порядку та строку його оскарження, передбачених законом вимог щодо форми і змісту апеляції тощо. Спеціальні умови розрізняються залежно від суб'єктів апеляційного оскарження. До них відносять різні обставини, які є об'єктивно похідними від процесуального статусу того чи іншого апелянта та

визначають межі його прав з оскарження вироку. Для прокурора спеціальною умовою апеляційного оскарження є необхідність захисту публічного (суспільного) інтересу, порушеного, на його думку, незаконним та (чи) необґрунтованим вироком. Ця умова виникає за наявності у прокурора переконаності, що в ухваленому вироку містяться підстави для його скасування чи зміни. Для інших учасників процесу, які зацікавлені в позитивному результаті вирішення провадження, – це будь-які порушення їх процесуальних та (чи) матеріальних інтересів, що мали місце.

Отже, на нашу думку, наявність інституту апеляції в системі українського кримінального процесуального законодавства є важливою гарантією здійснення правосуддя, що дозволяє швидко виправляти помилки, допущені при провадженні в суді першої інстанції. Він розглядається Європейським Судом як один з ефективних засобів захисту прав людини в більшості держав – членів Ради Європи. У зв'язку з цим, ми вважаємо, що дослідження змісту процесуального права особи на апеляційне оскарження вироку та особливостей його реалізації має важливе як теоретичне, так і практичне значення.

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ СУБ'ЄКТОМ ЗЛОЧИНУ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ

Курсант 301 навчального взводу **Хроменко І.О.**

Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права
НАВС Олійник О.С.

Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження заходів кримінально-правового характеру стосовно юридичних осіб» фактично доповнено Загальну частину Кримінального кодексу України розділом XIV¹ «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб». Отже, актуальності набуває проблема

встановлення за певні злочини відповідальності юридичних осіб.

Законодавство про кримінальну відповідальність України визначає, що суб'єктом цього злочину може бути громадянин України, іноземний громадянин (підданий), а також особа без громадянства, що є підсудними судам України (ст.ст. 6–8, 18 КК України). Таку саму позицію щодо визнання суб'єктом злочину лише фізичної особи займає кримінальне законодавство багатьох країн (наприклад, Китайської Народної Республіки (ст. 17 КК), Республіки Азербайджан (ст. 19 КК), Республіки Болгарія (ст. 31 КК), Республіки Казахстан (ст. 14 КК), Російської Федерації (ст. 19 КК) тощо).

Разом із тим, кримінальне законодавство деяких зарубіжних країн (США, Канада, Великобританія, Данія, Литовська Республіка, Франція тощо) допускає кримінальну відповідальність юридичних осіб.

Так, ґрунтуючись на рекомендаціях, що випливають із міжнародних договорів, окремі дослідники (В. І. Осадчий, Е. М. Кісілюк, І. Б. Медицький, О. О. Бахуринська, О. О. Михайлов, О. Ф. Пасєка та інші) пропонують ввести кримінальну відповідальність юридичних осіб в Україні шляхом внесення змін до КК України. Прихильники кримінальної відповідальності юридичних осіб особливо звертають увагу на значну шкоду, яка заподіюється, наприклад, внаслідок вчинення екологічних злочинів, а також на те, що порядок накладення та виплати штрафів у фізичних та юридичних осіб суттєво відрізняються. Визнання юридичних осіб суб'єктами злочинів у найбільш вразливих сферах суспільних відносин створить умови для швидкої та невідвортної відповідальності за екологічні, деякі економічні, комп'ютерні та інші злочини.

Важливо з'ясувати, які Україна має міжнародні зобов'язання на предмет вирішення питання щодо встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб, однак без зобов'язання останньої до встановлення саме кримінальної відповідальності таких.

Конвенція ООН «Проти транснаціональної організованої злочинності» від 15.11.2000 р. (підписана 15.11.2000 р., ратифікована 4.02.2004 р., набула чинності для України 21.05.2004 р.) у ст. 10 встановлює, що за умови дотримання

правових принципів держави-учасниці відповідальність юридичної особи може бути кримінальною, цивільно-правовою або адміністративною.

У ст. 26 Конвенції ООН проти корупції від 31.10.2003 р. (підписана від імені України 11.12.2003 р., ратифікована - 18.10.2006 р., набрала чинності для України 01.01.2010 р.) теж зазначено, що відповідальність юридичних осіб може бути кримінальною, цивільно-правовою чи адміністративною.

Також за умови встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб (яка вже є у чинному вітчизняному законодавстві: адміністративному, господарському та цивільному) не буде вирішене найважливіше практичне питання: як змусити юридичну особу заплатити за заподіяну шкоду. Прихильники визнання юридичних осіб суб'єктами злочинів ще одним з видів покарань до них пропонують встановити штраф, мотивуючи це необхідністю поповнення державного бюджету України. Однак накласти штраф чи збільшити розмір штрафу (до максимальних розмірів) можна за допомогою адміністративного, господарського та цивільного законодавства України без допомоги кримінального законодавства. Інша справа – удосконалити механізм стягнення відповідних коштів за порушення цивільного, господарського або іншого регулятивного законодавства з визначеною із вказаною метою. Однак, вказане питання виходить за межі нашого дослідження.

ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

Курсант 301 навчального взводу **Хроменко І.О.**

Науковий керівник: професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник **Мінченко С.І.**

У сучасних соціально - економічних та соціально – політичних умовах проблема злочинності неповнолітніх набула особливої гостроти та актуальності. Фахівці з різних областей

висловлюють тривогу з приводу деградації молодого покоління, яке, ще не почавши жити, вже позбавило себе перспективи знайти гідне місце в суспільстві. Зростання різних форм девіантної поведінки, злочинності, аморальних проявів турбує все суспільство.

Детермінанти злочинів неповнолітніх загалом тотожні тим, що обумовлюють злочинність дорослих. Це ті ж самі кризові явища та процеси, що існують у нашому суспільстві на макро- і мікрорівні. Але у зв'язку з неповноліттям правопорушників вони мають свою специфіку.

Щодо статистичних даних то на кінець 2013 року на обліку в підрозділах кримінальної міліції у справах дітей органів внутрішніх справ України знаходилося 14 тис. 231 дитина. З числа цієї категорії 1 тис. жіночої статі, 1777 дітей віком до 11 років, 1557 дітей віком від 11 до 14 років, 5 тис. 665 дітей віком від 14 до 16 років, 6 814 дітей у віці 16-18 років.

Найбільша кількість дітей які перебувають на обліку це учні загальноосвітніх навчальних закладів – 7 тис. 915 осіб, 3 тис. 116 осіб становлять учні професійно-технічних навчальних закладів, 152 – студенти, курсанти вищих навчальних закладів.

Залишається складним питання обліку дітей, які вживають наркотичні засоби та алкогольні напої.

У звітному періоді поставлено на облік 1 тис. 830 дітей, схильних до вживання алкогольних напоїв, із них діагноз «алкоголізм» - 26 осіб.

Поставлено на облік 887 дітей, схильних до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів з них діагноз «наркоманія» – 62 особи.

До адміністративної відповідальності притягнуто 2006 неповнолітніх за вчинення дрібного хуліганства (ст. 173 КУпАП), 7796 – за розпивання спиртних напоїв у громадських місцях і появу в громадських місцях у стані сп'яніння (ст. 178 КУпАП), 3998 – за доведення дорослими особами неповнолітніх до стану сп'яніння (ст. 180 КУпАП).

Із загальної кількості дітей, які перебували на обліку, – 652 з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Проаналізувавши статистичні показники минулих років можна сказати, що злочинність неповнолітніх останнім часом все більше і більше зростає, і все частішими стають прояви «нетрадиційних» злочинів.

На нашу думку попередження злочинності неповнолітніх розглядається як процес, що складається з таких послідовних етапів: 1 – профілактики, яка може застосовуватися до всіх неповнолітніх з тим, щоб виховати таку особистість, для якої вчинення злочину було б неприйнятним з огляду на її моральні якості, цінності, переконання, життєві та соціальні установки й орієнтири; 2 – запобігання, що переважно здійснюється спеціальними суб'єктами, коли профілактика «не спрацювала» й необхідно вжити заходів задля недопущення подальшого розвитку протиправної поведінки, коли у особи вже виник умисел на вчинення злочину, вчиняються необхідні підготовчі дії до злочину.

Враховуючи те, що певною мірою зруйнована система попередження злочинності з боку громадськості, яка існувала в часи радянської влади, було б ефективним відновлення діяльності тих об'єднань, товариств, організацій, що позитивно показали себе у напрямку протидії злочинності серед неповнолітніх. Зокрема, розгорнути роботу по створенню мережі громадських формувань у вигляді центрів для організації дозвілля неповнолітніх, підліткових клубів, фізкультурно-оздоровчих комплексів, культурно-виховних закладів, роботи з неблагополучними сім'ями тощо.

ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Курсант 408 навчальної групи рядовий міліції **Худолій М.О.**
Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки
ННІПФПСКМ НАВС, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Боротьба з організованою злочинністю не тільки ввійшла в число найважливіших завдань правоохоронних органів, але вже давно стала однією із загальнодержавних проблем, від оптимального вирішення якої багато в чому залежать долі реформ, моральне здоров'я суспільства, цивілізований розвиток країни. Більше того, інтеграція найбільш потужних антигромадських формувань в Україні перетворює цю проблему не тільки в міждержавну (в межах колишнього СРСР), але й у міжнародну.

Однак, незважаючи на важливість рішення комплексу завдань, спрямованих на боротьбу з найнебезпечнішим антисоціальним феноменом, ніякого поліпшення в кримінальній ситуації не тільки не досягнуто, але і з року в рік послідовно погіршується. Ядром злочинності в Україні, безсумнівно, є її організовані форми різної антисоціальної спрямованості.

Організована злочинність - це винятково небезпечне явище, яке повинно мати адекватну протидію з боку держави.

Перший наступ на злочинність розпочався одразу після перемоги на виборах 1994 року Леоніда Кучми. Він одним з перших видає указ "Про невідкладні заходи щодо посилення боротьби зі злочинністю". Другим кроком у зв'язку із неефективністю виконання згаданого указу стало розпорядження від 10 лютого 1995 року "Про заходи щодо активізації боротьби з корупцією і організованою злочинністю".

Проте американська та європейська преса почала писати про засилля корупції в українській економіці. Леонід Кучма дав доручення Міністру юстиції розробити антикорупційну програму "Чисті руки". Програма отримала високу оцінку Президента. Епопея "Чистих рук" завершилася підписанням 10 квітня 1997 року Леонідом Кучмою так званої Національної програми боротьби з корупцією.

Крім того, у жовтні 1995 року Верховною Радою України був прийнятий Закон "Про боротьбу з організованою злочинністю". У ньому визначено правові та організаційні засади запобігання корупції, виявлення та припинення її проявів, поновлення законних прав та інтересів фізичних і юридичних осіб, усунення наслідків корупційних діянь.

Під корупцією в цьому Законі розуміється діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг.

Великим кроком для запобігання криміногенних дій став Кримінальний кодекс України. У преамбулі, зокрема, зазначено, що Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам.

Організована злочинність - це складні кримінальні види діяльності, здійснювані в широких масштабах організаціями й іншими групами, що мають внутрішню структуру, що одержують фінансовий прибуток і забирають владу шляхом створення й експлуатації ринків незаконних товарів і послуг. Ці злочини часто виходять за межі державних кордонів. Розуміння організованої злочинності ще менше визначено, ніж насильницької, корисливої або економічної. В основі виділення організованої злочинності із загальної протиправної поведінки лежать характер і ступінь організованої взаємодії декількох злочинців між собою при здійсненні своєї пролонгованої діяльності. Часто організовану злочинність визначають і як процес раціональної реорганізації злочинного світу за аналогією із законною підприємницькою діяльністю на законних ринках. Така злочинна підприємницька діяльність, переслідуючи свою мету, бере участь у таких незаконних видах діяльності, як угоди із незаконними товарами і послугами, монополізація ринку, використання корупції і залякування.

Феномен організованості стосується не тільки і не стільки вчинення конкретних діянь, скільки становлення самого злочинного формування, його існування і його кримінальної

діяльності. Вчинення однакових або різних злочинів є відносно загальною справою організованих між собою суб'єктів (груп), кожний із яких має свої функціональні обов'язки, «права і повноваження». «Коза ностра» (італ. - «Наша справа») більш-менш точно відбиває суть організованої злочинності.

Соціальна база організованої злочинності і спектр її можливостей у командній економіці соціалістичного суспільства в СРСР були одні, у перехідній економіці України та інших пострадянських державах - інші, у капіталістичних країнах - треті. У СРСР організована злочинність, що паразитувала в основному в плановій економіці, була спрощеною і підпорядковувалася бюрократії; у «перехідний» період - ускладнилася і стала більш розгалуженою, автономною; у «капіталістичному світі» - фігурує як складна система самостійних специфічних суб'єктів особливих ринкових відносин. У побудові організованої злочинності знаходять також відбиток сфера злочинної діяльності, етнічні, релігійні, національні й інші традиційні особливості її основного місця перебування.

Останнім часом спостерігається зростання організованої злочинності у світі. Ця загрозлива тенденція зумовлена значними досягненнями в розвитку технологій і засобів зв'язку та безпрецедентним розширенням міжнародної комерційної діяльності, перевезень, туризму. У результаті злочинність не тільки розширюється, але і стає прибутковою.

Економіка [1, с. 7-8] – це така субстанція життєдіяльності суспільства, держави і кожного окремого індивіда, без якої фактично неможливе існування людського суспільства як у біологічній, так і соціальній формах. Через призму економічних умов життєдіяльності суспільства оцінюються усі складові організації суспільного буття: державний устрій, правові системи, межі прав і свобод людини і громадянина, політична система, соціальна сфера і якість життя, інші складові. Власне вся історія людства пов'язана з системою економічних відносин, їх правовою і моральною регламентації, оскільки економіка – це боротьба як за природне, так і соціальне існування. Економічна структура суспільства – це реальний базис, на якому підіймаються юридична і політична надбудови і якому відповідають певні форми суспільної свідомості [1, с. 7-8].

У сучасному розумінні економіка – це спосіб життєдіяльності людей і суспільства, відносин між ними, врегульованих нормами права, які забезпечують раціональне використання ресурсів для виробництва різних благ та послуг і задоволення життєвих потреб учасниками соціально-економічних відносин [2, с. 15-24].

Економіка – багатогранне поняття. До структури економіки входить: держава як регулятор економічних взаємовідносин суспільства; людина як виробник, споживач, управлінець; природа (натуральна і штучна); засоби виробництва (засоби і предмети праці); інфраструктура (виробнича і соціальна); предмети споживання; інтелектуальна діяльність; інформація.

З точки зору кримінологічного дослідження і вирішення завдань попередження економічної злочинності вихідне значення мають усі структурні елементи економіки. Але головний фактор і структурний елемент економіки – це люди, які діють у різноманітних системах економічних відносин. Без людини не може бути ніякої економіки. «Людина – центральна фігура економіки, її цільове і змістове призначення» Предметом економічної теорії є не гроші або багатство, а люди [3, с. 8]. Тому і головною метою будь-якої економічної діяльності є отримання максимально можливої кількості ресурсів для задоволення потреб суспільства і його суб'єктів [4, с. 241].

Економіка, як одна з головних сфер життєдіяльності суспільства і держави, виконує наступні функції: соціально-виробничу (зайняття); регулюючу (розподільчу); відтворюючу (люди, духовність, інтереси, культуру і т. д.); прогностичну (визначення тенденцій розвитку). Але може бути і сферою, в якій діють деструктивні тенденції (війни, злочинність, економічні катастрофи). Таким чином, всеохоплююча сфера впливу економічної діяльності поряд із всеохоплюючою силою впливу природних явищ на буття людини і суспільства визначає у реальній дійсності усі головні закономірності процесу розвитку суспільства і природи.

Економічні відносини суспільства – це достатньо складна система, яка включає: відношення між людьми у процесі безпосереднього виробництва матеріальних благ, обміну результатами діяльності, розподілу, споживання. У більш

широкому розумінні словосполученням «економічні відносини» прийнято називати все те, що безпосередньо стосується суспільства, людей, умов їх життєдіяльності. Фактично усі суспільні процеси мають економічне забарвлення і реалізуються у системі економіко-правових і політичних взаємовідносин.

POLICE TRAINING IN JAPAN ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЯПОНІЇ

Курсант 207 навчальної групи **Цегельний Б.М.**

Консультант з мови, старший викладач кафедри іноземних мов
НАВС Марченко І.В.

The Japanese police have some unique features. The Japanese culture is basically homogeneous. The police don't have to work with people from different cultures fighting against each other, and the police don't have to fine-tune tactics for each culture. The Japanese police officer is basically a police officer and a psychologist at the same time. They work very long hours. All Japanese police recruits undergo a standardized curriculum set by Japan's National Police Agency. High school graduates undergo 1 year of police school. After which, they are given "hands on" experience through three months of field work. Once the 3 months are over, the recruits then return for 6 more months of training and discussions about what they experienced. College graduates undergo a slightly different system. While they must also experience 3 months of field work, they only attend police school for 8 months beforehand and 4 months after. Approximately 5% of all Japanese police candidates fail to complete the course.

Anyone attending their first year of police school must live in a dormitory, even if they are married. For single officers, this requirement extends into their first 6 months of duty. All dorms maintain a curfew. Residents must obtain special permission to stay out past 11:00 PM. This is not to say that only cadets and rookie officers live in the dorms. Due to the high cost of living in certain areas, many new officers will continue to reside in a dormitory after the first six months.

Cadets in police academies learn about self-defense, firearms operations and first aid. Training for police officers might also

involve hostage negotiation, investigative techniques and traffic control. Some departments incorporate high-speed driving skills, conflict resolution tactics and crowd management in their basic cadet training programs. After graduation, they are assigned to a police station for 3 months of on- the-job training under instruction of a senior officer.

Then, they return to the police school for a three-month progress educational training program to cultivate character, improve professional legal knowledge and hone their understanding and skills in community policing (2 months for university graduates). Thereafter, they are assigned to a police station, where they perform their actual duties for 5 months in the police box, receiving instruction by a senior officer (4 months for university graduates).

Officers continue to receive training throughout their careers. Each year, a random selection of approximately 42,000 officers take technical courses which last between 3 weeks to 1 year. Officers promoted to the rank of sergeant must undergo 3 months of training at a regional training facility. Officers promoted to the rank of assistant inspector must undergo 2 months of training. New inspectors must experience 6 months of training at the national police college in Tokyo.

Aspiring police officers must complete training programs specific to individual law enforcement agencies. Many of these programs last a minimum of 12 weeks and include substantial physical fitness components; all cadets in police training programs must meet minimum fitness and age standards.

Law enforcement professionals are expected to possess a reasonable understanding of the legal process, and police education and training often focuses on subjects relating to law and criminal justice. Courses in legal terminology, civil rights and the penal code are mandatory portions of police training. Cadets are also instructed on the proper handling and questioning of suspects, maintaining the integrity of evidence and laws relating to searches and seizures.

98.1% of Japan's police officers are male. Typically, police officers come middle class families of blue-collar workers, manual laborers, or small entrepreneurs. While they take great pride in their work and fancy themselves as the modern samurai, police officers see their careers as a stepping stone to raise the social status of their families.

The National Police Academy also provides educational training for superintendents designated for assignments as the chief of a police station. This is the highest-level educational training course available for police officers.

ФЕНОМЕН ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСВІТНИЦТВА ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УКРАЇНИ

Курсант 207 навчальної групи **Цегельний Б.М.**

Науковий керівник: доцент кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС кандидат педагогічних наук, доцент **Роговенко М.М.**

Просвітництво – це найважливіший феномен європейських країн XVIII століття. За своєю назвою Просвітництво є сукупністю антифеодальних ідей, які були формою самосвідомості нового суспільного класу – буржуазії. Головні ідеї цього періоду відображають бачення людини в добу Нового часу. Людина постає як неповторна індивідуальність та особистість. Для цього часу характерна непохитна впевненість у величчі людського розуму. Розум у просвітителів – головний засіб поступового еволюційного перетворення феодального суспільства на суспільство, засноване на принципах розуму і справедливості шляхом морально-політичного і естетичного виховання громадян.

Ідеологія і філософія Просвітництва дуже вплинули на всі сфери життя суспільства.

Ідеї просвітителів живі й понині у прагненні людства до загальнолюдських гуманістичних цінностей, а лідери Просвітництва залишаються прикладом самовідданої боротьби за нові ідеали. Важливо прослідкувати зв'язок між ідеями доби Просвітництва та сучасністю. Адже саме завдяки цим ідеям стало можливим запропонувати теоретично і втілити практично

нову концепцію суспільства та держави. По суті саме Просвітництву ми завдячуємо поняттями громадянського суспільства та правової держави. Ці ідеї справили неоціненний вплив на розвиток гуманістичної та суспільно-політичної думки України. Цим обумовлена актуальність теми дослідження.

Об’єктом дослідження є Доба Просвітництва як історичне явище.

Предметом дослідження є провідні ідеї діячів західноєвропейського та українського Просвітництва

Мета дослідження: дослідити основні ідеї представників західноєвропейського Просвітництва та визначити особливості українського Просвітництва.

Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури.

У результаті опрацювання першого розділу було показано, що французьке Просвітництво було й донині залишається школою європейської філософської культури. Видатними представниками Просвітництва у Франції стали мислителі, письменники і вчені – Шарль Луї Монтеск’є, Вольтер, Жан Жак Руссо, Дені Дідро, Габріель Маблі, Жан Лерон Д’Аламбер та інші. Головна увага просвітників була прикута до проблем людського буття, буття суспільства, історії та перспектив розвитку людства.

В другому розділі показано, що на відміну від французького англійське Просвітництво, віддзеркалюючи настрої демократичних сил суспільства, мало поміркований характер. Зокрема, англійський просвітник-філософ Джон Локк покладав великі надії не на революцію, а на поступове, еволюційне перетворення суспільства на принципах розуму і справедливості шляхом морально-політичного виховання громадян.

Інші англійські просвітники також наголошували на ролі моральності в людському житті та суспільних стосунках. Разом з тим, англійське просвітництво мало і свої особливості, зокрема це пропаганда ідей вільнодумства та критика релігії.

Не менш значним був і вклад німецьких діячів у Просвітництво – Х.Вольфа, Е.Лессінга, Й.Г.Гердера. Вони різко критикували феодальний деспотизм і обстоювали ідеї демократичного оновлення Німеччини.

Російське Просвітництво представлене іменами видатних учених та громадських діячів: М.В.Ломоносова, Я.П.Козельського, Д.С.Анічкова, М.І.Новікова, О.М.Радіщева, П.Я.Чаадаєва, які суспільний прогрес пов'язували з розвитком освіти, просвітництва і ремесел.

У третьому розділі проаналізовано та визначено особливості просвітництва в Україні. Доведено, що розвиток, поширення ідей Просвітництва в Україні був обумовлений високим рівнем духовної культури. Особливостями українського просвітництва, було те, що, по-перше, воно поширювалося в рамках феодального суспільства, організаторами системи освіти були в основному церковні діячі. По-друге, в Західноєвропейському просвітництві виділяється два напрямки – науково-просвітницьке та етико-гуманістичне, в Україні ж – переважно етико-гуманістичне. Звернення до внутрішнього світу людини, до духовності, самосвідомості особистості, орієнтації її у світі духовних цінностей – от головне завдання виховання, освіти людини і філософії, як одного із засобів освіти в Україні.

За результатами проведеного дослідження зроблено наступні висновки:

1. Просвітницькі ідеї мали антирелігійну спрямованість. Його метою були критика основ феодальної ідеології, боротьба за віротерпимість, за волю наукової і філософської думки.

2. Головним засобом перетворення суспільства для Просвітників був розум. Людина повинна відповідати розумній гармонії природного світу, а тому його треба просвітити, дати освіту.

3. Погляди Просвітників були засновані на історичному оптимізмі. Просвітителі вірили в людину, її розум і світле майбутнє, вважали її творцем історії.

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ МВС УКРАЇНИ ПРИ ОХОРОНІ ПОРЯДКУ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Курсант 208 навчальної групи **Цісар О.О.**

Науковий керівник: доктор юридичних наук, доцент кафедри управління та роботи з персоналом НАВС **Пелегаша О.Г.**

Актуальність обраної теми: висвітлити особливості діяльності підрозділів громадської безпеки МВС України при охороні порядку під час масових заходів.

Мета роботи : вказати яке значення мають підрозділи громадської безпеки МВС України при охороні громадського порядку під час масових заходів, забезпечувати безпеку громадян і громадський порядок, у тому числі під час дорожнього руху, запобігати правопорушення та припиняти їх.

Завданням є недопущення та попередження масових безпорядків, керівники підрозділів внутрішніх справ повинні знати тактику дій під час виникнення позаштатних ситуацій, припинення можливих злочинів та інших порушень, забезпечення громадську безпеку.

Відповідно до статті 39 Конституції України громадяни мають право збиратися мирно, без зброї та проводити збори, мітинги, походи і демонстрації. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – з метою запобігання заворушенням чи злочинами, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Масовий захід - це організована, активну форму реалізації прав, свобод і законних інтересів великих груп (мас) людей громадських місцях, і навіть спосіб задоволення економічних, політичних, культурних, релігійних та інших потреб громадян.

Міліція зобов'язана забезпечувати безпеку громадян і громадський порядок, у тому числі під час дорожнього руху, запобігати правопорушення та припинення їх. Для виконання покладених на неї обов'язків статтею 11 зазначеного Закону України « Про міліцію » міліції надається право тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки

місцевості чи об'єкти, вимагати від громадян і службових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень, а в разі невиконання встановлених вимог застосувати передбачені зазначеним Законом заходи примусу.

Органи і підрозділи МВС виконують завдання із забезпечення правопорядку та громадської безпеки під час проведення масових заходів відповідно до Конституції України, законів України «Про міліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про внутрішні війська МВС України», Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого Указом Президента України від 17 жовтня 2000 року № 1138, інших законодавчих та нормативно-правових актів України, нормативно-правових актів МВС України та цих Методичних рекомендацій.

Основними силами, які забезпечують охорону громадського порядку та безпеку громадян під час масових заходів, є особовий склад органів і підрозділів внутрішніх справ, а додатковими силами – особовий склад підрозділів внутрішніх військ, вищих навчальних закладів МВС України.

Військовослужбовці внутрішніх військ залучають до виконання завдань з охорони громадського порядку і безпеки громадян під час проведення масових заходів на підставі письмового запиту (розпорядження) начальників ГУМВС, УМВС України в областях та на транспорті за погодженням з начальником Головного управління - Командувачем внутрішніх військ МВС України, а вищі навчальні заклади МВС України – з дозволу керівництва Міністерства.

За рішенням керівництва МВС України для надання практичної допомоги під час проведення масових заходів особовий склад стрійових підрозділів патрульно-постової служби міліції (ППСМ), підрозділів міліції особливого призначення «Беркут», державної автомобільної інспекції (ДАІ), державної служби охорони (ДСО), спеціальних моторизованих військових частин міліції (СМВЧМ), військових частин спеціального призначення (ВЧСП), військових частин особливого призначення (ВЧОП), а також інших органів і підрозділів внутрішніх справ може бути направлений за межі регіону дислокації.

Організаторами можуть заходів можуть виступати центральні, місцеві органи виконавчої влади, державні установи, представники партій, рухів, об'єднань громадян, релігійних конфесій, спортивних організацій, окремі громади.

Масові заходи можуть проводитися у вигляді мітингів, демонстрацій, парадів, маніфестацій, вуличних походів, масових гулянь, страйків, пікетів, релігійних та інших відправлень, спортивних змагань, концертів, видовищних шоу тощо.

З метою уникнення можливих порушень громадського порядку проводити зустрічі, запрошуючи на них представників органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, інших правоохоронних органів, з організаторами заходів, представниками ініціативних груп громадян. За результатами таких зустрічей, у межах компетенції, надавати необхідну допомогу органам влади у вирішенні проблемних питань, які порушуються учасниками масових заходів чи акцій протесту.

Основною підготовки до забезпечення правопорядку та громадської безпеки є прогнозування (моделювання) керівником обстановки, яка може скластися під час проведення масового заходу.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, НОРМ І СТАНДАРТІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Старший науковий співробітник навчального відділу
Цюприк Н.О.

Правозастосовна діяльність органів внутрішніх справ у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху спрямована на зміцнення дисципліни на транспорті, боротьбу з порушеннями правил, норм і стандартів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, запобігання дорожньо-транспортних пригод, захист особистих прав громадян. Порядок провадження у справах про адміністративні порушення Правил визначається

законодавством про дорожній рух, Кодексом України про адміністративні правопорушення та Інструкцією по організації провадження у справах про адміністративні порушення правил, норм і стандартів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху. Адміністративна відповідальність за порушення правил настає, якщо ці порушення за своїм характером не тягнуть за собою відповідно до чинного законодавства кримінальної відповідальності. Про вчинення порушення правил працівник міліції згідно із ст. 255 КпАП України складає протокол, роз'яснює порушникові його права і обов'язки у відповідності зі ст. 268 КпАП України і вручає йому відривну пам'ятку. У випадках, прямо передбачених законодавством, протокол про адміністративне правопорушення можуть складати також службові особи інших державних органів, представники громадських організацій і органів громадської самодіяльності. Якщо порушення вчинено кількома особами, то протокол складається на кожного порушника.

Якщо порушник оспорує стягнення, що на нього накладається на місці вчинення правопорушення, вимагає залучення до розгляду справи адвоката, перекладача, так само як і в разі несплати ним штрафу на місці події, складається протокол, і провадження у справі здійснюється в порядку, передбаченому КпАП України.

У разі вчинення особою порушення правил, яке у встановленому порядку оформлюється протоколом, у водія вилучається посвідчення водія на строк до винесення постанови по справі та сплати порушником штрафу, що фіксується в талоні до посвідчення водія, який останньому повертається. Якщо посвідчення водія вже було вилучено при оформленні попереднього правопорушення, до винесення постанови у справі та сплати порушником штрафу, вилучається талон до посвідчення водія. Порушнику видається тимчасовий ; дозвіл (на 30 діб) на право керування, куди переносяться відмітки про всі вчинені правопорушення. Відповідно до ч. 5 ст.265 КпАП (України в разі відсутності у порушника посвідчення водія або

талону до нього (після його запровадження) транспортний засіб порушника може бути затриманий до сплати ним штрафу. Військовослужбовці і призвані на збори військовозобов'язані, а також особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ несуть відповідальність за порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, на загальних підставах.

Водії та інші особи, які керують транспортними засобами, щодо яких є достатні підстави вважати, що вони перебувають у стані сп'яніння, підлягають відстороненню від керування цими транспортними засобами та оглядові на стан сп'яніння (ст.266 КпАП України). Якщо водій ухиляється від огляду з метою встановлення стану сп'яніння відповідно до встановленого порядку, то в присутності двох свідків у протоколі про зазначене адміністративне правопорушення вказуються ознаки сп'яніння і дії порушника щодо ухилення від огляду.

При вчиненні правопорушень, передбачених ст.81 (щодо порушень, пов'язаних з використанням автотранспортних засобів), ч.1, 2, 4 і 5 ст.121, ст.ст.121, 122, 126, ч. 1, 2 ст.130, ч. 2 ст.132, ч. 4 ст.133 КпАП України, працівник ДАІ вилучає номерні знаки транспортного засобу або затримує транспортний засіб і доставляє його для тимчасового зберігання на спеціальному майданчику чи стоянці до усунення порушення, а в разі вчинення порушень, передбачених ст.122 КпАП України, а так само в разі залишення водієм транспортного засобу на порушення правил зупинки і стоянки - до оформлення відповідних документів про правопорушення.

Затримання транспортного засобу або вилучення номерних знаків транспортного засобу при вчиненні особою порушень, передбачених ст.81 (щодо порушень, пов'язаних з використанням автотранспортних засобів), ч., 2, 4, 5 ст.121, ст. 121, 122, 126, ч. 1. 2 ст.130, ч. 2 ст.132, ч. 4 ст.133 КпАП України, дозволяється виключно як захід, що забезпечує усунення порушення. Забороняється вилучати номерні знаки

транспортного засобу при вчиненні особою порушень, передбачених ст.126, ч. 1, 2 ст.130 КпАП України, так само як і в інших передбачених законодавством випадках, транспорту інших регіонів, коли повернення вилучених номерних знаків буде ускладнено.

Забороняється затримувати транспортний засіб порушника в передбачених цим пунктом інструкції випадках, як захід, що не забезпечує усунення порушення, зокрема, порушення, передбаченого ст.81, а також ч. 1 і 2 ст.121 КпАП України (за винятком випадків, коли подальший рух несправного транспорту заборонено). Недоцільно затримувати транспортний засіб порушника з доставленням на спеціальну стоянку, коли усунення порушення можливо провести безпосередньо на місці виявлення порушення.

За вчинення адміністративних порушень правил відповідними статтями КпАП України передбачено накладення таких адміністративних стягнень: штраф; позбавлення права керування транспортними засобами; оплатне вилучення транспортного засобу.

Справи про порушення правил розглядаються у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом (службовою особою), правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративні правопорушення та інших матеріалів справи (ст.277 КпАП України). Адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при триваючому правопорушенні два місяці з дня його виявлення (ст.38 КпАП України).

У разі відмови в порушенні кримінальної справи або закриття кримінальної справи, але при наявності в діях порушника ознак адміністративного правопорушення адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше як через місяць з дня прийняття рішення про відмову в порушенні кримінальної справи або про її закриття.

Розглядати від імені органів Державтоінспекції справи про адміністративні правопорушення і накладати адміністративні стягнення мають право:

- за адміністративні правопорушення, передбачені ч.1, 2 і 3 ст.121, ч. 1, 2 і 3 ст.122, ч. 2 ст. III, ст.125, ч. 3 ст.126, ч. 1 і 2 ст.127 КпАП України, - працівники Державної автомобільної інспекції, які мають спеціальні звання;

за адміністративні правопорушення, передбачені ч. 4 ст.121, ст.121, ч. 4 ст.122, СТ.СТ.122, 122, 122, ч. 1 і 3 ст.ІІІ, ст.ст.124, 124, ч. 1 і 2 ст.126, ч.3 і 4 ст.127, ст.ст.128, 128, ч. 1 і 2 ст.129, ч. 1 ст.130, ст.132, ч. 4 ст.133, ст.ст.139, 140 КпАП України, начальник або заступник начальника відділення (відділу, управління, Головного управління) Державної автомобільної інспекції, начальник або заступник начальника відділу (управління, Головного управління) дорожньої міліції, командир або заступник командира окремого підрозділу дорожньо-патрульної служби. У разі відсутності у відділі внутрішніх справ виконавчого комітету районної, міської, районної в місті Ради відділення (відділу) Державної автомобільної інспекції зазначені справи розглядаються начальником або заступником начальника відділу внутрішніх справ. У розгляді таких справ можуть брати участь представники трудових колективів і громадських організацій.

Справи про правопорушення, передбачені ч. 5 ст.121, ч. 2 ст.130 КпАП України розглядають судді районних (міських) судів (ст.221 КпАП України), У цих випадках відповідною посадовою особою ДАІ до суду передаються первинний та повторний адміністративні матеріали. Затримання та оплатне вилучення транспортного засобу порушника здійснюється виключно на підставі постанови компетентного щодо розгляду справи органу і виконується цим же органом, тобто судом (ст.ст.311, 312 КпАП України).

Справа про порушення Правил розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може

бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про її своєчасне сповіщення про місце й час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи (ст.268 КпАП України).

Провадження у справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю за таких обставин (ст.247 КпАП України) відсутність події і складу адміністративного правопорушення; недосягнення особою на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку; неосудність особи, яка вчинила протиправну дію або виявила бездіяльність; вчинення дії особою в стані крайньої необхідності або необхідної оборони; видання акта амністії, якщо він усуває застосування адміністративного стягнення; скасування акта, який встановлює адміністративну відповідальність; закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених ст.38 КпАП України; наявність по тому самому ж факту щодо особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, постанови компетентного органу (посадової особи) про накладення адміністративного стягнення, або нескасованого рішення товариського суду, якщо матеріали було передано до товариського суду органом (службовою особою), який має право накладати адміністративне стягнення по даній справі, або нескасованої постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення, а також порушення по даному факту кримінальної справи; смерть особи, до якої було розпочато провадження у справі. Військовослужбовці І призвані на збори військовозобов'язані, а також особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ несуть відповідальність за порушення правил, норм І стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, на загальних підставах (ст.15 КпАП України).

У справі про адміністративне правопорушення посадова особа Державтоінспекції (міліції) виносить одну з таких постанов (ст.284 КпАП України): про накладення

адміністративного стягнення; про закриття справи, причому Постанова про закриття справи виноситься при оголошенні; усного зауваження, передачі матеріалів на розгляд товариського суду, комісії по боротьбі з пияцтвом, утвореної на підприємстві, в установі, організації чи їх структурних підрозділах, громадської організації чи трудового колективу, відповідним органам для вирішення питання про притягнення військовослужбовців до дисциплінарної відповідальності або передачі їх прокурору, органу попереднього слідства чи дізнання, а також при наявності обставин, передбачених ст.247 КпАП України.

Порушення правил особами, які керують транспортними засобами, обладнаними двигуном з робочим об'ємом до 50 см³, велосипедами, а також водіями, в тому числі і ті, які перебувають у стані сп'яніння, так само як і зазначеними особами, що спричинили пошкодження транспортних засобів, вантажів, шляхів, шляхових та інших споруд, іншого майна чи створили аварійну обстановку або залишили, на порушення встановлених правил, місце ДТП, учасниками якої вони є, необхідно кваліфікувати за ст.127 КпАП України.

Відповідно до Віденської конвенції про дипломатичні зносини (Україна є учасником даної конвенції) члени дипломатичного корпусу, співробітники адміністративно-технічного та допоміжного персоналу посольств користуються імунітетом. Члени дипкорпусу користуються відповідним імунітетом у повному обсязі, члени адміністративно-технічного та допоміжного персоналу, як правило, тільки при виконанні своїх службових обов'язків (ст.31 Конвенції). Засоби пересування дипломатичного та консульського корпусу теж користуються імунітетом від обшуку, реквізиції, арешту та інших виконавчих дій.

При порушенні правил особою, яка користується імунітетом, після перевірки документів, що засвідчують особу та її статус, який підтверджується дипломатичним паспортом чи спеціальним посвідченням, що видається Міністерством

закордонних справ України (дипломатична чи консульська картка), складається протокол, а документи повертаються власнику. Забороняється проводити будь-які заходи щодо зазначеної особи затримання або інші примусові Дії, за винятком випадків, коли надання свободи буде вести до продовження правопорушення.

Якщо особа, яка користується імунітетом, керує транспортним засобом з явними ознаками сп'яніння, їй пропонується припинити керування. Огляд на стан алкогольного сп'яніння у медичних закладах проводиться у разі її згоди. При відмові від проведення медичного огляду і спробах продовження керування транспортним засобом особою, яка користується дипломатичним імунітетом, подальший рух цього автомобіля не допускається і в присутності двох понятих складається адміністративний протокол з вичерпними відомостями про особу правопорушника

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕРОЗКРИТИХ ЗЛОЧИНІВ МИНУЛИХ РОКІВ

Курсант 302 навчальної групи **Чевка Н.Д.**

Розслідування і розкриття злочину - складне кримінально-процесуальне явище, у якому особливу роль займає розкриття злочинів минулих років. Під ними розуміють злочини, кримінального провадження за якими було зупинено на підставі ст. 280 КПК України (не встановлено особи, котра вчинила злочин) [1]. У практичній роботі правоохоронних органів розкриття злочину пов'язано з побудовою структури окремих методик розслідування.

Показники абсолютної кількості розкритих злочинів свідчать лише про рівень роботи органів з їх розкриття. Але для визначення ефективності вказаної роботи необхідно мати, крім показників розкритих, також дані і про нерозкриті злочини.

Нерозкритим є злочин, кримінальне провадження по якому зупинене (коли місцезнаходження обвинуваченого невідоме або коли не встановлена особа, яка вчинила злочин) у звітному періоді. До числа нерозкритих відносяться злочини, кримінальне провадження по яких вперше зупинені в даному звітному періоді, незалежно від часу початку кримінального провадження і часу реєстрації даних злочинів.

Крім того, до числа нерозкритих злочинів включаються також злочини, у кримінальному провадженні по яких з моменту відкриття пройшло більше двох місяців, але не представлено документів первинного обліку про пред'явлення обвинувачення або продовження чи зупинення слідства за не розшуком або не встановленням осіб, які вчинили злочини, та злочини, за вчинення яких з моменту пред'явлення обвинувачення пройшло більше двох місяців, але не представлено документів первинного обліку про прийняття рішення по кримінальному провадженні.

Методика розслідування нерозкритих злочинів минулих років базується на досвіді слідчої практики, який напрацьований протягом значного періоду розслідування зазначеної категорії злочинів, та досягнень науки криміналістики, а саме криміналістичної техніки, криміналістичної тактики та криміналістичної методики [2, с. 67].

Кримінальні провадження про нерозкриті злочини минулих років - це особлива категорія проваджень. Відсутність підозрюваного, обвинуваченого, складність завдань по їх встановленню, вплив фактору часу, процесуальні особливості провадження, інші специфічні умови діяльності слідчого по зазначених справах зобов'язують його творчо застосовувати багатий арсенал засобів, прийомів і методів, які розроблені криміналістикою та перевірені практикою.

Багаторічна слідча практика переконливо свідчить, що наполеглива робота слідчого та оперативних підрозділів, кваліфіковане повторне розслідування нерозкритих злочинів, ретельне відпрацювання на причетність до їх вчинення всіх осіб, що притягуються до кримінальної відповідальності за вчинення нових злочинів, дозволяють успішно розкривати та розслідувати такі злочини. Тому розслідування злочинів минулих років вимагає від слідчого використання широкого арсеналу засобів,

прийомів і методів, розроблених криміналістикою, наполегливості та досконалого знання методики їх розслідування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» : чинне законодавство з 19 листопада 2012 року: (офіц. текст). – К: ПОЛИВОДА А.В., 2012. – 382 с. – (Кодекси України).

2. Алексєєв О.О. Розслідування окремих видів злочинів / Алексєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. – К. : Центр учбової літератури. 2013. – 278 с.

НЕЛЕГАЛЬНЕ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА ПРОДАЖ ЛІКІВ В ЄВРОПІ ILLEGAL TRANSPORTATION AND SAILING PHARMACEUTICS IN EUROPE

Курсант 208 навчальної групи **Червінська Соф'я**

Науковий керівник: старший викладач кафедри іноземних мов
НАВС Марченко І.В.

Nowadays one of the most serious problems of organized crime is Pharmaceutical crime. Pharmaceutical crime involves the manufacture, trade and distribution of fake, stolen or illicit medicines and medical devices. It encompasses the counterfeiting and falsification of medical products, their packaging and associated documentation, as well as theft, fraud, illicit diversion, smuggling, trafficking, the illegal trade of medical products and the money laundering associated with it. It is seeing a significant increase in the manufacture, trade and distribution of counterfeit, stolen and illicit medicines and medical devices. Patients across the world put their health, even life, at risk by unknowingly consuming fake drugs or genuine drugs that have been doctored, badly stored or that have

expired. Illicit drugs can contain the wrong dose of active ingredient, or none at all, or a different ingredient. They are associated with a number of dangers and, at worst, can result in heart attack, coma or death. The fight against counterfeit medicines is crucial in order to ensure the quality of products in circulation and to protect public health on a global scale. The increasing prevalence of counterfeit and illicit goods has been compounded by the rise in Internet trade, where they can be bought easily, cheaply and without a prescription. It is impossible to quantify the extent of the problem, but in some areas of Asia, Africa and Latin America counterfeit medical goods can form up to 30% of the market.

Organized criminal networks are attracted by the huge profits to be made through pharmaceutical crime. They operate across national borders in activities that include the import, export, manufacture and distribution of counterfeit and illicit medicines. Coordinated and cross-sector action on an international level is vital in order to identify, investigate and prosecute the criminals behind these crimes.

Police are tackling this major problem in three main ways: coordinating [operations in the field](#) to disrupt transnational criminal networks; delivering training in order to build the [skills and knowledge](#) of all those agencies involved in the fight against pharmaceutical crime and building [partnerships](#) across a variety of sectors. Among millions of places where people can get drugs are Internet pharmacy and drug shops. Sometimes law enforcement agencies can't find them by themselves. Governments of all countries of the world are interested to destroy this crime system. Agencies participate in international Operation Pangea V to protect consumers from potentially dangerous, unapproved drugs.

Fake medicines threaten the lives of millions of people around the world.

At INTERPOL, the efforts to combat this global health problem were given renewed impetus in March 2013 by the Pharmaceutical Industry Initiative to Combat Crime. In this agreement with 29 of the world's largest pharmaceutical companies, funding worth EUR 4.5 million over three years will enable to build on Interpol's current

activities and boost the law enforcement community's response to pharmaceutical crime. The programme will focus on the prevention of all types of pharmaceutical crime including the counterfeiting of both branded and generic drugs. As well as funding law enforcement operations to identify and dismantle the organized crime networks linked to this illegal activity, the programme will also allow for expanded training and capacity building opportunities for police, and for stronger partnership development. Given the scale of the problem, according to the World Health Organization, an estimated 10 per cent of medicines are fake and these figures can go up to 30 per cent, particularly in some poorer countries – an essential part of the programme is to raise public awareness of the dangers of fake drugs, particularly for people buying medicines on the Internet. Actions taken include civil and criminal charges, seizure of illegal products, and removal of offending websites. The goal of the efforts, which involved law enforcement, customs and regulatory authorities from 100 countries, is to identify producers and distributors of illegal pharmaceutical products and medical devices and remove these products from the supply chain.

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ БОРОТЬБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ З ІНШИМИ ПРАВООХОРОННИМИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ

Курсант 407 навчальної групи **Чернобабова О.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки,
кандидат юридичних наук **Тихонова О.В.**

Складний економічний стан сучасної України характеризується багатьма факторами. Певними індикаторами цього стану є постійне зростання показників економічної злочинності та розміри втрат державою фінансових і матеріальних ресурсів. Високий рівень правопорушень у сфері

економіки в Україні зумовлює необхідність вирішення нових завдань, щодо підвищення ефективності та посилення державного фінансового контролю, а також своєчасного припинення протиправних діянь в економічній сфері.

Основні функції щодо виявлення, протидії та профілактики економічних злочинів покладено на Державну службу боротьби з економічною злочинністю Міністерства внутрішніх справ України. Але задля забезпечення різнобічного підходу до моніторингу, аналізу даних, виявлення та високоякісного документування правопорушень в сфері економіки необхідно повсякчас забезпечувати та удосконалювати підходи до координації спільних дій підрозділів ДСБЕЗ з іншими державними правоохоронними та контролюючими органами.

Взаємодія підрозділів ДСБЕЗ з іншими правоохоронними органами у процесі боротьби з економічною злочинністю, будучи однією з видів соціальної діяльності, підкоряється законам суспільного розвитку й зазнає змін прогресивного характеру. Одне з найважливіших місць у цьому процесі займає правове регулювання, від ефективності якого прямо залежить оперативність і якість розв'язування завдань.

Проблемними, при цьому, також залишаються питання щодо взаємодії міліції з органами державного фінансового контролю. Незважаючи на те, що окремі суб'єкти контролюючих органів вже сформувалися і досить успішно діють самостійно, у цілому ця система в Україні поки перебуває на стадії формування. Існуючі розрізнені нормативні акти та відомчі положення, що визначають окремі напрями спільної роботи підрозділів ДСБЕЗ з іншими правоохоронними та контролюючими органами у протидії порушенням законодавства в економічній сфері, не мають загальної системної дії, що негативно впливає на функціонування системи протидії економічній злочинності в Україні.

Постає проблема вдосконалення механізмів та законодавства, які регламентують взаємовідносини органів

міліції з органами державного фінансового контролю, оскільки чинній нормативно-правовій базі притаманні деякі розбіжності у нормах загальних і спеціальних правових актів, а також невідповідність окремих положень підзаконних актів законодавчим. Адже саме ефективна взаємодія підрозділів ДСБЕЗ та інших правоохоронних і контролюючих органів сприяє своєчасній та повній реалізації результатів контрольних, правоохоронних та профілактичних заходів у процесі протидії економічним злочинам, які здійснюються на території України.

Тобто належна організація взаємодії підрозділів Державної служби боротьби з економічною злочинністю МВС України з правоохоронними та контролюючими органами є актуальною, оскільки від цього залежить якість попередження, документування, викриття та реалізації оперативно-розшукових матеріалів і подальший процес розслідування кримінальних правопорушень, які вчиняються в економічній сфері.

ТАКТИКА ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ

Курсант 301 навчальної групи **Шарапа Р.С.**

Науковий керівник: доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук **Комаринська Ю.Б.**

Соціально-економічні перетворення в Україні передбачають її інтеграцію до європейської та світової спільноти, демократизацію державних інституцій, у тому числі й органів кримінальної юстиції, запровадження сучасних механізмів протидії негативним явищам. Дестабілізуючим чинником у формуванні демократичної держави є стан злочинності серед неповнолітніх, застосування до них насильства та експлуатації, втягнення у вчинення злочинів. За офіційними даними Департаменту інформаційних технологій МВС України за 2009 р. злочини за участю неповнолітніх становлять 15 445 випадків, із них 8 152 злочини віднесено до тяжких та особливо тяжких. За 2010 р. кількість злочинів за

участю неповнолітніх зросла на 12,3 %, що становило 17 342 злочини, 8 742 з яких віднесено до тяжких та особливо тяжких, упродовж 2012 року неповнолітніми або за їх участю скоєно 14 238 злочинів. На кінець 2012 року у підрозділах кримінальної міліції у справах дітей органів внутрішніх справ України перебуває 14 тисяч 213 дітей, з них 1 тисяча дівчат.

Складність проведення допиту неповнолітніх обумовлена специфікою психології формування показань, віковими та індивідуальними особливостями. Особливу увагу той, хто проводить допит, повинен приділити психологічним особливостям допитуваного, його характеру, темпераменту, навицям, звичкам, мисленню, колу знайомств, способу життя, вихованню в сім'ї. Дані, що характеризують особу неповнолітнього, дозволяють прогнозувати його поведінку під час допиту, вибирати тактично правильний його напрям, оцінювати достовірність показань допитуваного [1]. Тактика допиту неповнолітніх значною мірою обумовлена особливостями її психіки (підвищеним навіюванням, схильністю до фантазування, високою емоційністю, нестійкістю поведінки), незначним життєвим досвідом, що нерідко приводить до неправильної оцінки ними розслідуваної події в цілому або окремих її елементів [2]. При проведенні допиту неповнолітніх, можна досягти ефективного результату тільки у разі врахування усіх істотних особливостей та належної підготовки до відповідної слідчої (розшукової) дії. Таким чином, тільки правильна поведінка і прийняття слідчим правильних рішень може призвести до позитивних результатів і одержання необхідної інформації від неповнолітнього.

Успішно провести допит неповнолітнього може не кожен слідчий, так як справа тут не тільки в юридичній підготовці та досвіді слідчої роботи. Допит неповнолітнього вимагає від слідчого хороших знань педагогіки, загальної та дитячої психології, уміння таким чином визначити свою власну лінію поведінки, щоб при найсуворішому виконанні закону забезпечити успішне виконання поставленого завдання. На жаль, у нинішніх умовах цій проблемі приділяється дуже мало уваги. Ми вважаємо, що необхідно ввести в підготовку слідчих основи підліткової, юнацької психології та вікової педагогіки,

особливо для тих, хто безпосередньо займається провадженнями щодо неповнолітніх.

Велику практичну значимість має знання слідчим психологічних основ допиту неповнолітніх тому, що воно в значній мірі дозволяє домогтися керованості процесу отримання свідчень, усунути фактори і умови, що негативно впливають на формування повних і правдивих показань, тим самим отримати найбільшу інформацію про відомі такій особі факти і обставини.

Список використаної літератури :

1. Шепитько В.Ю. Использование данных психологии в допросе несовершеннолетних / В.Ю. Шепитько // Проблемы социалистической законности. – Вып.26. – 1991. – С. 106-110.

2. Аверьянова Т.В. Криминалістика: Учеб.для вуз. / [Т.В. Аверьянова, Р.С. Белкин, Ю.Г.Корухов и др.]. – 3-е изд., пер. и доп. – М.: Норма, 2007. – 944 с.

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Курсант 408 навчальної групи **Шевченко В.І.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Томма Р.П.**

Причини і умови злочинності визначають як систему негативних для відповідної суспільно-економічної формації і даної держави соціальних явищ, які детермінують злочинність як свій наслідок. Причому, як правило, під причинами розуміють ті явища, які безпосередньо породжують, відтворюють злочинність, а під умовами – ті явища, які самі по собі хоча й не породжують злочинність, але сприяють, інтенсифікують формування і дію причини.

До головних факторів економічної злочинності відносяться:

- диспропорції економічного розвитку;
- невідповідність між економічними потребами і економічними можливостями їх задоволення, між інтересами розвитку окремих галузей економіки, між економічними

інтересами окремих господарюючих суб'єктів, індивідуума і суспільства.

З усіх названих факторів загальної комплексної причини цього виду злочинності головним рушійним елементом є об'єктивно існуюча система протиріч між економічними інтересами і потребами кожної конкретної особи (групи осіб), суспільства і держави, іманентно притаманна будь-якій системі економічних відносин. Ще один фактор, який обумовлює існування економічної злочинності - нерівність у правовій регламентації діяльності окремих суб'єктів господарювання і економіко-соціального захисту окремих верств суспільства, нехтування економічними законними інтересами окремих громадян, порушення їх трудових прав як з боку окремих підприємницьких структур, так і з боку держави в цілому.

Але найбільш суттєвим фактором являються економічні і політичні кризи. Це пов'язано з тим, що будь-яка система економічних відносин, незалежно від її політико-юридичної природи, в умовах кризового стану суспільства, в силу іманентно притаманних їй протиріч розвитку і особливо їх загострення, здатна породжувати економічну злочинність, оскільки визначає нерівні умови і можливості задоволення життєво важливих потреб і інтересів людини.

В сучасній Україні економічна злочинність є не лише породженням поляризації населення за рівнем доходів, а є самою сутністю економічної трансформації суспільства, спрямованої на повну деструктуризацію економічного і інтелектуального потенціалу нації в угоду окремим кланово-олігархічним групам.

Проблема економічної злочинності в Україні – це проблема соціально-економічної політики держави, яка не дає можливості отримувати доход за рахунок трудової активності і власної працездатності, але відкрила широкий простір для кримінальних зловживань у сфері економічної діяльності.

Більшість членів суспільства байдуже ставляться до економічної злочинності. Однією з підстав такої байдужності є те, що факт заподіяння економічним злочинцем збитків суспільству важко встановити та оцінити; крім того, «економічний злочинець» не відповідає сформованому стереотипу традиційного злочинця.

Стосовно ознак, притаманних економічній злочинності, є наступний перелік:

- складається із кримінальних караних діянь суб'єктів господарювання;
- посягає на порядок управління економікою;
- спричиняє значні збитки державі, суспільству та окремим громадянам;
- має триваючий характер;
- вчинюється фізичними особами, оскільки за кримінальним законодавством

України суб'єктом злочину може бути лише фізична особа;

- характеризується високою латентністю, що зумовлено як природною латентністю, так і значними складнощами при розслідуванні злочинів у сфері економіки;

- характеризується тісним зв'язком з організованою злочинністю, корупцією, тіньовою економікою та іншими негативними явищами в суспільстві;

- більш ніж інші види злочинності здатна складати образ життя певної частини населення, формуючи напівкримінальний менталітет.

Створена в Україні система соціально-економічних відносин визначає існування економічної злочинності, зумовлює її характер і темпи розвитку і залежить від загальних закономірностей розвитку соціально-економічної і політичної структури. І ця закономірність проявів економічної злочинності простежується на всіх етапах розвитку і у різних суспільно-економічних системах. Таким чином, економічна злочинність детермінується не тільки дисфункціями економічного розвитку, але й усією системою соціальних дисфункцій розвитку державно-правової структури.

Основними детермінантами економічної злочинності у сучасній Україні являються:

1) недостатньо зважене ставлення до пріоритетів економічної політики держави і забезпечення реалізації конституційного принципу рівності усіх форм власності і державного захисту умов їх функціонування;

2) недоліки у реалізації державної кримінальної і кримінологічної політики у сфері боротьби зі злочинністю в економічній сфері;

3) низький рівень державного регулювання економічних процесів в умовах трансформаційних змін системи економічних відносин;

4) відсутність зваженої державної політики у сфері приватизації державного майна і перерозподілу власності, злочинно-недбале ставлення посадових осіб до незаконного придбання прав власності, низька ефективність управління корпоративними правами;

5) нестабільність фінансової, валютної, податкової, митної, промислової, сільськогосподарської політики держави, що знижує рівень довіри населення до економічних реформ і прагнення займатися підприємницькою діяльністю; відсутність інтегрованої стратегії розвитку пріоритетних галузей економіки;

6) необґрунтоване намагання широко використовувати і впроваджувати зарубіжний досвід господарювання, який не завжди відповідає українським реаліям;

7) високий рівень корумпованості системи державного регулювання підприємницької діяльності і лобіювання протиправних економічних інтересів окремих фінансово-промислових груп.

Вчинення економічних злочинів обумовлюється актуальними або потенційними матеріальними потребами людини і можливістю їх задоволення у даний момент або в майбутньому.

Система матеріальних потреб, яка мотивує законслухняну поведінку у сфері економічних взаємовідносин, лежить в тій же площині, що й економічну злочинність. За твердженням психологів більшість компонентів, які складають структуру економічного злочину, не кримінальні. Різниця полягає у змістовій стороні цих потреб, глибині і стійкості корисливої спрямованості особи і виборі засобів їх досягнення, тобто кримінальні лише шляхи, засоби їх реалізації. Це пов'язано з тим, що умовами свого матеріального забезпечення незадоволені як законслухняні громадяни, так і ті, що вчинили злочини. Але, якщо законслухняні громадяни переважно не задоволені забезпеченням мінімального рівня потреб або

стандарту життєзабезпечення, то для осіб, які вчинили злочини, переважно притаманний свій індивідуальний рівень потреб, наприклад, намагання забезпечити себе всім необхідним для незалежного існування відповідно до свого соціального статусу.

HUMAN TREFFICKING IN THE WORLD ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ В СВІТІ

Курсант 209 навчальної групи **Шелестинський В.А.**

Науковий керівник: старший викладач кафедри іноземних мов НАВС , консультант з мови **Марченко І.В.**

Human trafficking is one of the most flagrant and widespread violations of human rights and freedoms. The victims of contemporary forms of slavery around the world every year are millions of people [8].

Human trafficking can be defined in different ways. Thus, the Council of Europe gave the following definition: "Trafficking in human beings is an illegal act committed by a person who is directed or not directed induces a third country to go to a second country, through the use of fraud or other forms of violence or abuse by the dependent position of the individual or his administrative status" [7].

According to unofficial information in the world about 4 million people annually transported across borders for use in forced labour. In the modern slave trade even the states that escaped slave period in its history are involved. Trafficking in persons, especially women and children, is well organized transnational criminal business, closely related to such phenomena as prostitution, drug addiction and porn industry. Today's children are a lure for foreign pedophiles, porn producers and pimps.

Economic reasons lead to seek work abroad, also important factors are the lack of reliable information on employment opportunities and lack of knowledge of the victims rights. A key role in this process is played by the media. Speaking about the organization of the fight against human trafficking must first be

noted that almost every country has its criminal law and legal rules for trafficking in human beings [6].

We can distinguish the following reasons for trafficking:

- poor awareness of people for employment opportunities abroad and their consequences and low awareness about their rights;
- lack of adequate protection of victims;
- lack of punishment of criminals;
- absence or lack of parental care for children, parents use alcohol and drugs;
- expectation of financial assistance from a family member;
- self-esteem is too high or too low;
- desire to make a fantastic career, quickly, without any extra effort, to earn a lot of money and thirst for "beautiful life" [1].

The objectives of human trafficking can be divided into following forms:

- slavery, or practices similar to slavery and servitude;
- engaging in debt bondage;
- for sexual exploitation, use in the pornography business or prostitution;
- forced marriage;
- labour exploitation (forced labour);
- begging;
- removal of organs;
- use in armed conflict;
- involvement in criminal activity;
- adoption for profit [3].

But the most popular forms are:

- sexual exploitation, a type of exploitation for prostitution.
- the use of pornography business, the actual use of human subjects for the creation of a pornographic nature, regardless of its role in this process [4].
- engaging in criminal activity associated with direct mental or physical effect on the person
- engaging in debt bondage, actually putting a person into a state of complete bondage of another person. The operation takes as long as a victim does not work out his/ her "duty" (in most cases -

the price that was paid for it and the costs associated with its maintenance).

- adoption for commercial purposes - a clearance of special legal documents establishing parental care for children deprived of parental care, with a view to using them to generate revenue (in the begging, gambling session or for further agreements with them related to the actual transfer of ownership) [6].

- the use in armed conflicts for the performance of military tasks associated with the overthrow of the government or a violation of the sovereignty and territorial integrity of other states and so on.

In practice, human trafficking is done by performing a series of actions:

- Recruitment (usually it is made by means of bribery, fraud, theft, abuse of power or position dependent victims, threats or other type of coercion);

- transportation to the host country;

- transfer (sale, exchange or other reimbursable grants or handing over "ownership" per person);

- exploitation (forced prostitution , use in the pornography business , engaging in criminal activity , etc.) [5].

According to UNICEF (United Nations Children's Fund), the victims of trafficking every year are 1.2 million children.

According to the UN, people are being sold into slavery in 127 countries. 11 states are marked with "very high" level of activity of traffickers; among them are Russia, Ukraine, Belarus, Moldova and Lithuania. Ukraine is the leader by casualties in Eastern Europe. Ukraine serves both a country of destination (for migrants from Asia, Pakistan and India), and the country of origin and transit (Western Europe, the USA, Australia, Israel, and others) [2].

Conclusions:

Human trafficking is illegal trade in human beings for the purposes of commercial sexual exploitation or forced labor, it's a modern form of slavery.

Human trafficking in the majority of cases involves well organized criminal groups, transnational in nature, that commit these crimes and go unpunished almost from the practical point of view. The problem is that the investigation and detection of such crimes is almost impossible. Transnational crime has developed a well

established mechanism of trafficking in which the movement of "human goods" is extremely difficult to trace.

Therefore, one of the most important problems in international politics is getting rid of the phenomenon of human trafficking, which requires the close cooperation of many countries to help eradicate the problem, or to limit it as much as possible.

Список викоистаних джерел:

1. <http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-25457087>.
2. http://www.bbc.co.uk/pressoffice/pressreleases/stories/2002/11_november/18/body_trade.
3. http://www.fbi.gov/news/stories/2006/june/humantrafficking_061206.
4. http://www.fbi.gov/stats-services/publications/law-enforcement-bulletin/march_2011/human_sex_trafficking.
5. <http://www.icmpd.org/Trafficking-in-Human-Beings.1997>.
6. <http://www.interpol.int/Crime-areas/Trafficking-in-human-beings/Trafficking-in-human-beings>.
7. <http://www.un.org/womenwatch/daw/egm/vaw-gp-2005/docs/experts/okojie.trafficking>.
8. <http://www.usa.un@mfa.gov.by>

СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Курсант 407 навчальної групи **Шеремета А.А.**

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки, кандидат юридичних наук **Тихонова О.В.**

Реалізація закріпленого в Конституції України суспільного ідеалу: демократичної, правової, соціальної держави, яка за умов громадянського суспільства забезпечує індивідуальну свободу, політичний, економічний та ідеологічний плюралізм, значною мірою залежить від усунення загроз соціальній безпеці, найбільш небезпечними з яких є правопорушення в сфері економіки.

Проте намагання створити таку державу, насамперед нову систему економічних відносин з мінімальною участю держави за умов неефективного юридичного забезпечення реформ, правового нігілізму і корупції, не тільки не усунуло таку загрозу, а й сприяло поширенню зловживань у сфері економіки. Це також стало наслідком переоцінки можливостей ринкових механізмів саморегуляції, неналежного правового регулювання процесів переходу від економіки на базі державної власності до економіки, що ґрунтується на багатоманітності та рівності різних форм власності, вільному підприємництві та конкуренції, що у свою чергу призвело до криміналізації структурних елементів ринку: виробництва, споживання, платних послуг, цінних паперів.

Сучасні кризові умови створили надзвичайно сприятливе середовище для активізації кримінально-тіньової діяльності. Організована злочинність формує не тільки "паралельну" економіку, а й відповідні владні кримінальні структури, які все більше загрожують існуванню держави як такої.

Економічна злочинність – це сукупність різних видів навмисних посягань на економічні відносини, що охороняються державою незалежно від форми власності і видів діяльності суб'єктів, які виконують певні функції у сфері виробництва, обміну, обслуговування, а також осіб, пов'язаних з регулюванням цієї діяльності. становлення демократичної правової держави і ринкової економіки супроводжується цілим рядом негативних явищ і процесів, серед яких тонізація і часткова криміналізація економіки та інших сфер життя, що характеризується корисливою мотивацією.

Важливість дослідження цієї проблеми актуалізується, оскільки можливість виходу України з кризи, становлення ринкової економіки тісно пов'язується з подоланням сучасної економічної злочинності, особливо зменшення розмірів тіньової частки економіки та корупції.

Найбільш характерними складовими економічної злочинності є:

- злочинна діяльність у фінансовій системі, яка включає в себе два основних види правопорушень: у кредитно-фінансовій системі; у сфері використання бюджетних коштів;
- нанесення шкоди державним інтересам службовими особами;
- функціонування тіньової економічної діяльності, куди відноситься фіктивне підприємництво як одна із основних форм неофіційної економіки та протиправні діяння у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Безумовно, головним джерелом економічної злочинності є функціонування тіньового економічного сектору, яка перетинається з трьома елементами:

-легальна економічна діяльність, у якій відбувається повне або часткове ухилення від сплати податків, зборів, штрафів;

-нелегальне підприємництво, якому притаманні всі види порушень діючого законодавства в Україні;

зовнішньоекономічна діяльність, метою якої є нанесення збитків державі шляхом вчинення контрабандних операцій, а також переведення на закордонні валютні рахунки коштів шляхом створення офшорних зон чи інших протизаконних суб'єктів.

ЗВУКОВИЙ «НАРКОТИК» ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ ЗАГРОЗИ

Курсант 3-го курсу **Шулятицька Т.А.**

Науковий керівник: професор кафедри інформаційних технологій **Рибальський О.В.**

Аудіонаркотики, цифрові наркотики (І - Doser) - назва для звукових файлів, що ймовірно викликають психоактивну дію. Саме явище з'явилося разом з програмою І - Doser в

середині 2006 року, а в 2009 році зазнало сплеск популярності в рунеті.

У 2006 році з'явилася програма I - Doser, що дозволяє прослуховувати файли з певним змістом, які позиціонувалися як звуки, які викликають ейфоричний стан, схоже з ефектом від вживання справжніх наркотиків. При цьому вони зберігалися в drg-файлах закритого формату, які дозволяли тільки певна кількість прослуховувань («доз»). Після цього програма модифікувала drg - файли певним чином, заборонив подальше прослуховування. Існує велика кількість (на 2009 рік - більше ста) типів звукових файлів, назви деяких з них викликають асоціації з традиційними наркотиками («марихуана», «ЛСД» тощо), інші ж мають абстрактні назви (наприклад, «рука Бога», «жага життя»). Автори програми заробляли, продаючи «دوزи» різних «наркотиків». Назва програми стало прозивним для будь-яких типів звукових файлів такого типу.

Внутрішній формат програми або drg - файлів незабаром був розкритий, а їх вміст переконвертувати в поширені формати звукових файлів, які могли відтворюватися будь-яким аудіопрогравачем. Після цього у великій кількості почали з'являтися «піратські» сайти, що пропонують купити «звукові наркотики» у вигляді файлів звичайних звукових форматів (wav, mp3), чи розповсюджують їх безкоштовно; також ці файли доступні в пірингових файлообмінних мережах.

У червні 2009 року в російськомовному сегменті Інтернету стався сплеск пошукових запитів, пов'язаних з аудіонаркотиків.

Звукові наркотики (бінауральні стереоволни) - звук у цифровому форматі, який являє собою пульсуючі звуки, що складаються з певного набору частот.

Стверджується, що прослуховування цих звукових файлів надає на мозок вплив за рахунок так званих бінауральних ритмів, відповідних частотам «мозкових хвиль», які утворюються при прослуховуванні за допомогою стереонавушників спеціально підібраних різних звукових

сигналів для лівого і правого вуха слухача. Імовірно цифрові наркотики синхронізують хвилі мозку зі звуком. Внаслідок цього вони впливають на психічний стан.

Більшість людей чує в айдозери лише шум і пульсуючі звуки. Деякі після певного часу прослуховування відзначають різні відчуття в голові (біль , шум , помутніння), або в тілі .

Розповсюджувачі «цифрових наркотиків» стверджують, що вони є нешкідливими, проте В. Якунін зазначає, що ефект дії звукових хвиль може бути і згубним. Дослідження прямої шкоди, пов'язаного з прослуховуванням «цифрових наркотиків», відсутні, проте наголошується, що їх використання свідчить про готовність людини до здійснення потенційно небезпечних експериментів над своєю свідомістю, і може передувати вживання реальних наркотиків.

Дія звукових наркотиків не вивчено до кінця, а по деяким російським телеканалам (ТВ- Центр) показувався сюжет, в якому розповідалося , як діють ці звукові наркотики на мозок людини і чим вони небезпечні. У них наводяться досліди вчених (зокрема, Дмитра Мірошникова) з Інституту експериментальної медицини РАН (Санкт -Петербург), в яких показується, що вплив цих звуків призводить до збою енцефалограми, образно названого «пароксизмами». Також передбачається, що звукові коливання впливають на ритми мозку, засвоюються ними і можуть привести до довгострокових змін.

Леонід Армер, координатор проекту «Молодіжна служба безпеки», зазначає, що «поява даної теми абсолютно чітко сплановано і підготовлено, тому що з аналізу інформації сайтів їх об'єднує загальний контент, хостинг в різних країнах, а також те, що більшість сайтів було створено в першій половині червня - це була підготовка, а потім почалася масова розсилка» . «Цифрові наркотики» на цих сайтах продаються за гроші, при цьому ніякої гарантії їх ефективності розповсюджувачі не пропонують.

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ СКОЄННЯ СТАТЕВИХ ЗЛОЧИНІВ СТОСОВНО НЕПОВНОЛІТНІХ

Курсант 304 навчальної групи **Шулятицька Т.А.**

Науковий керівник: професор кафедри кримінології та КВП,
доктор юридичних наук, старший науковий співробітник
Мінченко С.І.

У сучасних умовах Україна переживає цілий ряд соціальних, політичних і правових змін. І, незважаючи на це, держава повинна забезпечувати, охороняти і захищати права, свободи та інтереси своїх громадян. Стаття 3 Конституції України проголошує захист прав та свобод людини пріоритетним завданням держави. Особливо це стосується неповнолітніх громадян України.

Держава здійснює захист дитини від усіх форм фізичного і психічного насильства, образи, недбалого і жорстокого поводження з нею, експлуатації, включаючи сексуальні зловживання, у тому числі з боку батьків або осіб, які їх замінюють. Але цей захист ще недостатній.

Статеві злочини щодо неповнолітніх представляють підвищену суспільну небезпеку. Це обумовлюється перш за все об'єктом цих злочинів – статевою недоторканістю неповнолітніх, а в разі застосування насильства – то і здоров'ям цієї найбільш незахищеної частини населення. Внаслідок вчинення цих злочинів нерідко порушується подальший нормальний і психічний розвиток потерпілих, у них можуть формуватись неправильні, з моральної точки зору, уявлення про статеві стосунки, а згодом – і деформації їх особистості. Дослідження свідчать, що ряди повій у значній мірі поповнюються за рахунок осіб, які в дитинстві відчували на собі розбещуючий вплив дорослих.

При цьому слід мати на увазі, що статевим злочинам властива велика латентність, тому зареєстровані злочини даної

категорії і засуджені особи не відображають дійсної картини розповсюдженості таких злочинів, фактично їх набагато більше.

До причин і умов скоєння статевих злочинів щодо неповнолітніх віднесено антисуспільні погляди осіб, обставини, що сформували такі погляди, життєві ситуації, які у взаємодії з особою злочинця призвели до вчинення злочинів. На підставі вивчення кримінальних проваджень звернуто увагу на такі обставини: у 47,3% справ відмічено недоліки в діяльності правоохоронних органів, у 20,7% – неналежне виховання неповнолітніх в родині, у 12,2% – зазначено, що очевидці не втрутились і не захистили потерпілого.

Певну роль в механізмі злочинної поведінки, при вчиненні конкретних злочинів, відіграє потерпілий (жертва). Він виступає в якості зовнішнього фактора (конкретної життєвої ситуації), який може вплинути на прийняття злочинцем рішення про вчинення статевих злочинів. Між тим, коли мова йде про потерпілих від статевих злочинів, а особливо неповнолітніх, то вони, в переважній більшості, не проявляють явно негативної, провокуючої поведінки. Але їх поведінка не може розглядатись як зовсім нейтральна. Певною мірою вона може вплинути на прийняття злочинцем рішення про вчинення статевих злочинів.

Сприятливу для вчинення статевих злочинів ситуацію складає факт знаходження неповнолітньої потерпілої в пізній час у безлюдних місцях: парках, скверах тощо. Зайва довірливість потерпілих неповнолітніх, нерозбірливість у знайомствах, згода відвідати квартиру незнайомих чоловіків тощо, теж нерідко сприяє вчиненню проти них статевих злочинів. Деякі неповнолітні, намагаючись бути схожими на дорослих, зовні виглядають розв'язними, розбещеними, інколи ведуть сексуальну гру, через що привертають увагу чоловіків, які сприймають таких неповнолітніх як осіб, що легко погодяться на статеві стосунки.

Для з'ясування поведінки потерпілих в механізмі вчинення статевих злочинів наведемо відповіді опитаних з цього приводу неповнолітніх. 9% респондентів повідомили, що їх дії

могли підштовхнути злочинця до вчинення статевого злочину, 33% потерпілих вважають, що їх поведінка якоюсь мірою могла сприяти цьому. Отже, самі потерпілі майже в половині (42%) випадків вчинення щодо них статевих злочинів пов'язують із своїм негативним поведінням. Ці обставини обов'язково повинні враховуватись у профілактиці злочинів, що досліджуються.

ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

Курсант 207 навчальної групи **Шпота В.О.**

Науковий керівник: доцент кафедри філософії права та юридичної логіки НАВС кандидат мистецтвознавства, доцент **Кумеда Т.А.**

Поступове перетворення України в більш відкрите суспільство стало стимулювати інтерес до надбань західноєвропейської культури, серед яких культура Відродження посідає особливе місце в історії Європи.

Доба Відродження характеризується розпадом феодальних відносин і зародженням перших паростків капіталізму. З нею пов'язані колосальні зміни в усіх сферах суспільного життя у західноєвропейських країнах, зокрема і в сфері духовній. Однією з характерних рис епохи Відродження є її гуманізм – система ідей і поглядів на людину як найвищу цінність.

Дослідники епохи Відродження підкреслюють, що в дану епоху формується нова самосвідомість людини, її активна життєва позиція, з'являється відчуття особистої сили і таланту. Цінуються такі важливі особистісні якості як розум, творча енергія, підприємливість, відчуття власної гідності, воля і освіченість. Пріоритетними в ієрархії духовних цінностей стає не походження чи багатство, а особисті достоїнства та

благородство. Метою життя виступає творчість, пізнання, служіння людям, суспільству. Ідеалом Відродження стає універсальна людина, яка створила сама себе. Людина почала вважатися творчим початком буття.

В наш час питання гуманізму є дуже важливими, оскільки постіндустріальне суспільство потребує гуманізації економіки, освіти, науки тощо. Без шанобливого ставлення до людини сьогодні важко побудувати суспільство, де було б менше воєн, агресії та несправедливості. Тому звернення до надбань культури епохи Відродження є особливо актуальними.

Об'єктом дослідження є західноєвропейська культура епохи Відродження. **Предмет дослідження** – література та образотворче мистецтво епохи Відродження. **Мета дослідження** – показати вплив західноєвропейського Відродження на український Ренесанс.

Робота складається із вступу, чотирьох питань, висновків та використаної літератури.

В результаті опрацювання першого питання досліджено передумови зародження культури Відродження. Ними стали нові економічні та суспільно-політичні відносини, перетворення у суспільному житті, винайдення друкарського верстата, географічні відкриття.

У другому питанні охарактеризовано розвиток літератури епохи Відродження. Виявлено, що література Відродження за формою та змістом найповніше виразила свою епоху. Найвиразнішими представниками стали поети та письменники-гуманісти Данте Аліґ'єрі, Франческо Петрарка, Джованні Боккаччо, Франсуа Рабле, Сааведро Мігель де Сервантес Уільям Шекспір та інші. Їх роботи пронизані гуманістичними ідеями.

В третьому питанні розглянуто образотворче мистецтво епохи Відродження. Найбільш відомими майстрами живопису та скульптури того часу є Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело, Джорджоне, Тіціан.

У четвертому питанні показано вплив західноєвропейського Відродження на культуру українського Ренесансу.

Вплив західноєвропейського Відродження на українську культуру XVI – початку XVII ст. перш за все позначився на формуванні нових рис гуманістичної шляхетської культури, досягненні в галузях містобудування, архітектури, скульптури та живопису.

В результаті проведеного дослідження зроблено висновки:

Епоха Відродження – це період в історії культури Західної Європи, з якою пов'язаний великий перелом в культурному розвитку. Особливістю епохи Відродження став гуманістичний світогляд – всебічно розвинена людська особистість, здатна насолоджуватися природою, любов'ю, мистецтвом, досягненнями людської думки.

Українські митці хоч і не сформували цілісної ренесансної культури або стилю, проте творчо переробили кращі досягнення західної Європи, насамперед Італії, використали їх для розвитку власної нації, формування власної державності. В Україні розвивалась освіта, відкривались школи, створювались братства, що сприяло культурно-національному відродженню, посиленню боротьби проти полонізації і окатоличення, за збереження етнічної цілісності України.

Найкращим підтвердження благотворного впливу західноєвропейського Відродження став розвиток друкарської справи в Україні. Це сприяло поширенню літератури, що в свою чергу допомагало утвердженню гуманістами цінності окремої людської особи, її свободи, гідності, розуму, права на земне щастя, вільний вияв природних людських почуттів і здібностей.

ЗМІСТ

Найдьон Є.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ ЗБИТКОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	3
Нагорна І.О. НЕОБЕРЕЖНІСТЬ У ТЕОРІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА.....	6
Новицька М.А. ТЕХНІКА ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	8
Обжелянська Н.В. КОНСЮМЕРИЗМ І ЗЛОЧИННІСТЬ: ТОЧКИ ДОТИКУ.....	11
Олексюк М.В. ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ ВЧИНЕНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	15
Онищенко О. О. ДІТИ-СОЛДАТИ CHILDREN IN ARMED FORCES.....	18
Остапенко А.В. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИМИРЕННЯМ ВИННОГО З ПОТЕРПІЛИМ.....	21
Остапчук Д.О. ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ДІЯННЯ НЕОСУДНИХ ОСІБ.....	23
Паламарчук І.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОНЯТТЯ ПУБЛІЧНОГО МАЙНА.....	25
Панащук Н.В. ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НЕЗАКОННІ ЗАВОЛОДІННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ.....	29
Панченко Є.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОВС З ГРОМАДСЬКІСТЮ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	32
Панчишин М.Я. ПРОБЛЕМИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 272 КК УКРАЇНИ.....	34
Пархоменко А.В. ПРИЧИНИ ТА УМОВИ, ЩО СПРИЯЮТЬ СКОЄННЮ ЗЛОЧИНІВ У ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОМУ КОМПЛЕКСІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	38
Пергат В.В. КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗГВАЛТУВАНЬ.....	41

Петінов М.М. ПРОБЛЕМА ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ.....	43
Петренко Ю.Ю. ПРОСТОРОВА ЮРИСДИКЦІЯ ЗАКОНУ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	45
Петрик Л.А. КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДПИСІВ.....	47
Петрович Д. Е. ОРГАНІЗАЦІЯ І ТАКТИКА БОРОТЬБИ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ НЕЗАКОННО ВВЕЗЕНОГО АВТОТРАНСПОРТУ НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ.....	49
Пилипенко А.В. ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ.....	51
Поліщук А. С. ПРОТИДІЯ ВУЛИЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ (COUNTERACTING STREET CRIME IN GREAT BRITAIN).....	55
Поліщук А.С. ІНТЕРНЕТ ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА СПОЖИВАННЯ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ЇХ АНАЛОГІВ.....	57
Пробоїв Л. Б. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИТЯЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В ПЕРІОД З 1980-ГО ПО 1990-Й РІК ТА В СУЧАСНИЙ ЧАС.....	60
Прокопчук І.В. ПОНЯТТЯ, СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	62
Репула В.О. ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ І ІНШИХ КРАЇНАХ.....	66
Рудницький Р.С. ЗАРОДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ТЕРИТОРІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	68
Савицький Б.В. ЗАХОДИ ЩОДО БОРОТЬБИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ В УКРАЇНІ.....	71
Савицький Б.В. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСАДИ НЕДОТОРКАНОСТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ПРИ ПРОВЕДЕНІ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЙ.....	73
Самосьонюк А.О. МІСЦЕ ІНСТИТУТУ ПРЕДСТАВНИЦТВА У ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ.....	75

Святнюк С.А. СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ПОСАДОВИХ ЗЛОЧИНІВ.....	78
Семеняка Л.В. ЗЛОЧИННІСТЬ В СФЕРІ АВТОРСЬКИХ І СУМІЖНИХ ПРАВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇЇ ПОДАЛАННЯ.....	80
Семків О.Т. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ	85
Середа Т.М. ВЗАЄМОДІЯ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ З МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ.....	88
Сидоріна А.О. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОШИРЕННЯМ ПОРНОГРАФІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	91
Скакун І.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИЧНИХ ПРИЙОМІВ ДОПИТУ В СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	93
Сливка В.В. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	97
Слюсарчук Р.О. СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ МІЖНАРОДНО- ПРАВОВИХ АКТІВ.....	99
Сорока А.І. ПРОФЕСІЙНА ТАЄМНИЦЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	101
Сотниченко В.М. ЗЛОЧИННИ І ПОКАРАННЯ В СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ ЄВРОПІ.....	105
Сподинський О.О. ТАКТИКА ПРОВЕДЕННЯ ОДНОЧАСНОГО ДОПИТУ ДЕКІЛЬКОХ ОСІБ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ АСПЕКТИ.....	111
Старунський Є.В. ВИДОВІ ОБ'ЄКТИ ЗЛОЧИНІВ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧЕНІ РОЗДІЛОМ XVII ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КК УКРАЇНИ.....	115
Стащак А.Ю. ПРАВА ЄВРЕЙСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У СФЕРІ МІГРАЦІЇ (ДР. ПОЛ. XIX – ПОЧ. XX СТ.)	119
Стегура М.М. НЕЗАКОННА МІГРАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ.....	124
Сторожук І.Я. ВИЯВЛЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ.....	126

Стрельцова Н.М. НАЦІОНАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ШЛЯХИ ЙОГО РЕФОРМУВАННЯ.....	128
Тарасюк А.Г. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ЗАКОН ПРО СТАТУС СУДДІВ В УКРАЇНІ.....	130
Тесленко В.І. СУБ'ЄКТИ ОПЕРАТИВНОГО ПОШУКУ ОЗНАК ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ЛЕГАЛІЗАЦІЄЮ (ВІДМИВАННЯМ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ.....	133
Тибінка О.М. ЧЕРЕПНО-МОЗКОВА ТРАВМА В ОСІБ МОЛОДОГО І СЕРЕДНЬОГО ВІКУ.....	135
Ткачук І.Д. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ КОРУПЦІЇ.....	139
Ткачук О.В. ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИНАРКОТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	142
Ткачук О.І. ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	144
Токар М.Р. КОНФЛІКТИ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОВС.....	148
Топчій В.В. ФОРМИ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ТРУДОВИХ ПРАВ.....	152
Тріпник О.М. ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ДОСТУПУ ДО БАНКІВСЬКИХ РАХУНКІВ.....	156
Троп О.В. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС АДВОКАТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	160
Тугай В.І. ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....	163
Усович А.В. ВИКОРИСТАННЯ ОДОРОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ НАРКОТИКІВ.....	166

Фасова О.В. УМОВИ ПРАВОМІРНОСТІ НЕОБХІДНОЇ ОБОРОНИ.....	168
Фіцак Ю.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ БОРОТЬБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ.....	169
Франчук А.О. ПОСЛУГИ ЗВ'ЯЗКУ В УКРАЇНІ: ОСНОВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	172
Хлєсная І.С. ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МІЖ СОБОЮ, З ПІДРОЗДІЛАМИ МВС УКРАЇНИ ТА ІНШИМИ ПРАВООХОРОНИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ.....	174
Хроменко І.О. ПРАВО ОСОБИ НА АПЕЛЯЦІЙНЕ ОСКАРЖЕННЯ ВИРОКУ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ.....	176
Хроменко І.О. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ СУБ'ЄКТОМ ЗЛОЧИНУ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОМ УКРАЇНИ.....	178
Хроменко І.О. ПРОФІЛАКТИКА ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	180
Худолій М.О. ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	183
Цегельний Б.М. ПІДГОТОВКА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У ЯПОНІЇ (POLICE TRAINING IN JAPAN).....	187
Цегельний Б.М. ФЕНОМЕН ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСВІТНИЦТВА ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ В УКРАЇНІ.....	189
Цісар О.О. АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ МВС УКРАЇНИ ПРИ ОХОРОНІ ПОРЯДКУ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ	192
Цюприк Н.О. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, НОРМ І СТАНДАРТІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ	194

Чевка Н.Д. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕРОЗКРИТИХ ЗЛОЧИНІВ МИНУЛИХ РОКІВ	201
Червінська С. НЕЛЕГАЛЬНЕ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТА ПРОДАЖ ЛІКІВ В ЄВРОПІ (ILLEGAL TRANSPORTATION AND SAILING PHARMACEUTICS IN EUROPE).....	203
Чернобабова О.І. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ БОРОТЬБИ З ЕКОНОМІЧНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ З ІНШИМИ ПРАВООХОРОННИМИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ.....	205
Шарапа Р.С. ТАКТИКА ДОПИТУ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	207
Шевченко В.І. ПРИЧИНИ ТА УМОВИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	209
Шелестинський В.А. ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ В СВІТІ (HUMAN TREFFICKING IN THE WORLD).....	213
Шеремета А.А. СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ.....	216
Шулятицька Т.А. ЗВУКОВИЙ «НАРКОТИК» ТА ПОВ'ЯЗАНІ З НИМ ЗАГРОЗИ.....	218
Шулятицька Т.А. ПРИЧИНИ ТА УМОВИ СКОСННЯ СТАТЕВИХ ЗЛОЧИНІВ СТОСОВНО НЕПОВНОЛІТНІХ.....	221
Шпота В.О. ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ.....	223